ԱԶԴԱԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة: إيڤا دروشيان

1500 Լ.Ո. 83ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 46 (23151) ՈՒՐԲԱԹ, 1 ՄԱՅԻՍ 2009 12 ԷՋ

ՄԱՄԼՈՅ ԱՐՁԱԿՈՒՐԴ

Աշխատաւորներու միջազգային օրուան առիթով եւ համաձայն Մամլոյ սենտիքայի որոշումին «Ազդակ» լոյս պիտի չտեսնէ շաբաթ, 2 մայիս 2009-ին:

Մեր յաջորդ թիւը երկուշաբթի, 4 մայիսին:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ԱՆՏԵՂԵԱԿ . . .

Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարար Ալի Պապաճան յայտարարած է, որ յառաջիկային ղարաբաղեան տագնապի լուծման հարցով վեցակողմանի բանակցութիւններ պիտի կատարուին՝ Միացեալ Նահանգներու, Ռուսիոյ, Զուիցերիոյ, Թուրքիոյ, Ազրպէյճանի եւ Հայաստանի մասնակցութեամբ:

«Ես կ'ուզեմ վստահեցնել մեր ազրպէյճանցի եղբայրներուն, որ բոլոր քայլերը, զորս պիտի ձեռնարկենք Կովկասի մէջ, կը բխին Ազրպէյճանի շահերէն: Թուրքիա իրապէս հետաքրքրուած է ղարաբաղեան տագնապի լուծումով եւ այդ գործընթացին նկատմամբ աշխարհի ուշադրութիւնը հետզհետէ կը մեծնայ», յայտարարած է ան:

Միւս կողմէ, Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարութեան մամլոյ եւ տեղեկատուութեան ծառայութեան պետի պաշտօնակատար Տիգրան Բալայեան «Ռատիոլուր»ին ըսած է, որ Հայաստան վեցակողմանի բանակցութիւններու գործընթացէն տեղեակ չէ:

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ԵՐԿՐՈՐԴ ԲԵԻԵՌԻՆ ՓԼՈՒՋՈՒՄԸ. ԴԷՊԻ ԱՒԵԼԻ ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ԱՇԽԱՐՀ ՄԸ

(Աշխատաւորներու Օրուան Առիթով)

Աշխարհը ամբողջ տնտեսական աննախադէպ հանգամանք ստանալու սահմանները հատած տարողութեամբ տնտեսական ճգնաժամի պայմաններուն մէջ կը տօնէ Աշխատաւորներու միջազգային օրը: Հաստատումը բացարձակ իմաստով պէտք չէ առնել, որովհետեւ այնտեղ կան թէական դարձած կէտեր: Նախ ի հարկէ ամբողջ աշխարհը չէ, որ կը տօնակատարէ այս համամարդկային խորհրդանշական օրը: Երկրորդ, երբ մեծ տարողութիւններով աճող ճգնաժամի մասին է խօսքը, ալ ի՛նչ տեսակ տօնակատարութեան կը վերածուի խորհրդանիշ-օրը:

Նման բանականութեան վարգացումը, կամ պատճառահետեւանքային իրողութիւններու պեղումը կրնայ համոզել, որ եթէ իրողապէս աշխարհակարգի ձեւաւորման հետամուտ գերպետութիւնները խորքային արժէք տուած ըլլային համամարդկային այս խորհուրդին եւ ճշդէին համապատասխան քաղաքականութիւններ, թերեւս կանխուած կ'ըլլար տնտեսական այն աղէտը, որուն ճիրաններէն դուրս չի յաջողիր գալ այսօր երկրագունդի դրամա-տնտեսական համակարգը:

Տնտեսական համակարգի երկբեւեռ դրութիւնը, անոնցմէ մէկուն փլուզումը, ապա յետփլուզման, միաբեւեռ տնտեսութեան աշխարհընկալումն ու արագընթաց վայրագ արշաւանքը յանգած է այսօրուան արդիւնքին: Փոխկապակցուած են այս գործընթացները եւ փաստօրէն առաջին բեւեռի փլուզումին յաջորդած է երկրորդ բեւեռի փլուզումը՝ վերջ տալով դրամատիրութեան ստեղծած առասպելին եւ հակառակ բեւեռի համեմատաբար կանխահաս փլուզումով յառաջացած յոխորտանքի եւ այդ յոխորտանքային քաղաքականութեան արդիւնաւէտութեան:

Որքան արագ էր թուացեալ յաջողութիւններու ընթացքը, նոյնքան արագ եղաւ առասպելային եւ աստղաբաշխական թիւերու փոշիացումը դրամատիրական մայրաքաղաքներու մէջ, իր կարգին փոշիացնելով ենթակեդրոններ եւ անորոշութեան մատնելով նման փոշիացումներու ունենալիք հետեւանքները այլ միջավայրերու վրայ:

Երկրագունդի բնակչութիւնը ամբողջ այսօր կը տուայտի այս անորոշութիւններուն մէջ եւ չի գիտեր, թէ ո՛ւր պիտի առաջնորդեն կինք այսօր տոմինոյի ապդեցութեան ներքեւ արձանագրուող պատահարներու իրերայաջորդ շղթայի գործողութիւնները:

Ինչո՞վ կը կապուին այս բոլորը մայիս մէկեան խորհուրդին հետ: Պարզ այն բոլոր նախադրեալներով, որ տօնը հետզհետէ պարպուած էր իր իմաստէն, իր խորքէն, իր արժէքէն: Ի հարկէ պատահականօրէն չէին եղած այս բոլորը, մէկ խօսքով՝ այս իմաստապրկումը: Տնտեսուժի տիրացման, տիրակալման, գերակայմա՛ն գերպետական մղձաւանջներուն մէջ կը համահարթեցուին մարդկային, ապգային արժէքները: Մայիս մէկի խորհուրդը, այժմէականացման կարգով, հաւասար առիթներու վերստեղծման, մարդկային եւ ապգային մակարդակներու վրայ շահագործումներու ահագնացող ընթացքը կանխարգիլելու համապատասխան մեքենականութիւններու յառաջացման եւ համամարդկային արժեհամակարգի վերաձեւաւորման աշխատանքին պէտք է ծառայէ լիարժէքօրէն:

Այլապէս, թէկուզ երկարատեւ թուացեալ յաջողութիւններէ ետք, խաբուսիկ եւ դիւրաբեկ համակարգերը պիտի փլուզուին իրենց հիմերէն, ինչպէս ցոյց կու տան փաստերը: Պէտք է կառչած մնալ համամարդկային այս խորհուրդին, որքան ալ անուշադրութեան մատնուի անիկա ժամանակակից տնտեսուժի կեդրոններուն կողմէ: Մայիս 1-ը անոր ետին ամրագրուած գաղափարաբանական արժեհամակարգը, կայն դաւանած մարդիկ, կուսակցութիւններ, ժողովուրդներ կը յաջողին հաւասարակշռուած, հաւասար առիթներու տրամադրելիութեան հիմունքով մրցակցային դաշտի ձեւաւորումով, սեփականատիրութեան եւ պետականացումներու միջեւ արդար տեղաբաշխումներով, մարդու իրաւունքներու լիակատար յարգումի դրութեան հաստատումով երկրագունդը դուրս բերել տարբեր հանգրուաններու իրար գերապանցող տագնապներէ, հակոտնեայ համակարգերու փլուզումներէ:

Մայիս մէկեան գաղափարաբանութեան առարկայականացումն է, որ աւելի մարդկային դիմագիծերով յատկանշուող աշխարհի մը մէջ կրնայ կեանք ապահովել երկրագունդի բնակիչներուն:

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՔՆՆԱՐԿԵՑ 53 ԿԷՏԵՐԷ ԲԱՂԿԱՑԱԾ ՕՐԱԿԱՐԳ ՄԸ

Կառավարութիւնը երէկ երեկոյեան ժամը 6:30-ին վարչապետարանին մէջ գումարեց իր ընթացիկ նիստը վարչապետ Ֆուատ Սինիորայի նախագահութեամբ:

Նիստէն բացակայեցան փոխվարչապետ Իսամ Ապու Ժամրա, պաշտպանութեան նախարար էլիաս Մըր, առեւտուրի եւ տնտեսութեան նախարար Մոհամետ Սաֆատի, արտաքին գործոց նախարար Ֆաուզի Սալլուխ եւ առողջապահութեան նախարար Մոհամետ Ժաուատ Խալիֆէ:

Կառավարութիւնը քննարկեց 53 կէտերէ բաղկացած օրակարգ մը, որուն մաս կազմեց նաեւ Լիբանանի ապահովական կացութեան վերաբերեալ կէտը:

Նիստին ընթացքին կառավարութիւնը շեշտեց, որ ինք կը գօրակցի միջազգային դատական ատեանին տուած որոշումներուն:

Ակնարկելով չորս գօրավարներուն ազատ արձակման որոշումին վարչապետ Սինիորա ըսաւ, թէ այդ որոշումը եկած է փաստելու միջազգային դատական ատեանին չէզոք եւ անկախ ընթացքը. ան աւելցուց, որ Լիբանանի կառավարութիւնը ամբողջական վստահութիւն ունի միջազգային դատական ատեանին վրայ:

Սինիորա հաստատեց, թէ կառավարութիւնը խոստացած է յարգել միջազգային դատական ատեանին որոշումներն ու վճիռները,

Շար.ը՝ էջ 2

«ԺԱՄԱՆԱԿՆ Է ՀՐԱՊԱՐԱԿԵԼՈՒ «ՃԱՄԲՈՒ ՔԱՐՏԷՍ»ԻՆ ԳԱՂՏՆԻ ՊԱՀՈՒՈՂ ՄԱՆՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆԵՐԸ»

Կ'ԸՍԷ ԳԷՈՐԳԻ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ

Լեռնային Ղարաբաղի արտաքին գործոց նախարար Գէորգի Պետրոսեան, Լեռնային Ղարաբաղի Ազգային ժողովին մէջ պատասխանելով պատգամաւորներու հարցումներուն, ըսած է, թէ Լեռնային Ղարաբաղի հանրապետութիւնը պիտի չենթարկուի որեւէ ոչ շահեկան լուծման:

Արցախի մէջ կայ այն տեսակէտը, որ ժամանակն է հրապարակելու հայ-թրքական յարաբերութիւններու կարգաւորման «ճամբու քարտէս»ին գաղտնի պահուող մանրամասնութիւնները: Մեկնաբանելով 7 մայիսին Հայաստանի եւ Ազրպէյճանի նախագահներուն միջեւ համաձայնութեան ձեռքբերման կարելիութիւնը առանց Լեռնային Ղարաբաղի կարծիքը հաշուի առնելու Գ. Պետրոսեան նշած է, որ Ղարաբաղ իբրեւ կողմ պէտք է մասնակցի բանակցութիւններուն, որպէսզի ներկայացնէ իր սեփական առաջարկները եւ պահանջները:

Հակառակ պարագային Լեռնային Ղարաբաղը որեւէ ընդունուած փաստաթուղթի պիտի չենթարկուի:

Ըստ նախարարին, Ղարաբաղը համաձայն չէ մատրիտեան սկզբունքներու քանի մը հիմնական կէտերուն: «Կրնամ ըսել, թէ Լեռնային Ղարաբաղի դիրքորոշումը ոչ մէկ կէտով, փոխուած է, որովհետեւ ազատ զարգացումը, մեր անկախ կարգավիճակը եւ անվտանգութիւնը այն սկզբունքներն են, որոնք պէտք է ընդունուին որեւէ իշխանութեան կողմէ: Կրնամ ըսել, թէ մենք հաւանաբար աւելի կարծրացնենք մեր դիրքորոշումը», ըսած է նախարարը:

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՒՍՏՐԱԼԻՈՅ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ «ՎԱՐԻՆ ՊԱԼԱՏ»Ը ՄԻԱՁԱՅՆՈՒԹԵԱՄԲ ՃԱՆՉՑԱՒ ՀԱՅՈՑ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Հարաւային Աւստրալիոյ խորհրդարանի «Վարին պալատ»ը հետեւելով «Վերին պալատ»ի օրինակին, միաձայնութեամբ որդեգրեց Հայոց ցեղասպանութիւնը ճանչցող որոշում մը:

Հարաւային Աւստրալիոյ օրէնսդրական խորհուրդը որդեգրեց որոշում մը պաշտօնապէս միանալով «հայ-աւստրալիացի, յոյն-աւստրալիացի եւ ասորի-աւստրալիացի համայնքներուն յարգելով յիշատակը այր մարդոց, կիներուն եւ մանուկներուն, որոնք զոհ գացին արդի առաջին ցեղասպանութեան»:

Բանաձեւը ներկայացուած էր ընդհանուր դատախազ Երեսփոխան Մայքըլ Աթքինսընի կողմէ եւ կը վայելէր ընդդիմադիր ղեկավար Երեսփոխան Մարթին Համիլթըն-Սմիթի հովանաւորութիւնը: Ութ այլ Երեսփոխաններ խօսք առած են ի նպաստ բանաձեւին, որ որոշուած է միաձայնութեամբ:

Աւստրալիոյ Հայ դատի յանձնախումբի նախագահ Վարանդ Մկրտիչեան որոշումը «պատմական» որակեց եւ Աւստրալիոյ խորհրդարանին կոչ ուղղեց «պաշտօնապէս դատապարտելու Ցեղասպանութիւնը»:

ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ Կ'ԸՆԴՈՒՆԻ, ՈՐ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԵՐՈՒ ՆԱԽԱԳԱՀՆԵՐԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԵՆ ՎԱՐԵԼ ԻՐԵՆՑ ՊԱՇՏՕՆԸ

Հայաստանի Ազգային ժողովի ՀՅԴ խմբակցութեան ղեկավար Վահան Յովհաննիսեան երէկ Ազգային ժողովի նիստին ընթացքին, պատասխանելով Ազգային ժողովի նախագահի 29 ապրիլին ՀՅԴ-ին կատարած առաջարկին, ըսած է. «Ուժեղ ընդդիմութիւնը նաեւ կ'ուժեղացնէ պետականութիւնը: Այս մտեղումէն մեկնելով մենք մտածեցինք, որ այս քայլը քաղաքական դաշտին առողջացման միտուած է. կ'ընդունինք համաձայնական կառավարութեան առաջարկը, եւ Ազգային ժողովի երկու մնայուն յանձնախումբերու նախագահները պիտի շարունակեն աշխատանքը իրենց պաշտօններուն վրայ»:

Վ. Յովհաննիսեան նաեւ նկատած է, որ այս գումարումի Ազգային ժողովի գործունէութեան ընթացքին արդէն նման փորձ կատարուած է. համաձայնական կառավարութեան հանդէս եկած էր այսպիսի առաջարկով ընդդիմութեան ուղղուած: «Մենք կ'ողջունենք, որ համաձայնական կառավարութեան երեք ուժերը պատրաստ են հաւատարիմ մնալու այդ սկզբունքներուն եւ մօտեցումներուն: Մենք մեր կողմէն պատրաստ ենք նոր մշակոյթ մտցնելու Հայաստանի քաղաքական դաշտի յարաբերութիւններուն մէջ եւ, ըլլալով ընդդիմութիւն, կողմ ենք եւ պիտի պայքարինք, որպէսզի ընդդիմութիւնը հաւասարակշռման եւ զսպման աւելի շատ մեքանիզմներ ունենայ աշխատելով իշխանութիւններուն հետ», ըսած է Վ. Յովհաննիսեան:

Շար.ը՝ էջ 12

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ 2009 ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ-ԶՐՈՅՑ

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՈՒՍԱՆՈՂՈՒԹԵԱՆ ՀԵՏ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱԿԱՆ ՊԼՈՔԻՆ ԱՅԺՄԷԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆՈՂ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Կազմակերպութեամբ ՀՅԴ ընտրական-քարոզչական յանձնախումբին, երէկ հինգշաբթի, 30 ապրիլ 2009-ին, երեկոյեան ժամը 8:00-ին, «Փրոմենատ» պանդոկին մէջ տեղի ունեցաւ ընտրական հանդիպում-զրոյցներու 6-րդը լիբանանահայ երիտասարդներուն եւ ուսանողներուն հետ:

Հաւաքին բացման խօսքը ՀՅԴ ընտրական-քարոզչական յանձնախումբին անունով արտասանեց Գօգօ Հաշէօլեան, որ նշեց, թէ այսօրուան հաւաքը կը միտի երիտասարդութեան ներկայացնել Հայկական երեսփոխանական պլոքին կարեւորութիւնը, Դաշնակցութեան քաղաքականութիւնն ու ընտրական աշխատանքները:

Ապա ՀՅԴ Լիբանանի Կեդրոնական կոմիտէի անունով խօսք առաւ Բենիամին Պչաքճեան, որ նշեց, թէ այս ընտրութիւնները մեծ կարեւորութիւն ունին, եւ անոնց ընթացքին պիտի ճշդուի երկրին ապագան եւ յառաջիկայ քաղաքականութիւնը: Ան նշեց, որ երեսփոխանական ընտրութիւնները լիբանանահայութեան քաղաքական ներկայութիւնը ամրագրող առիթ մըն է, որ նոյնինքն ունի համահայկական կարեւորութիւն, քանի որ Լիբանանը Սփիւռքին ներուժ մատակարարող ուժ է:

Անդրադառնալով հայ քաղաքական կուսակցութիւններու ներքին հանդիպումներուն Բենիամին

Շար.ը՝ էջ 12

ՇԱՐԼ ԱԶՆԱՒՈՒՐԻ ԵՐԳԱՀԱՆԴԷՍԸ՝ ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ ՄԷՋ

Աշխարհահռչակ ֆրանսահայ երգիչ Շարլ Ազնաւուր 29 ապրիլին երգահանդէս մը տուաւ Նիւ Եորք Սիթի Սենթըրի մէջ: Տաղանդաւոր երգիչին կ'ընկերակցէր նաեւ իր դուստրը Քաթիա Ազնաւուր, որ ելոյթ ունեցաւ իր հօր հետ:

Լուսանկարը «Ազդակ»ին տրամադրեց լուսանկարիչ-լրագրող Հերի Գուլտաքճեան:

ՀԱՅՐԵՆԻ ՄՏԱՒՈՐԱԿԱՆՆԵՐ ԵՒ ԳՈՐԾԻՉՆԵՐ ԿԸ ԴԱՏԱՊԱՐՏԵՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՆՑ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

«Արարատ» ռազմավարագիտական կեդրոնը Երեւանի «էրեբունի Փլազա» պանդոկին մէջ երէկ կազմակերպեց հասարակական քննարկում՝ հայ-թրքական յարաբերութիւններուն եւ վերջերս ստորագրուած ճամբու քարտէսին մասին: Քննարկումին մասնակցեցան հասարակական եւ քաղաքական գործիչներ, ինչպէս նաեւ մտաւորականներ:

Քննարկումէն ետք հրապարակուեցաւ հետեւեալ յայտարարութիւնը.

«Մենք հայ հասարակութեան ներքոստորագրեալ ներկայացուցիչներս, խիստ անհանգստացած եւ վրդովուած ենք «ֆութպոլային դիւանագիտութեան» անուան տակ հայ-թուրքական պետական գործընթացով եւ յատկապէս սոյն թուականի ապրիլի 23-ին հրապարակուած եւ բովանդակութեամբ անյայտ, սակայն իր ներգործութեամբ ակնյայտօրէն հակահայկական «ճանապարհային քարտէսով»:

Մենք դատապարտում ենք Հայաստանի բարձրագոյն քաղաքական իշխանութեան բոլոր ներկայացուցիչներու պարտուողական քաղաքականութիւնը եւ նրանց կողմից Հայկական հարցի, Հայաստանի անկախութեան մասին հոչակագրի, Հայաստանի սահմանադրութեան պահանջների ուղղակի ոտնահարումը:

Մենք պահանջում ենք Հայաստանի նախագահից.

1.- Անյապաղ չեղեալ յայտարարել հայ-թուրքական «ճանապարհային քարտէսը»:

2.- Անյապաղ դադարեցնել հայ ժողովրդի թիւ մէկ թշնամու Թուրքիայի պետութեան հետ տարուող բոլոր բանակցութիւնները մինչեւ վերջինս չդադարեցնի Հայաստանի դէմ իրականացուող թշնամական քաղաքականութիւնը, բացառապէս չընդունի Հայոց ցեղասպանութեան փաստը եւ չստանձնի դրա հետեւանքները վերացնելու պատրաստակամութիւնը:

3.- Անյապաղ պաշտօնանկ անել մեր ժողովրդի կենսական շահերի դէմ ոտնձգութիւն կատարած Հայաստանի արտաքին գործերի նախարար էդուարդ Նալբանդեանին եւ պաշտօնատար այն անձանց, որոնք նպաստել են նշուած համաձայնագրի ընդունմանը:

4.- Հրահանգել Հայաստանի Ազգային անվտանգութեան քարտուղարութեանը մինչեւ սոյն թուականի մայիսի 7-ի Հայաստանի եւ Ազրպէյճանի նախագահների հանդիպումը մշակել թուրք-ազրպէյճանական դաշինքի համաձայնեցուած հակահայկական գործողութիւններից բխող Հայաստանի եւ Լեռնային Ղարաբաղի ազգային անվտանգութեան մարտահրաւէրների յաղթահարման յատուկ ծրագիր, ինչպէս նաեւ սահմանուած կարգով եւ ժամկէտներում այն ընդունել Հայաստանի եւ Լեռնային Ղարաբաղի խորհրդարաններում յետադարձ ուժ ունեցող օրէնքների տեսքով»:

ԱԶԱՏ ԱՐՁԱԿՈՒԱԾ ՁՕՐԱՎԱՐՆԵՐԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԵՑԻՆ ՇՆՈՐՀԱՒՈՐԱԿԱՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԸՆԴՈՒՆԻԼ

Նախկին վարչապետ Ռաֆիք Հարիրիի սպանութեան մեղսակցած ըլլալու յանցանքով արգելափակուած կասկածելիներ Լիբանանի ապահովական կառոյցի նախկին պետեր ընդհանուր ապահովութեան ընդհանուր տնօրէն զօր. Ժամիլ Սէյիտի. ներքին ապահովութեան ուժերու ընդհանուր տնօրէն զօր. Ալի Հաժի. նախագահական պալատի պահակագունդի պետ զօր. Մուսթաֆա Համտանի եւ լիբանանեան բանակի գաղտնի սպասարկութեան ընդհանուր տնօրէն զօր. Ռեմոն Ազարի անպարտ հռչակման եւ ազատ արձակման առիթով շնորհաւորութիւններ փոխանցող քաղաքական անձնաւորութիւններն ու գինուորականները, ինչպէս նաեւ ժողովրդային պատուիրակութիւններն ու անոնց հարազատները շարունակեցին այցելել անոնց բնակարանները:

Շնորհաւորութիւններ փոխանցողներու շարքին էր նաեւ հանրապետութեան նախագահ զօր. Միշել Սլէյման, որ սակայն հեռաձայնային հաղորդակցութեամբ իր շնորհաւորութիւնները փոխանցեց չորս զօրավարներուն նկատի ունենալով, որ ան տակաւին չէ աւարտած Մեծն Բրիտանիա իր կատարած պաշտօնական այցելութիւնը:

Նախագահ Սլէյման ողջունեց միջազգային դատական ատեանին որոշումը չորս զօրավարները ազատ արձակելու առումով: Ան նկատել տուաւ, որ ինք գոհ եւ հպարտ կը զգայ ամէն անգամ, երբ ի յայտ կու գայ, որ զինուորականները ուխտադրուժ չեն եղած:

Նախագահ Սլէյման երէկ երեկոյեան Լոնտոնի մէջ լիբանանեան գաղութին հետ ունեցած իր հանդիպումին ընթացքին մաղթեց, որ միջազգային դատական ատեանին այս վճիռը ըլլայ քայլ մը ճշդելու համար հետաքննութեան ուղին եւ հասնելու Ռաֆիք Հարիրին սպաննող ոճրագործին, ինչպէս նաեւ այն ոճրագործներուն, որոնք սպաննեցին զօր. Ֆրանսուա Հաժը եւ Ուիսամ Իտը:

Նախագահ Սլէյման ըսաւ, թէ Լիբանանի մէջ 2009-ի երեսփոխանական ընտրութիւնները պիտի ըլլան ազատ, պարկեշտ եւ թափանցիկ: «Լիբանանցիներուն համար այդ ընտրութիւնները պիտի ներկայանան իբրեւ առիթ մը հաշուետուութեան կանչելու բոլոր անոնք, որոնք զլացած են ժողովուրդին զգացումները յարգել եւ կամքը կատարել», ըսաւ ան:

«ՉՈՐՍ ՁՕՐԱՎԱՐՆԵՐՈՒՆ ԱԶԱՏ ԱՐՁԱԿՈՒՄԸ ՄԱՅՐԻՆԵՐՈՒ ՅԵՂԱՓՈԽՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ ՅԱՂԹԱՆԱԿ ՄԸՆ Է»

Կ՚ԸՍԷ ՍԱՄԻՐ ԺԱՀԺԱՀ

Լիբանանեան ուժեր կուսակցութեան ղեկավար Սամիր Ժահժահ երէկ Մաարապի մէջ տրուած մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին իրենց յաղթանակը այսօր տօնող կողմերէն խնդրեց վերյիշել միջազգային դատական ատեանին վերաբերող իրենց նախկին կեցուածքները:

Ժահժահ շեշտեց, որ Մարտ 14-ի քաղաքական ուժերուն հակառակորդները ամէն ջանք ի գործ դրին կասեցնելու համար միջազգային դատական ատեանին աշխատանքները:

Ան ըսաւ, թէ Լիբանանի ապահովական կառոյցին պետերը ձերբակալողները Սաատ Հարիրին կամ Մարուան Համատէն չէին, այլ դատախազ Տեթլիվ Մելիս:

Ժահժահ նաեւ յայտնեց, որ չորս զօրավարներուն ազատ արձակումը Մարտ 14-ի դաշինքին եւ Մայրիներու յեղափոխութեան համար յաղթանակ մըն է, որովհետեւ երբ լիբանանցիք վերստին կը տեսնեն այս դէմքերը, անոնք անպայման պիտի յիշեն նախորդ հանգրուանները եւ կրնան վերլուծել, որ եթէ սխալ քուէարկեն, ապա անոնք պիտի վերադառնան նախկին օրերուն:

Ժահժահ շեշտեց, որ զօր. Ժամիլ Սէյիտի կատարելիք լաւագոյն նուաճումը պիտի ըլլայ լուռ մնալ:

Ժահժահ նախանցեալ երեկոյեան ընդունեց Մուսթաքպալ հոսանքի նախագահ երեսփոխան Սաատ Հարիրին, որուն հետ երկու ժամուան ընթացքին քննարկեց լիբանանեան ընդհանուր իրադարձութիւնները, ինչպէս նաեւ երեսփոխանական ընտրութիւններուն արձանագրուելիք զարգացումները:

Հանդիպումին ընթացքին շեշտուեցաւ Մարտ 14-ի քաղաքական ուժերուն կողմէ ամբողջ Լիբանանի տարածքին ընտրապայքարը կազմակերպուած ձեւով կայացնելու կարեւորութիւնը:

ԺՈՄՊԼԱԹ ՔՐԱՅԹԵՄԷՆ ԿԸ ՀԱԿԱԶԴԷ ՁՕՐԱՎԱՐՆԵՐՈՒ ԱԶԱՏ ԱՐՁԱԿՄԱՆ ՎՃԻՌԻՆ

Մուսթաքպալ հոսանքի նախագահ երեսփոխան Սաատ Հարիրի երէկ Քըրայթեմի մէջ ընդունեց Ընկերվար յառաջդիմական կուսակցութեան ղեկավար երեսփոխան Ուալիտ Ժոմպլաթը, որուն հետ քննարկեց երկիրը յուզող ներկայ իրադարձութիւնները, ինչպէս նաեւ միջազգային դատական ատեանին կողմէ Լիբանանի ապահովական կառոյցի նախկին պետերուն ազատ արձակման վճիռը:

Հանդիպումէն ետք Ժոմպլաթ յայտնեց, որ ինք Քըրայթեմին նեցուկ պիտի կանգնի ուրախ եւ նեղ օրերուն: Ժոմպլաթ նշեց, որ չորս դատախազներուն մասին տրուած որոշումը դատական վճիռ է, սակայն նախկին վարչապետ Ռաֆիք Հարիրիի սպանութիւնը սովորական ոճիր մը չէ, այլ քաղաքական ոճիր մը:

Ժոմպլաթ վերահաստատեց Սուրիոյ դէմ իր կատարած ամբաստանութիւնները եւ ըսաւ, որ սուրիական ուժերը Լիբանան մուտք գործած են Քամալ Ժոմպլաթի արիւնը թափելով, իսկ անկէ դուրս եկած են Ռաֆիք Հարիրիի սպանութեամբ:

«Մենք այս իրականութիւնը երբեք պիտի չմոռնանք, պիտի շարունակենք քաղաքական մեր պայքարը եւ պիտի դիմագրաւենք մեզի սպառնացող մարտահրաւէրները: Որեւէ ժամանակէ աւելի, հիմա պէտք է աշխատինք, որպէսզի շարունակենք նախկին վարչապետ Ռաֆիք Հարիրիի քաղաքական ուղեգիծը եւ յառաջիկայ երեսփոխանական ընտրութիւններուն մասնակցինք միասնականութեամբ եւ անպայման յաղթանակ պիտի արձանագրենք ընտրութիւններուն ընթացքին», ըսաւ ան:

Ժոմպլաթ աւելցուց, որ նախանցեալ օր ինք ականատես եղած է սուրիական հոգատարութեան խորհրդանիշներուն տգեղ պատկերներուն, որոնք իրենց լռութենէն դուրս եկած են եւ լիբանանցիներուն յիշեցուցած գերութեան եւ ստրկութեան օրերը: «Ի՞նչ է անոնց ուզածը. Ատեան Ատտումը նշանակել արդարութեան նախարար, իսկ սպաներէն մէկը ներքին գործոց նախարար: Մենք երբեք պիտի չարտօնենք այդ մէկը», ըսաւ ան:

Ժոմպլաթ դիտել տուաւ, որ տարօրինակ է, թէ ինչպէս անոնք ցեխարձակումներ կը կատարեն արժանապատիւ դատախազներու դէմ եւ կը քննադատեն ներքին ապահովութեան ուժերուն մաս կազմող գաղտնի սպասարկութեան գրասենեակը, որ կը բացայայտէ շարք մը իսրայէլեան ցանցեր: «Աւելի լաւ է, որ անոնք ընդունին միջազգային դատական ատեանին վճիռը, ինչպէս որ մենք ընդունած ենք, եւ լուռ մնան ու չվերահաստատեն նախկին ապահովական վարչակարգը: Այլապէս մենք պատրաստ ենք քաղաքական պայքարի եւ յառաջիկայ ընտրութիւններուն ընթացքին յաղթանակ պիտի արձանագրենք Հարիրիի եւ արդարութեան համար», եզրափակեց ան ընդգծելով, որ իրենք տակաւին կը շարունակեն լիբանանեան-սուրիական ապահովական վարչակարգին ուղղել իրենց քաղաքական ամբաստանութիւնները Հարիրիի սպանութեան առնչութեամբ:

ՋՈՒԻՑԵՐԻՈՅ ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆԸ ՊԵՏԱԿԱՆ ՏԱՍԸ ԳՐԱԴԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ԿԱՏԱՐԷ

Լիբանանի մէջ Ջուիցերիոյ դեսպանատունը երկրին մէջ պետական գրադարաններու վերականգնման ծրագիրի մը ծիրին մէջ Լիբանանի տարածքին պետական տասը գրադարաններու նուիրատուութիւն պիտի կատարէ:

Լիբանանի մշակոյթի նախարարութիւնը եւ Լիբանանի մէջ Ջուիցերիոյ դեսպանատունը գործակցաբար այս նուիրատուութեան ձեռնարկումը նշող արարողութիւն մը կազմակերպած են Հապպուշի(Նապաթիէ) գրադարանին մէջ, երկուշաբթի 4 մայիս 2009-ի կէսօրէ ետք ժամը 4:00-ին:

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՔՆՆԱՐԿԵՑ . . .

Շարունակուած Ա. էջէն

անոր դիւրութիւններ ընծայել եւ օժանդակել անոր աշխատանքներուն ու անյապաղ գործադրել անոր որոշումները:

Վարչապետ Սինիորա նշեց, որ այդ վարուելակերպին փաստը այն էր, որ երէկ առանց ուշացումի գործադրուեցաւ միջազգային դատական ատեանին վճիռը եւ զօրավարները իսկոյն ազատ արձակուեցան:

Վարչապետ Սինիորա հաստատեց, որ կառավարութեան առաջին եւ վերջին մտահոգութիւնն է բացայայտել նախկին վարչապետ Ռաֆիք Հարիրիի սպանութեան դրդապատճառները, ինչպէս նաեւ արդարութիւն բանեցնել: Ան շեշտեց, որ ինք անհրաժեշտ կը գտնէ, որ ներկայիս այս թղթածրարը չքաղաքականացուի, այլ մնայ ու պահուի իր դատական եւ օրինական շրջագիծին մէջ, ինչպէս նաեւ պահպանուի լիբանանեան դատական իշխանութիւններուն արժանապատուութիւնը առանց զանոնք քաղաքական բանավէճի նիւթ դարձնելու եւ ոչ մէկ ատեն անոնց նկատմամբ վատ վարուելակերպ ցուցաբերելու:

Տեղեկատուութեան նախարար Թարեք Մըթրի յայտնեց, որ կառավարութիւնը կարեւոր նկատած է, որ Լիբանանի համար կազմուած միջազգային դատական ատեանը սկսած է գործել եւ անհրաժեշտ նկատած է, որ այդ ատեանին որոշումները ամբողջովին գործադրուին:

ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ 2009.

37 ՕՐ ԵՏՔ

●Հիւսիսային Մեթնի մէջ մարոնի աթոռի թեկնածու Ատիպ Թոհմէ իր թեկնածութիւնը յետս կոչեց:

●2009-ի երեսփոխանական ընտրութիւններու դիտարկման նպատակով Լիբանան ժամանած եւրոպացի դէտերուն անձնակազմը յառաջիկայ երկուշաբթի օր պիտի տայ մամլոյ ասուլիս մը:

●Ազգային կուսակցութեանց հանդիպումը շնորհաւորեց Լիբանանի ապահովական կառոյցի նախկին պետերուն ազատ արձակումը եւ կոչ ուղղեց քաղաքացիներուն, որ անոնց ծերբակալութեան պատճառ դարձած պատասխանատուները պատժեն քուէատուփերուն մէջ իրենց զետեղելիք քուէներով:

●Խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պըրրի ընդունեց երեսփոխաններ Ապպաս Հաշեմը եւ Ուալիտ Խուրին, ինչպէս նաեւ երեսփոխանական ընտրութեանց թեկնածու Սիմոն Ապի Ռամիան: Քննարկուեցան երեսփոխանական ընտրութիւններուն կապուած հարցեր:

●Աքքարի մէջ սիւննի աթոռի թեկնածու Խալետ Տահեր յայտնեց, որ ինք պատրաստ է ժամանա Իսլամիէի հետ գործակցելու աւելցնելով, որ ինք ամէն ջանք ի գործ պիտի դնէ ի խնդիր լիբանանեան պետութեան կերտման:

●Աքքարի յոյն ուղղափառ համայնքի աթոռի թեկնածու Քերիմ Ռասի յայտնեց, որ երեսփոխան Սաատ Հարիրի Աքքարի մէջ յոյն ուղղափառ համայնքի մնացորդացը ընտրած է:

●Լիբանանեան ուժեր կուսակցութեան երեսփոխան Անթուան Զահրա ըսաւ, թէ հաղորդակցութեան միջոցներու նախարար Ժըպրան Պասիլ կարգ մը երիտասարդներ կը խաբէ «Օժերօ» ընկերութեան մէջ անոնց առժամեայ գործեր եւ պաշտօններ ապահովելով:

●Հիւսիսային Մեթնի թեկնածու Ֆուատ Ապու Նատեր յայտնեց, որ լիբանանեան ազատ որոշումը հիմնական պայման մըն է Լիբանանը եւ երեսփոխանական ընտրութիւնները արտաքին միջամտութիւններէ զերծ պահելու իմաստով:

●Նախկին վարչապետ Օմար Քարամէ շեշտեց, որ ինք պիտի շարունակէ իր ընտրապայքարը փաստելու համար, որ ամբողջ աշխարհին դրամն ու գումարները նոյնիսկ բաւարար չեն, որ Թրիփոլիի սկզբունքները փոխուին. ան;ընդգծեց, որ Թրիփոլի պիտի մնայ Լիբանանի եւ ամբողջ Արեւելքի ազգայնութեան եւ արաբականութեան բերդը:

●Ժիպէյլի մարոնի աթոռի թեկնածու Սիմոն Ապի Ռամիա շեշտեց, որ հարկ է ընտրապայքարին ընթացքին շեշտել լիբանանեան ազգային միասնականութեան անհրաժեշտութիւնը, իսկ ընտրութիւններէն ետք իրականացնել երկրին իշխանութիւնը ստանձնելու գործակցութիւնը:

●Լիբանանեան ուժեր կուսակցութեան ղեկավար Սամիր Ժահժահ յայտնեց, որ Լիբանանի ապահովական կառոյցի նախկին պետերուն ազատ արձակումը իր դրական ազդեցութիւնը պիտի ունենայ երեսփոխանական ընտրութիւններուն եւ Մայրիներու յեղափոխութեան վրայ:

●Մարտ 14-ի քաղաքական ուժերուն առաջադրած Քուրայի թեկնածուներուն պատուիրակութիւնը այցելեց յոյն ուղղափառ համայնքի Պէյրութի առաջնորդ էլիաս Աուտէ եպիսկոպոսին: Քննարկուեցան ընտրութիւններուն վերաբերող հարցեր:

●Երեսփոխան Ալի Խրէյս յայտնեց, որ ընտրութիւնները պիտի կատարուին ի շահ ծրագիրներու եւ ոչ թէ անձնաւորութիւններու.

●Երեսփոխան Ուալիտ Խուրի նշեց, որ պէտք է յառաջացնել այնպիսի խորհրդարան մը, որ իսկապէս կը հաւատայ լիբանանեան ազգային ուխտին եւ երկրին իշխանութեան մէջ գործակցութեան:

●Ընկերվար յառաջդիմական կուսակցութեան ղեկավար երեսփոխան Ուալիտ Ժոմպլաթ երեսփոխան Սաատ Հարիրիի հետ իր ունեցած հանդիպումէն ետք շեշտեց, որ ընտրապայքարը շատ սուր պիտի ըլլայ եւ աւելցուց, որ ինք իր քաղաքական դաշնակիցներուն կողքին պիտի ըլլայ ամբողջ ընտրապայքարին ընթացքին:

●Նախանցեալ երեկոյեան Մուսթաքպալ հոսանքի նախագահ երեսփոխան Սաատ Հարիրի այցելեց Մաարապ, ուր հանդիպում մը ունեցաւ Լիբանանեան ուժեր կուսակցութեան ղեկավար Սամիր Ժահժահի հետ: Քննարկուեցան յառաջիկայ ընտրութիւններուն կապուած հարցեր:

●Մարատա հոսանքի ղեկավար Սլէյման Ֆրենճիէ յայտնեց, որ իրենք մաս պիտի կազմեն Փոփոխութիւն եւ բարեկարգում համախմբումին:

●Փոխվարչապետ Իսամ Ապու Ժամրա շեշտեց, որ չորս զօրավարներուն ազատ արձակումը իր ժխտական ազդեցութիւնը պիտի ունենայ իշխանամէտ քաղաքական ուժերու ընտրապայքարին վրայ:

●Ժիպէյլի մէջ Ազգային ազատ հոսանք կուսակցութեան գրասենեակին առջեւ զօր. Միշել Աունի լուսանկարը կրող պաստառ մը հրկիզուեցաւ:

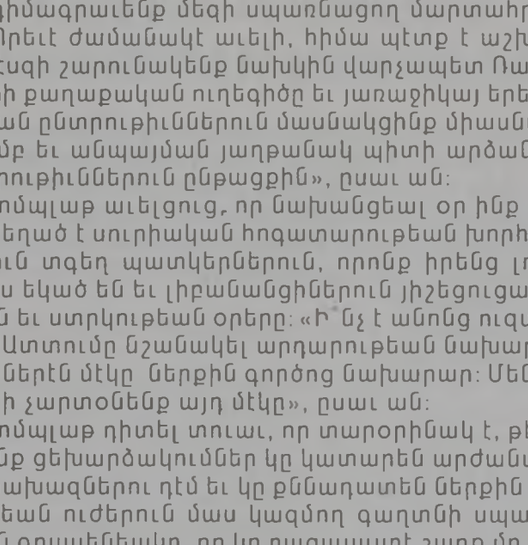
●Երեսփոխան Մոհամէտ Քապպանի ընդգծեց, որ ընդդիմադիր քաղաքական ուժերը ընտրական շահագործումի առարկայ պիտի դարձնեն Լիբանանի ապահովական նախկին պետերուն ազատ արձակումը:

●Կրթութեան նախարար Պահիա Հարիրի ըսաւ, թէ արգելափակեալ չորս զօրավարներուն ազատ արձակումը ոչ մէկ ազդեցութիւն պիտի ունենայ երեսփոխանական ընտրութիւններուն վրայ:

●Հիւսիսային Մեթնի մարոնի աթոռի թեկնածու Սամի Ժեմայէլ յայտնեց, որ Լիբանանի մէջ ժողովրդավարութիւնը վտանգուած է:

●Հայ կաթողիկէ համայնքի աթոռի Պէյրութի Ա. ընտրաշրջանի թեկնածու Սերժ Թուրսարգիսեան շեշտեց, որ ինք մինչեւ երեսփոխանական ընտրութիւններուն աւարտը պիտի պահէ իր թեկնածութիւնը: Նոյն աթոռին համար Լիբանանեան ուժեր կուսակցութեան առաջադրած թեկնածու Ռիշար Գույումճեան իր կարգին հաստատեց, թէ ինք եւս կառչած պիտի մնայ իր թեկնածութեան:

●Իշխանամէտ քաղաքական ուժերը Զահլէի ընտրացանկը պիտի յայտարարեն յառաջիկայ շաբաթավերջին:

ԱՐՏԱՅԱՅՏԵՆՔ
ՄԵՐ ՀԱՒԱՔԱԿԱՆ ԿԱՄՔԸ՝
ՄԵՐ ՔՈՒՔԷՆԵՐՈՎ

ՏԵՍԱԿԵՏ

ՕՏԱՐ ԽԱՂԵՐ՝ ԿԱՐԵՒՈՐ ՆԱԽՕՐԵԱԿՆԵՐՈՒ

Լիբանանի հանրապետութեան նախագահը 50 տարուան ընթացքին կը հանդիսանար առաջին նախագահը, որ ընդառաջելով իր պաշտօնակիցի հրաւէրին կ'այցելէր Անգարա: Ապրիլ 24-ի նախօրեակին:

Այցելութիւնը ի հարկէ օրինաչափ երեւոյթ է դիւանագիտական երկկողմ յարաբերութիւններ ունեցող եւ քաղաքական-մշակութային-առեւտրական կապերու նկատառելիօրէն աշխուժ իրավիճակ դրսեւորող երկու պետութիւններուն յարաբերութեան այսօրուան համապատկերին մէջ:

Ճշդուած թուականը ի հարկէ անընդունելի էր մեկի՝ լիբանանահայերուս համար. տակաւին, պաշտօնական այցելութեան հետեւող թրքական մշակութային շաբաթի կազմակերպումը ապրիլեան ամսուան ընթացքին լիբանանեան հասարակութեան մէկ կարեւոր բաղադրամասին՝ լիբանանահայ համայնքին արժանապատուութիւնը խոցող երեւոյթ է՝ անոր ապգային հաւաքական յիշողութիւնը շրջանցող քայլ:

Գիտե՛նք: Շրջանային մակարդակի վրայ արժանագրուող նորագոյն կարգացումները նոր դեր վերապահած են Թուրքիոյ, որ դիւանագիտական գերաշխուժ պահուածք կը ցուցաբերէ շրջանին նկատմամբ: Հարաւային Լիբանանի մէջ տեղակայուած խաղաղապահ կօրամիաւորումներուն ինքնակոչ առաջադրումէն մինչեւ Լիբանանի մէջ մշակութային շաբաթներու կազմակերպումը, անցնելով լիբանանեան պատուիրակութիւններու ընդունումէն, թրքական դեսպանատան գործունէութեան ցուցաբերած արտակարգ աշխատունակութենէն, լիբանանեան կրթական մարզին մէջ կատարուող ներդրումներէն, եւ Լիբանանի մէջ թուրք ծագումով ապգաբնակչութեան հանդէպ կիրարկուող պեղումներէն եւ հաւաքագրումներէն...:

Շրջանային մակարդակի վրայ՝ միջին արեւելեան հակամարտութիւններու թղթածրարներու մէջ միջնորդական առաքելութիւններու ինքնաստանձնումը, Սուրիա-Իսրայէլ բանակցութիւններու միջնորդումը, Կապայի պատերազմին ընթացքին արաբական աշխարհին համակրանքը սիրաշահելու պետական բեմականացումի կանապան արարները լուրջ նախադրեալներ ու տուեալներ են, որ Թուրքիան շրջան մուտք գործած է մեծ դռներէ եւ կարեւոր հարթեցումներ կատարած՝ համապատասխան ենթահող պատրաստելու առումով:

Լիբանանի նախագահին փոխանցուած է լիբանանահայ համայնքին վգայնութիւնը իր կատարած այցելութեան թուականին նկատմամբ, Հայկական երեսփոխանական պլոքի ներկայացուցիչին կողմէ: Լիբանանահայ քաղաքականացած երիտասարդն ու ուսանողը յիշեցուցին, որ անարձագանգ չեն անցնիր նաեւ միեւնոյն թուականին կազմակերպուած թրքական մշակութային ելոյթները: Հարցը դուրս եկած է արդէն համայնքային սահմաններէն. լիբանանցի քաղաքական դէմքեր կօրակցած են այս դրսեւորումներուն եւ շեշտած լիբանանեան կարեւոր համայնքի մը հաւաքական յիշողութիւնը յարգելու հրամայականը:

Տակաւին առիթ կ'ունենանք վերջին այցելութեան առիթով կնքուած Լիբանան-Թուրքիա համաձայնագիրներու բնոյթին անդրադառնալու: Այս բոլոր գործընթացները սակայն, հակակշիռ ստեղծող քաղաքական գործողութիւններու անհրաժեշտութիւնը կը շեշտեն: Այստեղ միայն Հայաստան-Լիբանան միջպետական կնքուած տասնըհինգէն աւելի համաձայնագիրներու կիրարկումը եւ անոնց համատեղ-երկուստեք իրականացումը հակակշռող գործօնի հանգամանք կ'ունենան:

Վերը նշուած խաղերը օտար բնոյթ ունին եւ առ այդ՝ անհարապատ են Լիբանանին եւ լիբանանցիին համար: Այս բոլորը վերյիշեցնելու առիթը Մայիս 6-ն է: Լիբանանի նահատակաց տօնը: Նահատակներ, ինչպէ՞ս օսմանեան լուծին տակ: Լիբանանը, լիբանանցին եւ անոր շարքին լիբանանահայը կը յաջողին քաղաքական աշխատանքով կանխարգիլել թրքական որեւէ նախաձեռնութիւն Մայիս 6-ի նախօրեակին: Ճիշդ միեւնոյն այն պատճառներով, որ նման նախաձեռնութիւններու պէտք չէ ընդառաջուէր Ապրիլ 24-ի նախօրեակին կամ առհասարակ ապրիլեան օրերուն: Իսկ այս անհրաժեշտութիւնը հայկական առումով սոսկ համայնքային չէ: Համալիբանանեան է ըստ էութեան:

ՇԱՀԱՆ ԳԱՆՏԱՀԱՐԵԱՆ

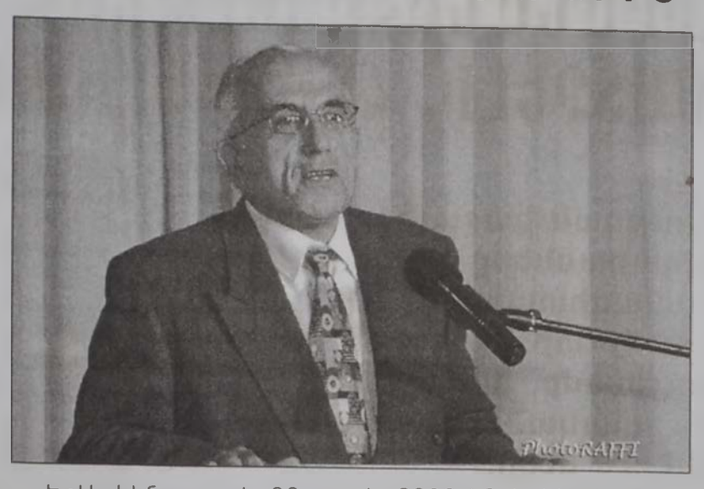

Haigazian University
Accepting Applications Now
Fall 2009-2010

- Faculty of Business Administration & Economics (B.A/ B.B.A./ M.B.A.)
- Faculty of Sciences (B.S.)
- Faculty of Social & Behavior Sciences (B.A./ M.A.)
- Faculty of Humanities (B.A.)

Kantari, Beirut, Admissions Office:
01-349230/1 - 01- 353010/1/2
admissions@haigazian.edu.lb
www.haigazian.edu.lb

ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՀՌԻՓՍԻՄԵԱՆՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ՄԵՕ ԵՂԵՌՆԻ 94-ԱՄԵԱԿԻՆ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ

Երէկ հինգշաբթի, 30 ապրիլ 2009-ին, երեկոյեան ժամը 8:00-ին, կազմակերպութեամբ Հայ կաթողիկէ Սրբոց Հռիփսիմեանց երկրորդական վարժարանին, վարժարանի սրահին մէջ տեղի ունեցաւ Մեծ եղեռնի ոգեկոչման հանդիսութիւն ներկայութեամբ հայ կաթողիկէ համայնքի Պէյրութի պատրիարքական թեմի ընդհանուր փոխանորդ հայր Վարդան եպս. Աշգարեանի, հոգեւոր հայրերու, Հայկական երեսփոխանական պլոքի թեկնածու Կրեկուար Գալուստին, վարժարանի տնօրէնութեան, ուսուցչական կազմին, ծնողներուն եւ աշակերտներուն:

Լիբանանի եւ Հայաստանի քայլերգներուն ունկնդրութենէն ետք եւ մէկ վայրկեան յոտնկայս յարգելէ ետք մէկուկէս միլիոն նահատակներուն յիշատակը, ծեռնարկին բացման խօսքը արտասանեց Հայկազ էյլենճեան, որ նշեց, թէ հայութիւնը պէտք է պահէ նահատակներուն կտակը պահպանելով հայերէնը, մշակոյթն ու աւանդութիւնները: Ան հաստատեց, թէ հանգիստ չկայ, մինչեւ որ հայութիւնը վերատիրանայ իր ամբողջական իրաւունքներուն:

Գեղարուեստական յայտագիրին մէջ Մարկարիթա Ախիքեան արտասանեց Դանիէլ Վարուժանի «Ջօն»ը, ապա նախակրթարանի աշակերտները երգեցին «Հանգչեցէք, դուք անդորր» եւ «Հայրենիքիս հետ» երգերը: Ապա Նենսի Աւագեան (ջութակ) եւ Ժան-Փիեռ Աստիկեան

Շար.ը՝ էջ 12

«Ն. ԴՈՒՄԱՆ» ԱԿՈՒՄԲԻՆ ՄԷՋ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱԿԱՆ ՊԼՈՔԻՆ ԿԱՐԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆՈՂ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԻՒՆ

Կազմակերպութեամբ ԼՕԽ-ի «Շուշանիկ», «Ռուբինա» եւ «Ազիրեան» մասնաճիւղերուն, երէկ հինգշաբթի, 30 ապրիլ 2009-ին, երեկոյեան ժամը 7:00-ին, ՀՅԴ «Նիկոլ Դուման» ակումբին մէջ տեղի ունեցաւ ընտրական հաւաք, որուն ներկայ էին շրջանի պատկան մարմիններուն ներկայացուցիչները, ինչպէս նաեւ «Միութիւնը զօրութիւն է» տարազները կրող ԼՕԽ-ականներ:

Ձեռնարկին բացման խօսքը արտասանեց Այտա Գաւաֆեան, որ նշեց, թէ ընտրութեանց մասնակցութիւնը քաղաքացիական պարտականութիւն է, եւ կոչ ուղղեց ներկաներուն խիտ շարքերով քուէարկելու ՀՅ Դաշնակցութեան թեկնածուներուն: Ան յայտնեց, որ լիբանանահայութիւնը իր ձայներով կրնայ տիրանալ իր իրաւունքներուն:

Ապա ՀՅԴ ընտրական աշխատանքներուն մասին խօսեցաւ Աւօ Կիտանեան, որ նշեց, թէ Հայկական երեսփոխանական պլոքը լիբանանահայութեան իրաւունքներուն վերատիրացման հիմնական կռուանն է: Ան յայտնեց, որ լիբանանահայութեան միակամութիւնը այս հանգրուանին հիմնական է: Կիտանեան ՀՅԴ քաղաքականութեան մասին խօսելէ ետք ներկայացուց տարբեր ընտրաշրջաններուն մէջ Դաշնակցութեան համածայնութիւններն ու թեկնածուները: Կիտանեան հաստատեց, թէ ՀՅԴ ընտրական մեքենան դեկտեմբեր 2008-էն սկսած է աշխատանքի եւ լիբանանահայութիւնը իր լուրջ մասնակցութիւնը կը բերէ տարուած աշխատանքներուն:

Ձեռնարկին ընթացքին նաեւ տեղի ունեցաւ գեղարուեստական կոկիկ յայտագիր մը, որուն իրենց մասնակցութիւնը բերին Սեդօ Պաղտասարեան, Շաքէ Պաղտասարեան, Վիգէն Տիշչեքենեան եւ Սերոբ Յակոբեան: Նշենք, որ հանդիսութեան սկզբնաւորութեան ԼՕԽ-ականները ներկաներուն բաժնեցին «Միութիւնը զօրութիւն է», կարգախօսը կրող քարոզչական իրեր:

ԱԶԳ. ԼԵՒՈՆ ԵՒ ՍՈՖԻԱ ՅԱԿՈԲԵԱՆ ՔՈԼԵԳԻ ՏԻԿՆԱՆՑ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ՁԵՌՆԱՐԿԸ ԿԸ ՊԱՏԱԿՈՒԻ ՄԵԾ ՅԱՋՈՂՈՒԹԵԱՄԲ

Երէկ, առաւօտեան ժամը 11:00-ին, Պէյրութի «Մոնրօ» պանդոկին մէջ տեղի ունեցաւ Ազգ. Լեւոն եւ Սոֆիա Յակոբեան քոլեճի տիկնանց յանձնախումբին տարեկան ձեռնարկը նախագահութեամբ Սիլվա Գույումճեանի:

Ձեռնարկին ներկայ գտնուեցան 150 տիկիններ, քոլեճին բարերարուհիներ, բարեկամուհիներ եւ հիւրեր:

Ձեռնարկին բացման խօսքը արտասանեց տիկնանց յանձնախումբի անդամ Անի Աբրահամեան: Ան գոտեպնդիչ գտաւ Լիբանանի տնտեսական ներկայ դժուարին պայմաններուն մէջ հայ դպրոցին զօրակցութեան ամէն քայլ: Ան նշեց, որ 2009-ը Ազգ. Լեւոն եւ Սոֆիա Յակոբեան քոլեճի 45-ամեակն է, առ այդ մեկնակէտ նոր յաջողութիւններու եւ իրագործումներու:

Ձեռնարկին գեղարուեստական յայտագիրին իրենց մասնակցութիւնը բերին Գօգօ Պալապանեան (կիթառ, քլարինեթ) եւ Ցոլիւնէ Ծատիրեան (երգ): Քոլեճին պարախումբը ներկայացուց երկու պար:

Խօսք առաւ քոլեճի տնօրէն Վիգէն Աւագեան եւ յայտնեց, թէ մեր դպրոցը մեր ապագան է: Որքան հայ դպրոցը ամուր եւ բարգաւաճ ըլլայ, այնքան մեր ապագան փայլուն եւ երաշխաւորուած կ'ըլլայ: Տնօրէնը իր խօսքին մէջ շնորհակալութիւն յայտնեց քոլեճին բոլոր նուիրատուներուն եւ երախտագիտութեան յատուկ խօսք փոխանցեց քուէյթաբնակ Կիրակոս եւ Սիլվա Գույումճեան ամոլին, որ սիրով ընդառաջեց քոլեճին դիմումին եւ յանձինն Սիլվա Գույումճեանի ստանձնեց ծեռնարկին հովանաւորութիւնը: Ան նաեւ ըսաւ, որ 45-ամեակը կարեւոր հանգրուան է անցեալին նայելու, անցեալով հպարտանալու, բայց անցեալով չբաւարարուելու, այլ դէպի ապագայ քոլեճին երթը աւելի ամուր հիմերու վրայ դնելու:

Կատարուեցան սրտաբուխ նուիրատուութիւններ, որոնց ընդհանուր գումարը հասաւ 18 միլիոն լիբ. ոսկիի: Տնօրէն Վիգէն Աւագեան առ ի գնահատանք օրուան նախագահուհիին հինգ հազար ամերիկեան տոլարի նուիրատուութեան գայն պատուեց յատուկ յուշանուէրով.

Յուշանուէրի տուչութենէն զգացուած սրտի խօսք արտասանեց Սիլվա Գույումճեան: Ան շնորհաւորեց քոլեճին 45-ամեակը եւ նորանոր վերելք մաղթեց անոր: Ան ըսաւ, որ հրճուանք է գտնուիլ նման ծեռնարկի, որովհետեւ անոր նպատակը հայ դպրոցին կողքին ըլլալ է, հայեցի դաստիարակութեան գործին սատար հանդիսանալ է:

Ձեռնարկի աւարտին տեղի ունեցաւ քոլեճի 45-ամեակի կարկանդակի հատում:

ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՋԱԳԳԱ ՊԱՏՐԻԱՐՔԻՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉԸ

Երէկ հինգշաբթի 30 Ապրիլ 2009-ի առաւօտուն, Արամ Ա. կաթողիկոս ընդունեց Ասորի եկեղեցւոյ պատրիարք Զագգա Ա.ի պատուիրակը Ժորժ Սալիպա արքեպիսկոպոսը: Հանդիպման ներկայ եղան նաեւ Երուսաղէմի հայոց պատրիարքութեան փոխանորդ Նուրհան արք. Մանուկեան եւ կաթողիկոսութեան միջեկեղեցական յարաբերութեանց վարիչ Նարեկ եպս. Ալեէմեզեան:

Հանդիպման ընթացքին, միջեկեղեցական եւ երկու եկեղեցիներու յարաբերութեանց առնչուած հարցերու կարգին, նաեւ քննարկուեցան Երուսաղէմի պատրիարքութեան եւ Երուսաղէմի ասորի համայնքին փոխյարաբերութեան առնչուած կարգ մը դժուարութիւններ: Այս հարցերուն գծով վեհափառը նաեւ կապ պիտի պահէ Զագգա պատրիարքին հետ:

«ԱԶԴԱԿ-ՄԵՏԻԱ»

«Ազդակ-Մետիա»ի այցելուները կրնան դիտել

Ա.- «Սիվիլիթաս»ի հիմնադիր Վարդան Օսկանեանի հարցազրոյցը հայկական այժմէական եւ հրատապ խնդիրներու մասին:

Բ.- Հայ դատի Ուաշինկթընի գրասենեակի տնօրէն Արամ Համբարեանի մեկնաբանութիւնները նախագահ Օպամայի Ապրիլ 24-ի առիթով կատարած յայտարարութեան:

ԻՆՉ ԿԸ ԳՐԵՆ ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹԵՐԸ

Լիբանանի ապահովական կառոյցի նախկին պետերուն՝ ընդհանուր ապահովութեան ընդհանուր տնօրէն զօր. Ժամիլ Սէյիտի. ներքին ապահովութեան ուժերու ընդհանուր տնօրէն զօր. Ալի Հաժի. նախագահական պալատի պահակագունդի պետ զօր. Մուսթաֆա Համտանի եւ լիբանանեան բանակի գաղտնի սպասարկութեան ընդհանուր տնօրէն զօր. Ռեմոն Ազարի անպարտ հռչակումը՝ նախկին վարչապետ Ռաֆիք Հարիրիի սպանութեան մեղսակցելու յանցանքէն եւ անոնց ազատ արձակումը կը գրաւեն երէկ լոյս տեսած լիբանանեան օրաթերթերուն հիմնական սիւնակները:

Միջազգային եւ շրջանային լուրերու կարգին լիբանանեան օրաթերթերը լուսարձակի տակ առած են ամերիկեան եւ եւրոպական կողմերուն եւ սուրիականին միջեւ որոշ յարաբերութեան ծեւաւորման երեւոյթը, որ կրնայ յաւելեալ զարգացումի առաջնորդել յառաջիկայ հանգրուանը:

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԿԵԱՆՔ

«Սաֆիր» կը գրէ, որ «Չորս սպաները դէպի ազատութիւն» խօսքը այլեւս միայն ցանկութիւն կամ լոկ փափաք մը չէ, ոչ ալ տեղեկատուական խորագիր մը, որ կրնայ յառաջացած ըլլալ զգացական կամ քաղաքական դրդապատճառներէ: Այս նախադասութիւնը իրականութիւն դարձաւ. իրականութիւն մը, զոր ապրեցան ոչ միայն սպաները. այլ բոլոր լիբանանցիները՝ իր ամբողջական իմաստով, զգացողութեամբ եւ հակասական տրամաղրութիւններով:

Իրականութիւն էր այն, որ զօր. Ժամիլ Սէյիտ. զօր. Ալի Հաժ, զօր. Մուսթաֆա Համտան եւ զօր. Ռեմոն Ազար այլեւս առանց իրենց ղէմ գոյութիւն ունեցող որեւէ դատապարտումի բանտը չէին, անոնք կրկին իրաւունք պիտի ունենային ոեւէ լիբանանցիի նման ապրիլ եւ վայելել իրենց տրուած իրաւունքները: Ցաւալի էր սակայն այն, որ լիբանանցի սպաներուն ազատ արձակումը չկատարուեցաւ լիբանանեան դատական իշխանութեան կողմէ, այլ Լիբանանի յատուկ միջազգային դատական ատեանը ազատ արձակեց զանոնք:

Ըստ թերթին, թէեւ միջազգային դատական ատեանի կազմութեան երկար ժամանակ չանցաւ, բայց եւ այնպէս, անիկա կրցաւ ինքզինք փաստել, բայց դժբախտաբար, լիբանանեան դատական իշխանութեան վարկը իջեցուց եւ անոր նկատմամբ վստահութեան տուաւ մեծ հարուած մը: Թերթը կ'աւելցնէ, որ թէեւ Մարտ 14-ի քաղաքական ուժերը Սուրիոյ եւ ընդդիմութեան հետ բախումի ամէնէն

Շար.ը՝ էջ 12

ՄԱՀԱԶԴ

Տիկին Արուսեակ Միքայէլեան եւ զաւակները՝ Րաֆֆի եւ Շանթ

Տէր եւ տիկին Սեւակ Միքայէլեան
Տիկին Արշալոյս Միքայէլեան
Տէր եւ տիկին Յարութ Միքայէլեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Վազգէն Միքայէլեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Վարդան Միքայէլեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Հայկ Միքայէլեան եւ զաւակունք
Միքայէլեան եւ Պօղոսեան ընտանիքներ
Իլմաճեան եւ Չափարեան ընտանիքներ
Սողոմոնեան եւ Բրուտեան ընտանիքներ
Դաւիթեան եւ Նախուլ ընտանիքներ
Հեքիմեան ընտանիք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց ամուսնոյն, հօր, եղբօր եւ հարազատին՝

ՁՕՀՐԱՊ ՄԻՔԱՅԷԼԵԱՆԻ

(Ծնեալ՝ 1940-ին)

անակնկալ մահը, որ պատահեցաւ հինգշաբթի, 30 ապրիլ 2009-ին, իր բնակարանին մէջ:

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը պիտի կատարուի այսօր՝ ուրբաթ, 1 մայիս 2009-ին, կէսօրէ առաջ ժամը 11:00-ին, Նոր Ատանայի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Պուրճ Համուտի Ազգային գերեզմանատունը:

- *Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահագդ:*
- *Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին հանգուցեալին բնակարանը, Տորա, «Մար Մարուն» թաղ. «Նեաիմ Ղաուպ» շէնք, Ա. յարկ:*

Մեր կառոյցները
Լիբանանահայության գոյապահման երաշխիքը

ՊՈՒՐԾ ՀԱՄՈՒՏԻ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆԸ ԼԻԲԱՆԱՆԱՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ՄՏԱՒՈՐ ՁԱՐԳԱՑՄԱՆ ՄԱՏՉԵԼԻ, ՀԱՍԱՆԵԼԻ ԵՒ ՀԱՐՈՒՍՏ ԿԱՌՈՅՑԸ

Պատանիներուն եւ երիտասարդութեան մէջ ընթերցանութեան քաջալեր հանդիսանալու առումով, դպրոցներուն կողքին, հանրային գրադարանները ունին իրենց մեծ դերը, եթէ կը կրեն համապատասխան արդիական, մասնագիտական ու կարգաւորման որոշակի տուեալներ: Այս շրջագիծին մէջ Պուրճ Համուտի հանրային գրադարանը իր աշխարհագրական դիրքով, գիրքերու հարստութեամբ, համացանցային դրութեամբ եւ մատենագիտական աշխատանքներով մեր իրականութեան մէջ կը դառնայ իւրայատուկ ու մեծ արժէք ներկայացնող կառոյցներէն մէկը:

ՆՊԱՏԱԿ

Պուրճ Համուտի հայահոծ շրջանին մէջ մշակոյթի եւ ընդհանուր զարգացման մեկնակէտէն առաջնորդուելով՝ Ազգ. Լ. եւ Ս. Յակոբեան քոլեճի հանրային գրադարանը կը միտի դառնալ բարձրորակ եւ մատչելի գրադարան մը՝ քաջալեր հանդիսանալով ընթերցանութեան ու գիրքի տարածման:

ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

1966-ին «Գալուստ Կիւլպէնկեան» հիմնարկութեան հայկական բաժանմունքի նիւթական օժանդակութեամբ կը կահաւորուի եւ կը հարստանայ Ազգ. Լ. եւ Ս. Յակոբեան քոլեճին գրադարանը: Հանդիսութեան ներկայ կը գտնուի օրին Լիբանանի հայոց թեմի առաջնորդ Տաճատ արք. Ուրֆալեան:

1992-ին քոլեճին գրադարանը կը վերանորոգուի եւ կոկիկ հանդիսութեամբ կը վերաբացուի՝ կրելով «Յակոբ Պարոնեան գրադարան» անուանումը: Ձեռնարկին նաեւ խօսք կ'առնէ Երուանդ Տեմիրճեան:

1 մարտ 2002-ին քոլեճին գրադարանը ամբողջական վերանորոգման ենթարկուելէ ետք, կը վերածուի Պուրճ Համուտի հանրային գրադարանի, որուն բացումը կատարեց Լիբանանի օրուան կրթական նախարար Ղասսան Սալամէ, որ նուիրեց 300 հատոր արաբերէն գիրք: Բացման օրը գրադարանին գիրքերը շուրջ 12 տազար էին: Այսօր թիւը կրկնապատկուած է:

ԳԻՐՔԵՐ ԵՒ ԹԵՐԹԵՐ

Գրադարանը կը հաշուէ շուրջ 25 հազար (հայերէն, անգլերէն, արաբերէն, ֆրանսերէն) գիրք՝ հետեւեալ համեմատութեամբ. հայերէն՝ 13,500, անգլերէն՝ 6,000, ֆրանսերէն՝ 3,000, արաբերէն՝ 2,500: Ասոնց վրայ պէտք է աւելցնել հայ պարբերական մամուլի ամբողջական ժողովածուները («Հայրենիք» ամսագիր, «Ակօս», «Բագին», «Վէմ», «Ազդակ Շաբաթօրեակ-Դրօշակ», «Հասկ» ամսաթերթ, «Հասկ Հայագիտական Տարեգիրք», «Միջնաբերդ», «Ազդակ» օրաթերթի տարեկան բացառիկներ, «Մարզիկ», «Ռազմիկ», «Վազրիկ» եւ այլն):

Վերջին տարիներուն գրադարանը կանոնաւորապէս կը ստանայ նաեւ «Բազմավէպ», «Հանդէս Ամսօրեայ», «Հայկազեան Հայագիտական Հանդէս», «Մասիս» եւ այլազան դպրոցական եւ այլ բնոյթի ու բովանդակութեան հանդէսներ:

Գրադարանին գիրքերը կը հարստանան շնորհիւ անհատներու եւ տարբեր հաստատութիւններու ու կառոյցներու նուիրատուութիւններուն: Քոլեճը պարագայաբար կը կատարէ մասնայատուկ գիրքերու ապահովումը: Այդ իմաստով գլխաւոր աղբիւրը կը հանդիսանայ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսարանը՝ իր տպարանին պարբերաբար տրամադրած նոր հրատարակութիւններով:

Գիրքերը մէկտեղուած ու դասաւորուած են ըստ բովանդակութեան, նիւթի կամ սեռի. ինչպէս՝ գեղարուեստական գրականութիւն (արձակ, չափածոյ, թատերական), դէմքեր, գրականութեան պատմութիւն եւ գրականագիտութիւն, երաժշտութիւն, թատրոն եւ կերպարուեստ, պատմութիւն, ազգային-յեղափոխական, Հայ դատ, Ցեղասպանութիւն, կրօնական, քերականութիւն եւ լեզուաբանութիւն, իմաստասիրութիւն եւ հոգեբանութիւն, մանկավարժութիւն, բժշկագիտութիւն եւ առողջապահութիւն. գիտական եւ այլն:

Ձուիցերիոյ դեսպանատան հետ գործակցաբար կը ծրագրուի յառաջիկային գրադարանին մէջ բանալ մանկապատանեկան բաժանմունք մը:

ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԵՒ ԱՅՑԵԼՈՒՆԵՐ

Գրադարանէն կրնայ օգտուիլ ոեւէ անհատ՝ մէկ շաբթուան փոխառութեան կարգով եւ առանց որեւէ նիւթական պարտաւորութեան: Յատուկ դիւրութիւններ կ'ընծայուին ուսանողներուն ու պատանիներուն. ինչպէս նաեւ առկայ են նիւթեր պատճենահանելու կարելիութիւնները:

Գրադարանը միջին հաշուով օրական դրութեամբ կ'ունենայ 8-10 այցելու, որոնք տարբեր բաժանմունքներու գիրքերէն կ'օգտուին. Գրադարանը բաց է ամէն օր, բացի շաբաթ օրերէն, առաւօտեան ժամը 9:00-էն յետմիջօրէի ժամը 5:00:

ՀԱՄԱՑԱՆՑԱՅԻՆ ԴՐՈՒԹԻՒՆ

Արդիական միջոցներով հայ գիրքը տարածելու համար Պուրճ Համուտի հանրային գրադարանին գրացանկը տեղադրուած է կայքի մը վրայ՝ համապատասխան բաժանմունքային դրութիւններով ու օգտագործման յատուկ եղանակներով: Գրադարանին գիրքերուն ցանկը կարելի է տեսնել համացանցի հետեւեալ հասցեով՝ www.BHPublicLibrary.com:

Գրադարանը արդէն իսկ իր կայքէջի այցելուներուն տրամադրութեան տակ դրած է «Հայ պարբերական մամուլի համադրական եւ համապարփակ մատենագիտութիւն»ը, որ իր տեսակին մէջ առաջինն ու միակն է ցարդ. որուն վրայ այս օրերուն կու գայ աւելնալու «Ազդակ» օրաթերթի տարեկան բացառիկներու ամբողջական մատենագիտութիւնը՝ նախորդ հինգ («Ակօս», Հասկ Հայագիտական Տարեգիրք, «Մեհեան», «Միջնաբերդ», «Վէմ») պարբերականներու թիւը բարձրացնելով վեցի:

Նոյն մտահոգութիւններէն թելադրուած՝ երկրորդ կարեւոր իրագործումն է հայ պատմամշակութային գրականութեան «Վերնագրային բառարան»ը իր շուրջ 5000-էն աւելի անուններով, որ շուտով կը տեղադրուի կայքէջին մէջ: Ընթացքի մէջ է նաեւ Հայ յեղափոխական դաշնակցութեան հիմնադրութեան 120-ամեակին նուիրուած «ՀՅԴ մատենագիտութիւն» բազմապրակ շարքը. որ կ'ընդգրկէ հայ ժողովուրդի անգուգական կազմակերպութեան գործունէութեան այլազան երեսներն ու բնագաւառները:

Իբրեւ դպրոցական միջավայրի կառոյց. ուսանողական մակարդակներու վրայ եւս կը տարուին գործնական նմանօրինակ աշխատանքներ՝ դիւրացնելու համար հայ աշակերտներու պրպտումի աշխատանքները:

ԷՋԸ ՊԱՏՐԱՍՏԵՑ՝ ԲԱՃԻՒ ՏԵՄԻՐՃԵԱՆ

ՏՊԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Պուրճ Համուտի հանրային առաջին գրադարանը պատուաբեր իրագործում մըն է գաղութին համար Ազգային Լ. եւ Ս. Յակոբեան քոլեճի յարկին տակ գործելով հանդերձ. ան իր ծառայութիւնները կը մատուցէ բոլորին, որովհետեւ կը հաւատայ, որ ինքնազարգացման. հոգիի եւ նկարագրի ազնուացման լաւագոյն միջոցներէն մէկն է գիրքին հետ մտերմութիւնը՝ ընթերցանութեան ճամբով:

Գիրքերը հոգեկան հարստութիւններու շտեմարան են, իմաստութեան խտացում եւ մտքի սնունդ: Աշխարհի գրեթէ բոլոր հանճարները, մեծամեծներն ու հերոսները գիրքերու՝ իրենց վրայ ձգած ներշնչումի եւ տպաւորութեան ազդեցութեան տակ գործող մարդիկ եղած են: Գիրքերը անոնց ներշնչած են գեղարուեստի, ստեղծագործութեան, հերոսութեան եւ նուիրումի ոգի:

Ժամանակին Պուրճ Համուտի ժողովրդային տուները ունէին մէկական գրադարաններ, ուր այցելողները գիրքերը կը խլէին ձեռքէ ձեռք: Այսօր պայմանները փոխուած են, եւ գրադարան հասկացողութիւնն ալ փոխուած է: Ճիշդ այդ պատճառով ալ Պուրճ Համուտի հանրային գրադարանը միայն գիրք եւ թերթ չի ներկայացներ իր այցելուներուն, այլ ուսումնասիրական լայն աղբիւրներ կը տրամադրէ հայութեան, Հայաստանի եւ Հայ դատի հարցերով հետաքրքրուած այսօրուան գրասէրին: Գրադարանը ունի հայ մամուլի եւ դասական գրականութեան էջերուն մէջ ցրուած նիւթերու հարուստ ցանկ մը, որ կը ներկայացնէ ազգային արժէք:

Պուրճ Համուտի հանրային առաջին գրադարանը ունի զարգացման եւ արխիւային-ուսումնասիրական կեդրոնի մը վերածման լուրջ կարելիութիւններ: Մարդուժը եւ ապագայի հեռանկարները կան, կը պակսին նիւթական միջոցները: Յուսանք, որ քայլ առ քայլ անոնք եւս կ'ապահովուին:

ՎԻԳԷՆ ԱՒԱԳԵԱՆ
Ազգ. Լ. եւ Ս. Յակոբեան քոլեճի տնօրէն

Պուրճ Համուտի հանրային գրադարանը գաղութին հնագոյնը եւ մեծագոյնը չըլլալով հանդերձ, լաւագոյնս կը համապատասխանէ իր ակադեմական-հանրակրթական կոչումին եւ գործնական արձագանգը կը հանդիսանայ գայն հիմնողներու նպատակներուն եւ տագնապներուն:

Սխալած չենք ըլլար, եթէ հաստատենք, որ ան յստակօրէն կը զանազանուի գաղութին միւս գրադարաններէն մասնաւորաբար իր «հանրակրթական» գործունէութեամբ, որուն շնորհիւ ան դուրս կու գայ սոսկական «գիրք տրամադրող» գրադարաններու նեղ սահմանէն ու շրջագիծէն՝ դառնալով ուսումնասիրական դիւրութիւններ ընծայող եւ մատենագիտական աննախընթաց նախաձեռնութիւններ իրագործող կեդրոն մը: Այդ իմաստով ան, իբրեւ կառոյց, մեր գաղութին մէջ այն եզակիներէն է թերեւս (եթէ ոչ միակը), որ իր այցելուներուն եւ ընթերցողներուն առաւելագոյն դիւրութիւններ տրամադրելու կողքին, «աղբիւրագիտական» նոր եւ աննախընթաց աշխատանքներով կը հարստացնէ հայ մատենագիտութեան բնագաւառը:

Պէտք է աւելցնենք, որ գրադարանը միակն է ցարդ, որ իր նիւթերը կայքէջի ճամբով կը տրամադրէ հանրութեան:

Յաջորդ նախաձեռնութիւնը պիտի ըլլայ մնայուն կապի մէջ մտնել գաղութին միւս գրադարաններուն եւ հայրենի մշակութային հաստատութիւններուն հետ՝ ակադեմական-դաստիարակչական-հանրակրթական աշխատանքները համակարգելու մտադրութեամբ եւ անոնց փորձառութենէն օգտուելու տրամադրութեամբ, միշտ նկատի ունենալով մեր նոր սերունդի հայեցի դիմագիծի պահպանման ու ամրապնդման առաջնահերթ յանձնառութիւնը:

Պէտք է խոստովանիլ նաեւ, որ այս բոլորը կը մեկնին հանրային գրադարանը «ճառագայթող օճախ»ի վերածելու մեր վարժարանի իրերայաջորդ տնօրէններուն մտահոգութիւններէն ու տագնապներէն՝ առանց անտեսելու եւ արհամարհելու նախորդներուն դրական նախաձեռնութիւնները:

Գրադարանը կենդանի եւ կենսունակ կառոյց մըն է, որ կը փորձէ խոր արմատներ արձակել մեր «իւրօրինակ թաղամաս»ի սրտին մէջ, որ կը տրոփէ հայ ժողովուրդի կեանքին կշռոյթով: Անհրաժեշտ է յաւելեալ ուշադրութեան եւ առաւել գուրգուրանքի առարկայ դարձնել գայն, որովհետեւ առանց անոր՝ կեանքի պիտի չկոչուէին եւ պիտի չիրագործուէին մեր յիշածներէն շատերը:

Ճիշդ է, որ անհատական խառնուածքն է հիմնական գործօնը, սակայն չմոռնանք, որ անհատը, իր կարգին, «միջավայրի» ծնունդ է: Երկու անջատ գործօններ, որոնց միատեղ եւ ներդաշնակ գործակցութիւնը նախապայման է որեւէ աշխատանքի բարւոք ընթացքին եւ իրագործումին համար:

ՄԵԼՔՈՆ ՏԵՄԻՐՃԵԱՆ
Գրադարանավար

Սփիւռքեան մեր աշխարհացրիւ պայմաններուն մէջ կազդուրիչ երեւոյթ է տեսնել հանրային գրադարան մը, որ Պուրճ Համուտի մէջ առաջինը պիտի ըլլար սերունդները հայ գրականութեամբ ոգեւորելու եւ ազգային երազներով հրդեհելու: Այս գրադարանը լոկ գիրքի պահեստարան չէ, այլ՝ իրագործում մը, որ ոչ միայն կը գրաւէ մեր ընթերցողներուն ուշադրութիւնը, այլ այնպիսի կառոյց մըն է, որ կը յաջողի բարեփոխել մեր հետզհետէ անապատացող առօրեան:

Ծարաւ հոգիներուն համար միակ զովացուցիչը ընթերցանութիւնն է, իսկ Պուրճ Համուտի հանրային գրադարանը ինքնին հրաւէր մըն է ամբողջ հայութեան, մտային եւ հոգեկան սնունդ հայթայթելու իմաստով...

Այո՛, առանց ընթերցանութեան հոգիէ ու արիւնէ զուրկ ժողովուրդ մը կը դառնանք: Արագութեան դարը կ'ապրինք, բայց պէտք է կարդալ, որովհետեւ ընթերցանութիւնը ո՛չ միայն անհատական անհրաժեշտութիւն է, այլեւ համազգային շարժում մըն է, մտաւոր կեանքով ապրելու երեւոյթ մըն է եւ կենսունակ պահանջ մը:

ՄԱՏԼԷՆ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ
Ուսուցչուհի

Պուրճ Համուտի հայահոծ շրջանին համար նմանօրինակ գրադարանի մը ներկայութիւնը արդէն մեծ բախտաւորութիւն է: Գրադարանին մէջ կան այն գիրքերը, որոնք երբեմն գնելու կարելիութիւն չենք ունենար կամ ուրիշ տեղ չենք գտներ: Մեզի համար այս մէկը մեծ անհրաժեշտութիւն է:

Ոչ մէկ արդիական միջոց կրնայ փոխարինել գիրքին տուած ջերմութիւնը եւ մտերմութիւնը: Ինծի համար մեծ ուրախութիւն է ու շատ սիրելի բան է ընթերցանութիւնը, եւ այս գծով Պուրճ Համուտի հանրային գրադարանը մեծապէս կ'օժանդակէ, որ ձրիաբար ու դիւրին կերպով օգտուիմ գոյութիւն ունեցող գիրքերու մեծ հարստութենէն:

ՍԵԴԱ ՉՕՐԷՔՃԵԱՆ
Ընթերցող

Ներկայիս գրադարան յաճախողներուն թիւը օրէ օր կը նուազի, ինչ որ մտահոգիչ երեւոյթ է: Համացանցը չի կրնար ստանձնել գիրքին դերակատարութիւնը: Ընթերցանութեամբ մենք կը պահենք մեր լեզուն, կը զօրացնենք բառապաշարը, կը ստանանք նոր գիտելիքներ ու գեղարուեստական ճաշակ, մինչ համացանցին ճամբով մեր ստացածը պարզապէս տեղեկութիւններ են, զորս կ'ընդօրինակենք կամ նոյնիսկ մեր ուսումնասիրութիւններուն համար միայն կը հաւաքենք: Այս կարեւորութենէն մեկնելով՝ Ազգ Լ. եւ Ս. Յակոբեան քոլեճի հանրային գրադարանը ունի իր մեծ կարեւորութիւնը, ուր գտնուող գիրքերը մեծ հարստութիւն են եւ՝ քոլեճի աշակերտութեան զարգացման կարեւոր տուեալ: Պէտք է մի՛շտ կարդալ... մի՛շտ կարդալ:

ՄԱՆՕ ԹՈՔՄԱՔՃԵԱՆ
Աշակերտ

ՊՈԼՍՈՅ ՀԱՅՈՑ ԵԿԵՂԵՑԻՆ ՎԵՐԱԾՈՒԱԾ Է ԶՈՒԱՐԹԱՆՔԻ ՎԱՅՐԻ

134 տարուան պատմութիւն ունեցող Պոլսոյ Ս. Աստուածածին հայկական եկեղեցին այսօր կը գործէ իբրեւ գուարճանքի վայր:

Թրքական «Սապահ» օրաթերթը կը գրէ, թէ ձեւափոխումէն ետք եկեղեցին ստացած է «Տը Յոլ» անուանումը եւ ներկայիս կը նկատուի քաղաքի գիշերային գուարճանքի վայրերէն մէկը:

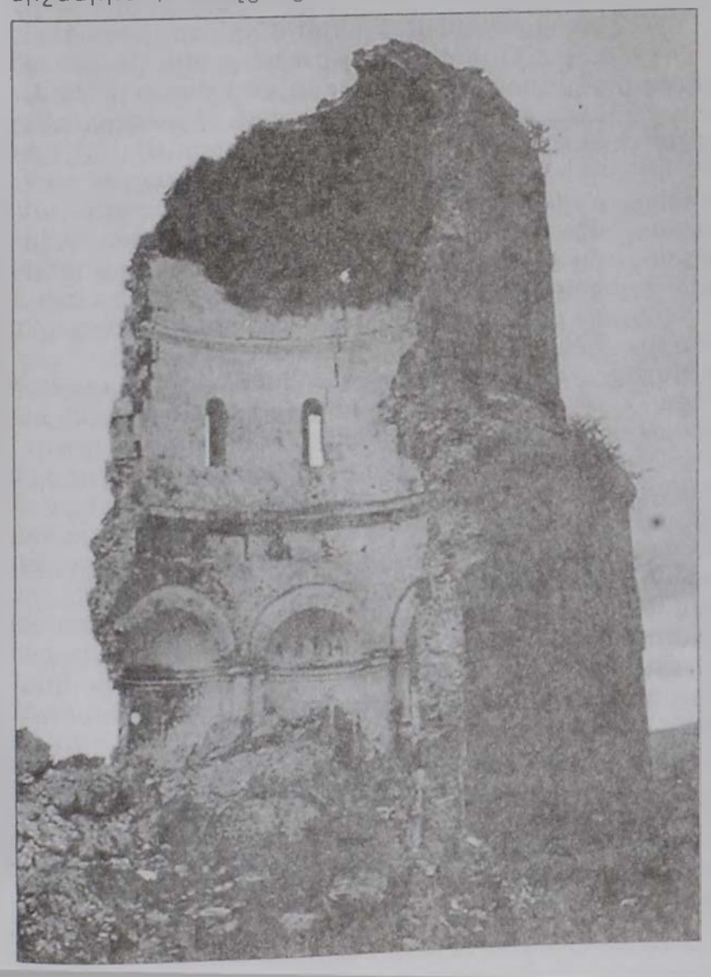
ԱՆԻԻ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ԱՌԿԱԽՈՒԱԾ ԵՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ - ԹՈՒՐՔԻԱ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՀԵՌԱՆԿԱՐՆԵՐԸ

Հայաստանի մշակոյթի փոխնախարար Գագիկ Գիւրջեան ապրիլ 15ին լրագրողներուն յայտնեց, թէ 2007-ին Վանայ լիճի Աղթամար կղզիին մէջ վերականգնուած Սուրբ Խաչ եկեղեցւոյ բացման արարողութեան ընթացքին առաջարկ եղած էր Թուրքիոյ մշակոյթի օրուան նախարար Աթիլլա Քոչին, որ հայ մասնագէտներու հետ համագործակցութեամբ իրագործէ Անիի հին հայկական մայրաքաղաքի վերականգնման նախագիծը, եւ այդ նպատակով կազմակերպուի Հայաստանի եւ Թուրքիոյ մշակոյթի նախարարներու հանդիպում՝ Անիի մէջ: Քոչը օրին համաձայնած էր եւ, ըստ այնմ, Հայաստանի մշակոյթի նախարարը այս ուղղութեամբ համագործակցութեան հրաւէրի նամակ մը յղած էր իր թուրք գործընկերոջ: Սակայն ցարդ թրքական կողմէն պատասխան չկայ՝ ո՛չ կատարուած յայտարարութիւնը գործադրելու առնչութեամբ, ո՛չ ալ Հայաստանի նախարարի նամակին, ըսաւ Գ. Գիւրջեան:

Թուրքիոյ մշակոյթի այժմու նախարար Էրթողրուլ Կիւնայը վերջերս Հայաստանի մշակոյթի նախարարին կոչ ըրած է համագործակցելու Անիի աւերակներու վերականգնման գործին մէջ, բայց աւելցուցած է, որ նախ Լեռնային Ղարաբաղի հիմնախնդիրը պէտք է լուծուի:

Թրքական «Հիւրրիյէթ» օրաթերթը տեղեկացուցած էր, թէ Թուրքիոյ մշակոյթի նախարարութիւնը կը ծրագրէ իրականացնել համագործակցութիւն երկու երկիրներուն միջեւ «ոչ միայն» պատմական յուշարձաններու վերականգնման առնչութեամբ: «Մենք յոյսեր կը տածենք Թուրքիոյ, Հայաստանի եւ Ազրպէյճանի միջեւ համատեղ մշակութային նախագիծերու առնչութեամբ», նշած է Կիւնայ:

Կիւնայի յայտարարութեան արձագանգելով Գիւրջեան ըսաւ. «Թուրքիոյ մշակոյթի նախարարն իր յայտարարութեամբ սկիզբ դրեց Անիի համատեղ վերականգնման թեմայի զարգացման նոր փուլին, սակայն, փոքր-ինչ այլ դիրքից եւ այլ հարթութեան վրայ», նշելով, որ Թուրքիոյ եւ Հայաստանի համագործակցութիւնը Անիի վերականգնման համար առիթ պիտի հանդիսանայ օգտագործելու 19-րդ դարուն Անիի մէջ աշխատած մասնագէտներու՝ Նիկողայոս Մառի եւ Թորոս Թորամանեանի գլխաւորած հնագիտական պեղումներու ձեռք բերած հարուստ տեղեկատուութիւնը եւ անով ալ կրճատելու նոր պեղումներու սկիզբի աննպատակ ծախսերը: «Բացի այդ, դա կ'ապահովի աշխատանքների համապատասխանութիւնը հնագոյն ճարտարապետական յուշարձանների վերականգնման միջազգային չափանիշներին», աւելցուցած է Գագիկ Գիւրջեան:

ՏԻԳՐԱՆԱԿԵՐՏԻ Ս. ԿԻՐԱԿՈՍ ԵԿԵՂԵՑԻՆ ՊԻՏԻ ՎԵՐԱՇԻՆՈՒԻ

Անիի աւերակներէն ետք, Արեւմտահայաստանի ամէնէն հետաքրքրական հայկական յուշարձաններէն է Տիգրանակերտի Ս. Կիրակոս եկեղեցին:

Օգտուելով վերջերս Թուրքիոյ մէջ ընդունուած վագըֆներու նոր կարգադրութենէն, այժմ եկեղեցին ունի Թաղային խորհուրդ մը, որուն անդամները ընտրուած են Թուրքիոյ տարածքին ապրող հայերու ձայներով:

6 ապրիլ, երկուշաբթի, «Ակօս»ի խմբագրատուն այցելեցին Տիգրանակերտի Թաղային խորհուրդի ատենապետ Երկիւն Այըք եւ անդամներէն՝ Քենան Սարաֆ ու Թէքին Փապուչեան: Ատենապետ Այըք բացատրութիւններ տուաւ իրենց տարած աշխատանքներուն մասին: «Մինչեւ օրս կատարեցինք վերանորոգութեան համար անհրաժեշտ բոլոր պաշտօնական տեսակցութիւնները: Տիգրանակերտի քաղաքապետութիւնը խոստացած է նիւթական օժանդակութիւն: Առաջին հերթին նպատակադրած ենք հողաշէն տանիքը փակել: Վերանորոգութիւնը ամբողջովին ստանձնած է Թաղային խորհուրդը: Մենք մտադիր ենք շինարարութեան աշխատանքին համար յոյս ունինք, որ պիտի վայելենք տիգրանակերտցիներու աջակցութիւնը: 1913-ին զանգակատունը կայծակնահար եղած փլած էր, սակայն մեր համաքաղաքացիները այդ օրերուն 2000 ոսկիի հանգանակութեամբ յաջողեր են վերակառուցել զայն: Հիմա մենք ալ ստիպուած ենք մեզի վիճակածը յաջողցնելու»:

Թաղային խորհուրդի ատենապետը, բացի եկեղեցւոյ վերաշինութեան մասին տուած այս տեղեկութիւններէն, հաղորդեց նաեւ, որ մէկ կողմէ կը շարունակեն Սուրբ Կիրակոսի պատկան կալուածներու վերագրանցումը կատարել, իսկ միւս կողմէ՝ վերանորոգել նաեւ Տիգրանակերտի Ս. Սարգիս կիսափուլ եկեղեցին:

ղեկը յանձնել ճարտարապետ Զաքարիա Միլտանօղլուի. Մտադիր ենք նաեւ Հայաստանի ճարտարապետներուն հետ գործակցելու: Այս աշխատանքին համար յոյս ունինք, որ պիտի վայելենք տիգրանակերտցիներու աջակցութիւնը: 1913-ին զանգակատունը կայծակնահար եղած փլած էր, սակայն մեր համաքաղաքացիները այդ օրերուն 2000 ոսկիի հանգանակութեամբ յաջողեր են վերակառուցել զայն: Հիմա մենք ալ ստիպուած ենք մեզի վիճակածը յաջողցնելու»:

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՄԷՋ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազդակ»ի մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պէտք է բնագիրը խմբագրատուն՝ ծանուցումներու բաժանմունք հասցնեն հրատարակման թուականէն առնուազն օր մը առաջ, ՄԻՆՉԵՒ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 5:00:

ՄԱՀԱԳԱԶԴՆԵՐԸ բացառութիւն են: Մահագոյ կ'ընդունուի սիրելիներ, այնքան ատեն որ զայն հրատարակելու հնարաւորութիւն կայ:

ՀԱՅՈՑ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆՆ ՈՒ ԱՐՑԱԽԻ ՊԱՅՔԱՐԸ ԱՐՁԱՐՁՈՂ ՀԱՏՈՐ ՄԸ

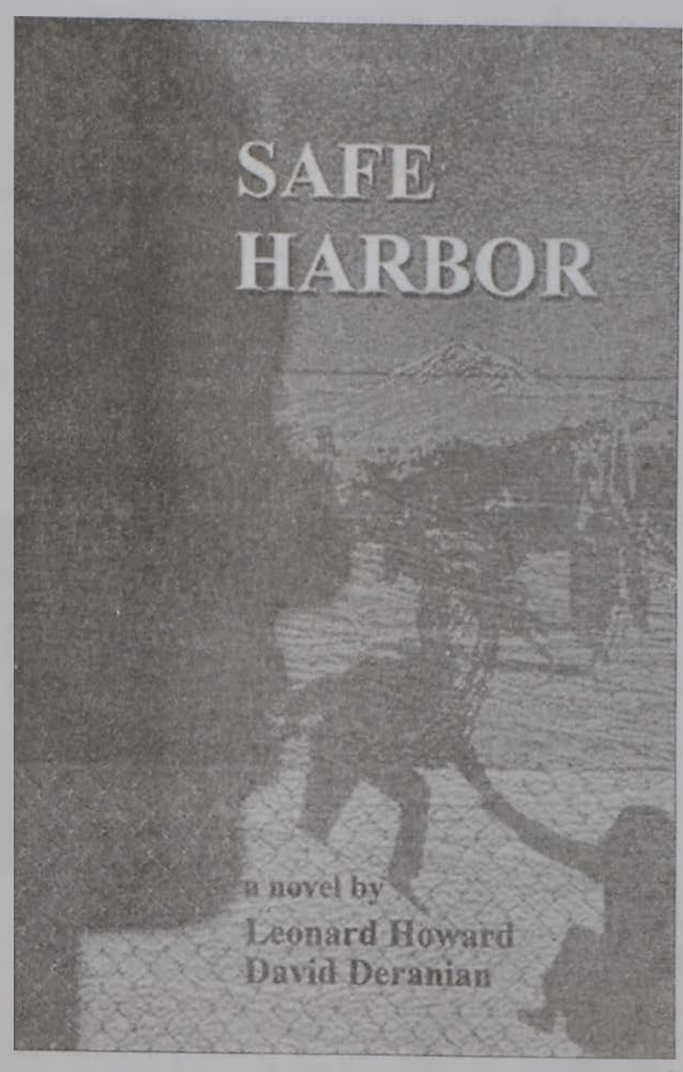
Արեւմտեան Ամերիկայի Հայ դատի յանձնախումբը կ'ողջունէ վերջերս լոյս տեսած Սեն Տիեկոյէն Հայ դատի գործիչ դոկտ. Տէյվիտ Տէրանեանի ու Լենըրտ Հաուըրտի հեղինակած «Սէյֆ հարպըր» հատորին հրատարակումը, որուն մէջ կ'արձարձուին Հայոց ցեղասպանութիւնն ու Արցախի պայքարը:

«Նայիրի» հրատարակչատան կողմէ լոյս ընծայուած այս հատորը կը պատմէ Հայոց ցեղասպանութեան ընթացքին իր քոյրը կորսնցուցած հայու մը պատմութիւնը, որ հակառակ Քալիֆորնիոյ մէջ իր գտած նիւթական յաջողութիւններուն, ամէն ճիգ կը թափէ վերագտնելու իր քոյրը: Իր փնտռտուքը զինք կ'առաջնորդէ դէպի Անատոլու եւ մինչեւ Լեռնային Ղարաբաղ:

Արեւմտեան Ամերիկայի Հայ դատի յանձնախումբի վարիչ-գործավար Էնտրու Քիզիրեան հատորը կը համարէ Հայոց ցեղասպանութեան նուիրուած գրական գործերու ցանկին մէջ յատկանշական նոր անուն մը:

«Այս հատորը գրեցի, որպէսզի աշխարհը գիտնայ, թէ Հայաստանը գոյութիւն ունի, եւ թէ հայերը զոհ գացած են ահաւոր դէպքի մը՝ Հայոց ցեղասպանութեան», կը յայտնէ Տէյվիտ Տէրանեան:

Հատորը կարելի է գնել համացանցային հետեւեալ կայքերէն՝ www.nyribooks.com, www.amazon.com, www.barnesandnoble.com եւ գրախանութներէ:

ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ ՄԷՋ

ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ԿՈՆՉԱԼՕ ԿՈՒԱՐՏԻ ԳԻՐՔԻ ՇՆՈՐՀԱՀԱՆԴԷՍ

Մոսկուայի՝ Հայաստանի դեսպանատան մէջ 15 ապրիլին տեղի ունեցաւ սպանացի գրող Կոնգալօ Կուարչի «Հայկական տոհմածառ» գիրքի ռուսերէն հրատարակութեան շնորհահանդէսը, որ կազմակերպուած էր Հայաստանի մէջ Սպանիոյ պատուաւոր հիւպատոսութեան կողմէ:

Հաւաքին կը մասնակցէին Ռուսիոյ մէջ հաւատարմագրուած դեսպանութիւններու, ռուսական պետական ու քաղաքական շրջանակներու եւ հայ համայնքի ներկայացուցիչներ:

Հաւաքին բացումը կատարելով՝ Հայաստանի մէջ Սպանիոյ պատուոյ հիւպատոս Էդուարդ Խոճոյեան ներկայացուց սպանացի հեղինակ Կուարչը եւ անդրադարձաւ անոր բազմակողմանի ստեղծագործական ժառանգութեան: Ան նշեց, որ ինք ականատես եղած է հեղինակի պրպտումներուն եւ վէպի ծնունդին: Գիրքը արդէն թարգմանուած է հայերէնի: Է. Խոճոյեան շատ կարեւոր նկատեց նաեւ գիրքի ռուսերէն թարգմանութիւնը, որուն շնորհիւ կ'ընդլայնի հայոց պատմութեան ծանր էջի մը վերաբերեալ ծանօթացումի շրջանակը:

Ռուսիոյ մէջ Հայաստանի դեսպան Արմէն Սմբատեան իր խօսքին մէջ բարձր գնահատեց հայութեան վերաբերեալ նման գիրքերու լոյս ընծայումը, մանաւանդ որ այսպիսի գիրքերու միջոցով, օտարներ հաւաստի կերպով կը ծանօթանան հայերու ողբերգութեան:

«Հայկական տոհմածառ» գիրքը ներկայացուց ՀՅԴ Մոսկուայի Հայ դատի գրասենեակի պատասխանատու Եուրի Նաւոյեան: Զարգացնելով գիրքին մէջ արծարծուող նիւթը՝ ան անդրադարձաւ նաեւ հայութեան համար Ցեղասպանութեան ունեցած հետեւանքներուն եւ այդ Ցեղասպանութիւնը Թուրքիոյ կողմէ ճանչնալու անհրաժեշտութեան:

ՀՅԴ ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ ՀԱՅ ԴԱՏԻ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԵՈՒՐԻ ՆԱՒՈՅԵԱՆԻ ԽՕՍՔԸ՝ ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ ՄԷՋ ՍՊԱՆԱՑԻ ՀԵՂԻՆԱԿ ԿՈՆՉԱԼՕ ԿՈՒԱՐՏԻ «ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏՈՀՄԱԾԱՌ» ԳԻՐՔԻ ՌՈՒՍԵՐԷՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ՇՆՈՐՀԱՀԱՆԴԷՍԻ ԺԱՄԱՆԱԿ

Այսօր սիրով ներկայացնում ենք սպանացի նշանաւոր գրող, պատմաբան, գիտնական եւ ճարտարապետ Կոնզալօ Էռնանտես Կուարչի «Հայկական տոհմածառ» գրքի ռուսերէն հրատարակութիւնը: Այս տաղանդաւոր մարդու անունը յայտնի է ոչ միայն Սպանիայում, այլ նրա սահմաններից դուրս: Սպանիայի քաղաքները գեղեցկացնող մի շարք ճարտարապետական յուշարձանների հեղինակ Կոնզալօ Կուարչը նկատելի աւանդ է ներդնում նաեւ սպանական գրականութիւնում: Նրա ուշադրութիւնը գրաւում են խոշոր պատմական իրադարձութիւնները, որոնք ազդեցութիւն են գործել մարդկութեան զարգացման վրայ. իսլամի արմատները Ալճերիայում, սեֆարտեան հրեաների արտաքսումը, քրտերի հակամարտութեան պատմութիւնը, իրադարձութիւնները Եուկոսլաւիայում եւ այլն:

Թուրքիայում հայ ժողովրդի ողբերգութեան մասին Կուարչը պատահականօրէն իմացել է իր ծանօթուհուց: Նրա պատմութիւններից խորապէս յուզուած Կուարչը, խորամուխ լինելով թեմայի մէջ, ուսումնասիրել է հայերի ցեղասպանութեանը վերաբերող շատ փաստաթղթեր, վերապրել է մարդկանց ցաւերն ու զրկանքները, որոնք թուրքական այն ժամանակուան ղեկավարութեան հակամարդկային քաղաքականութեան զոհերն են դարձել:

Այս գրքի վերաբերեալ հարցազրոյցներից մէկում Կուարչը խոստովանել է. «Արեւմուտքում շատ մարդիկ չգիտեն այն ահաւոր փորձութիւնների մասին, որ անցեալ դարասկզբին Թուրքիայում բաժին է ընկել հայ ժողովրդին: Դա ինձ մղեց պատմավէպ գրելու: Այն հիմնուած է իրական փաստերի վրայ, թեեւ գլխաւոր հերոսները մտացածին են: Յոյս ունեմ, որ վէպը կարդալով, մարդիկ կարեկցանքով կը լցուեն ցեղասպանութեան զոհերի նկատմամբ եւ կը սկսեն սուր կերպով վերաբերուել ցանկացած բռնութեան ու անարդարութեան»:

Գրքում վիպասացութիւնն ընթանում է բանասէր-գիտնական Տարօն Նախուտեանի անունից, ով իր ընտանեկան արխիւն է ուսումնասիրում: Նա յայտնաբերում է ցեղասպանութեան զոհերի նամակները, օրագրերը եւ պատմութիւնները, նրանց դահիճների զեկոյցները, որոնց.ով պարզւում է Առաջին աշխարհամարտից առաջ եւ դրա ընթացքում Թուրքիայում ծաւալուող իրադարձութիւնների ամբողջական պատկերը: Հայ կանանց, ծերերի եւ երեխաների աչքերով ընթերցողը նայում է անսպասելիօրէն նրանց վրայ տեղացած դաժան բռնութիւններին, քանդուած օճախներին, մերձաւորների տառապանքներին ու մահուանը:

Գրքում հայ ժողովրդի ողբերգութիւնը բացայայտւում է Թուրքիայի քաղաքական իրավիճակի եւ ուժերի աշխարհաքաղաքական դասաւորութեան պատկերի վրայ: Ցայտուն կերպով եւ մանրամասնօրէն նկարագրուած է թուրքական ղեկավարութեան մօտեցումը Հայկական հարցի նկատմամբ: Ցոյց է տրւում, որ հայերը, իբրեւ ժողովուրդ, Թուրքիայի եւ նրա դաշնակից ու հովանաւոր Գերմանիայի համար ընդամէնը «պատմական խոչընդոտ» են համարւում:

Գրքի փաստական բնոյթը թոյլ է տալիս բացայայտել թուրքական ղեկավարութեան յանցագործութեան գաղափարական արմատները, որը քաղաքական դրդապատճառով մի ամբողջ ժողովրդի ոչնչացման որոշում է ընդունում:

Թուրքիայի ղեկավարութեան կողմից հայերի ոչնչացման գործողութիւնները, իբրեւ մարդկութեան դէմ գործած յանցագործութիւն, ամբողջութեամբ համապատասխանում են միջազգային իրաւունքի կանոններով սահմանած յանցագործութեան բնորոշումներին, այդ թւում եւ ՄԱԿ-ի Ցեղասպանութեան զգուշացման եւ կանխարգելման ուխտի դրոյթներին:

Ուստի պատահական չէ. որ գրքի առաջաբանը գրել է մեր ժամանակների հեղինակաւոր իրաւաբաններից մէկը՝ սպանացի դատաւոր Պալթազար

Շար.ը՝ էջ 9

ԲԱԽՏԸ ԿԸ ՁԱՐՆԷ ԴՈՒՌԸ

**ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ ՁԱՅՆ ՄԸ ՑՆՑԵՑ ԱՇԽԱՐՀԸ ԵՒ ԽՈՐՏԱԿԵՑ ԱՐՏԱՔԻՆ ՅՈՒՑԱԿԱՆ ԵՐԵՒՈՅԹՆԵՐՈՎ ԴԱՏԵԼՈՒ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԸ: ԼՐԱՏՈՒԱՄԻՋՈՑՆԵՐԸ ԵՒ, ՄԱՍՆԱՒՈՐԱԲԱՐ ՀԱՄԱՑԱՆՑԸ ՕԳՆԵՑԻՆ, ՈՐ ԱՆ ԵՐԿՈՒ ՇԱԲԹՈՒԱՆ ՄԷՋ ԻՐ ԳԵՂԵՑԻԿ ՁԱՅՆՈՎ ԵՒ ԿԵԱՆՔԻ ԵՐԱՉ ՄԸ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆԵԼՈՒ ԿԱՄՔՈՎ ԱՌԻՆՔՆԵՐ ՄԻԼԻՈՆԱՒՈՐ ՍՐՏԵՐ: ՍԿՈՎՏԻՈՅ ԳԻՒՂԵՐԷՆ 47 ՏԱՐԵԿԱՆ ԱՄՈՒՐԻ ԿԻՆ ՄԸ, ՀԱԿԱՌԱԿ ԻՐ ՏԱՆՏԻԿԻՆԻ ԿԵՐՊԱՐԻՆ ԵՒ ՉԵՐԾ՝ ՇՈՂՇՈՂՈՒՆ ՈՐԵՒԷ ՏԱՐՕՐԻՆԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷ, ՇՇՄԵՑՈՒՑ «ՊՐԻԹԸՆ'Ձ ԿԱԹ ԹԵԼԸՆԹ» ՊԱՏԿԵՐԱՍՓԻՒՌԻ ՄՐՑԱՆՔԻՆ ՀԱՆԴԻՍԱՏԵՍՆԵՐՆ ՈՒ ԴԱՏԱԿԱՆ ԿԱԶՄԸ: «ԱՅ ՏՐԻՄՏ Է ՏՐԻՄ» ԵՐԳԻՆ ԱՆՈՐ ՀՐԱՇԱԼԻ ՄԵԿՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԱՆՄԻՋԱՊԷՍ ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒԵՑԱՒ ՀԱՄԱՑԱՆՑԻ ԵՈՒԹԻՈՒՊ ԿԱՅՔԻՆ ՎՐԱՅ ԵՒ ԴԻՏՈՒԵՑԱՒ ԱՒԵԼԻ ՔԱՆ 200 ՄԻԼԻՈՆ ԱՆԳԱՄ՝ ԱՐՁԱՆԱԳՐԵԼՈՎ ԱՆՆԱԽԸՆԹԱՑ ՄՐՑԱՆԻՇ ՄԸ: ՍԻՒԶԸՆ ՊՈՅԼ ՉԻ ՆՄԱՆԻՐ ՈԵՒԷ ԱՍՏՂԻ, ՁՈՐ ՊԻՏԻ ՊԱՏԿԵՐԱՑՆԷԻՆՔ, ԵՒ Ա՛ՅՍ Է ԱՆՈՐ ՅԱՋՈՂՈՒԹԵԱՆ ԳԱՂՏՆԻՔԸ, ԻՆՉՊԷՍ ԿԸ ԳՐԷ «ՏԻ ԻՆՏԻՓԵՆՏԸՆԹ»: ՀԵՏԵՒԱԲԱՐ ԱՆ ՅՈՒՍԱԽԱԲՈՒԹԻՒՆ ՊԱՏՃԱՌԵՑ ՇԱՏԵՐՈՒՆ՝ ԿԵՐՊԱՐԱՆԱՓՈԽԵԼՈՎ ԻՐ ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՔԸ:

Դրամական եւ կենսոլորտային տագնապի այս օրերուն հոգեպէս լաւ զգացնող պատմութիւն մը երախտագիտութեամբ համակած է Ամերիկան: Անիկա կ'առնչուի ջերմ տիպարի մը, որ գրաւած է սրտերը աշխարհի տարածքին: Պատկերներ կան արագ խոյս տուող եւ մուշտակի նման գունդ ու կլոր կերպարի մը: Մանուկներ եւ չափահասներ կախարդուած են հաւասարապէս: Չափահաս տղամարդիկ դող մը կը զգան, երբ կը խօսին անոր մասին: Բայց ոչ, ասիկա պատմութիւնը չէ Միացեալ Նահանգներու Առաջին շան՝ Պոյի, որ նահանջեց դէպի սրտեր ջերմացնող տիպարներու երկրորդ դիրքը: Այս մէկը Ուեսթ Լոթիընի բնակիչ Սիւզըն Պոյլն է, Սկովտիոյ պատասխանը՝ Միացեալ Նահանգներու նախագահական ընտանիքին որդեգրած ընտանի անասունին:

«Պրիթըն'գ կաթ թելընթ» պատկերասփիւռի մրցումին անոր մասնակցութիւնը դիմաւորող քաղցր լրատուութենէն կարելի չէր հետեւցնել, սակայն իրականութեան մէջ Պոյլ ընտանի անասուն մը չէ, այլ չափահաս եւ ամբողջութեամբ կազմաւորուած անձ մըն է, թէեւ՝ այնպիսի անձ մը, որ տէր է իւրայատուկ եւ արտասովոր տաղանդի մը, եւ՝ այնպիսի կարողութեան, որ դատական կազմի անդամներ Սայմըն Քաուըլի, Փիրս Մորկընի ու Ամանտա Հոլտընի կարծիքները պիտի միացներ տաքուկ ժպիտներու գիրկընդխառնութեամբ մը՝ պարզապէս ներկայանալով «Այ. Թի Վի.»ի յայտագիրին ունկնդրութեան եւ երգելով: Սակայն պարզապէս անոր ձայնին զօրութիւնը չէր, որ ապշեցուց աշխարհի լրատուամիջոցները, այլ՝ այս բոլորին ամբողջութիւնը եւ անոր ֆիզիքական կազմուածքը, որ յայտնապէս խոստումնալից չէր: Ո՞վ կրնար հաւատալ, թէ ֆիզիքապէս ոչ ներկայանալի անձ մը կրնար տաղանդաւոր ըլլալ. ա՛յս էր թաքուն դրուած հարցումը:

Երբ ան քալեց բեմին վրայ՝ 3000 հանդի-

Հաճելի էր դիտել դատական կազմին դէմքի արտայայտութիւններուն փոփոխութիւնը. մինչ անհաւանական հերոսը՝ Սիւզըն Պոյլ կ'ապշեցներ սրահը: Սակայն արդեօք ասիկա մաս չէ՞ր կազմեր ելոյթին... անոնք նախապէս տեղեակ չէի՞ն, թէ ի՛նչ պիտի տեսնէին:

սատեսներու դիմաց եւ աշխարհի ամէնէն վախազդու դատաւորներուն, գրեթէ ակներեւ էր, թէ յայտագիրին արտադրիչները պատրաստ էին զայն «վերապահելու կատակերգական բնոյթի կարճ ժապաւէններու պատրաստութեան»: Քաուըլ անհանդուրժողութեամբ՝ ոլորեց աչքերը, գեղադէմ հանդիսատեսներ փսփսացին եւ ծիծաղեցան: Ապա Պոյլը առանց բարդոյթի խոստովանեցաւ, թէ 47 տարեկան էր: Քաուըլ յուսահատ զայրոյթով ուռեցուց այտերը: Ապա Պոյլը երգեց «Այ տրիմտ է տրիմ» երգը՝ «Լէ միզերապլ» երաժշտական թատերախաղէն եւ սրահը քարացաւ:

Հոլտըն ափ ի բերան մնաց, մինչ Քաուըլի յօնքերը անհետացան անոր ճակատէն վեր: Մորկընն ակներեւ կերպով ցնցուած էր: Անիւները կը դառնային Քաուըլի ուղեղին մէջ, մինչ ան կը մտածէր, թէ՝ «ինչպէ՞ս Լէոնա Լուիսի մը պիտի վերածէր այս մէկը»: Բնականաբար, մինչ հանդիսատեսները ոտքի կը ցատկէին եւ արցունքոտ աչքերով կը ծափահարէին, Քաուըլ արդէն բանաձեւեց իր ըսելիքը. «Այն վայրկեանին, երբ բեմ բարձրացար, արդէն գիտէի, թէ արտասովոր բան մը պիտի լսէինք եւ ճիշդ էի: Սիւզըն, դուն փոքրիկ վագր մըն ես. այնպէս չէ՞»: Սիւզը'ն Պոյլի բոլորովին տարբեր մէկ վերամարմնաւորումը սկիզբ կ'առներ:

Ամերիկացիք բրիտանացիներէն նուազ վարժ են պատկերասփիւռի պաստառին վրայ տեսնելու ոեւէ մէկը, որ չի նմանիր Կուինեթ Փալթրոյի, սակայն անոնք անմիջապէս համակուեցան Պոյլի ելոյթով: Մինչ ԵուԹիուպի վրայ անոր երգեցողութեան տեսաերիզը դիտողներուն թիւը կը բարձրանար 34 միլիոնի, Տեմի Մուր Թուիթըրի միջոցով Լոս Անճելըսէն կը յայտարարէր, թէ անոր պատկերած տեսարանները արցունքներ խլած էին իրմէ: Օրաթերթերու լրատուութիւններ՝ Նիւ Ճըրզիէն մինչեւ Սան Ժոզէ, Աւստրալիա, Քորէա, Գերմանիա, Քանատա եւ Չինաստան, հետզհետէ աւելի խանդավառ կը դառնային: «Տը Նիւ Եորք Տայլի Նիուզ» կը գրէր. «Պատկերասփիւռի իրական որեւէ յայտագիրի մեծագոյն պարգեւը կ'արձանագրուի, երբ առանց նախօրօք յայտարարութեան կամ ակնկալութեան կը ներկայանայ թատերական ուժգնութեամբ յատկանշուած պահ մը, որ այնքան կը համակէ մեզ, կարծէք՝ նախապէս բծախնդիր ձեւով ծրագրուած երեւակայական պատմութիւն մը ըլլար: Այս մրցանակը շահեցաւ «Պրիթըն'զ կաթ թելընթ», երբ անհրապոյր տեսքով 47 տարեկան կին մը՝ Սիւզըն Պոյլ, երգեց «Այ տրիմտ է տրիմ» երգը եւ կասեցուց յայտագիրը»:

Կը թուի, թէ հասած ենք տեղ մը, ուր անուանի աստղ դառնալու համար մարդիկ արտաքին տեսքի այնպիսի՛ «սրբագրութիւններու» կ'ենթարկուին, այնքա՛ն միատարազ կը դառան, շէկ եւ իւրայատկութենէ զուրկ ու անզանազանելի, որ աշխարհը անկեղծօրէն կը ցնցուի, երբ պատկերասփիւռի պաստառները տարբեր բան մը կը մատուցեն: «Գեղեցկութեան պատկերը վստահաբար փոխուած է՝ նկարներու թուային (**տիճիթըլ**) վերատեսութիւններու եւ սրբագրութիւններու պատճառով,- կ'ըսէ Մարք Ֆրենչ, որ կը ղեկավարէ «Ակլի մոտըլզ» ընկերութիւնը: - Անիկա կը փոխէ ակնկալութիւնները մարդոց արտաքին տեսքին նկատմամբ»: Անոր ընկերութիւնը 1969-էն ի վեր կը գործէ ոչ աւանդական բնորդներու եւ դերասաններու հետ եւ տարիներու ընթացքին ականատես եղած է, թէ ինչպէ՛ս դերասաններու եւ բնորդներու ընդունուած պատկերը, մանաւանդ՝ կիներու պարագային, հետզհետէ աւելի նախատեսելի դարձած է: Սակայն բնական տեսքի կանչ ծիլերը կը վերադառնան անհաւանական վայրերու մէջ, կ'ըսէ ան: Ան իւրայատկութենէ զուրկ տիպարներու դէմ պայքարին մէջ իբրեւ դրական օրինակներ կը նշէ «Տով» վաճառանիշով գեղագիտական արտադրութիւններու ծանուցումները, որոնց մէջ պարարտ կիներ կ'երեւին պաստառներու վրայ, ինչպէս նաեւ՝ «Հիթ» թերթը, որ կը պատկերէ անուանի աստղերը այնպէս, ինչպէս որ են բնական կեանքի մէջ, առանց՝ թուային գեղագիտական միջամտութեան: Ցարդ ընկերութեան ցանկին մաս կազմող կիները պահանջուած են՝ որոշ տիպարներ եւ կատակերգական դերեր կատարելու համար: Սակայն թերեւս մօտ օրէն նաեւ պիտի տեսնէք «տգեղ» կին մը՝ գլխաւոր դերով:

Կամայ թէ ակամայ Պոյլ ինկած է աւանդական եւ ընդունուած գեղեցկութեան այս պայքարին մէջ: Անցեալ շաբաթ ան յայտարարեց, թէ պիտի մերժէր պատկերասփիւռի ընդունուած ոճով կերպարանափոխութեան ենթարկուիլ՝ իրականացնելու համար արհեստավարժ երգչուհի դառնալու իր երազը: «Գիտեմ, թէ շատ խօսուած է փոփոխութեան ենթարկուելու անհրաժեշտութեան մասին,- ըսաւ ան:- Սակայն կը հաւատամ նախնական քայլերով յառաջ ընթանալուն, իսկ առայժմ միայն երգս կարեւորութիւն կը ներկայացնէ: Երազ մըն է, որ կ'իրականանայ, սակայն հիմնականին մէջ շատ ամօթխած եմ: Ամէն պարագայի արտաքին տեսքը ամէն ինչ չէ: Ես գոհ եմ իմ արտաքին տեսքէս... ճնշումի տակ պիտի չդնեմ ինքզինքս»: Արդեօք Քաուըլ եւ անոր ընկերակիցները իրապէս հաճոյք պիտի զգայի՞ն լսելով այս:

Քաուըլ մէկ բան հաճոյքով կը դիտէ. այն ժողովրդականութիւնը, զոր ստեղծած է այս անհաւանական հերոսուհին: «Ան Օփերայէն առաջարկ ստացած է՝ մասնակցելու անոր յայտագիրին,- կ'ըսէ Քաուըլ:- Եթէ ան ելոյթ ունենայ Օփերայի յայտագիրէն, ապա կը կարծեմ, թէ Սիւզըն Պոյլ ամէն առիթ ունի Ամերիկայի թիւ 1 ալպոմի դիրքին տիրանալու: Ասիկա կը նախատեսեմ արդէն»: Հետեւաբար, արդեօք պէ՞տք է, Պոյլ շրջէ իր արտաքին տեսքը: Ժամանցի բնագաւառին մէջ հանրային կապերու «Քլաութ քոմիունիքէյշընզ» ընկերութիւնը կը տարակուսի. «Արտաքին տեսքը կարեւոր է, սակայն առանձինը բաւարար չէ, բացի երբ շողշողուն բնորդներու համար հանրային կապեր ստեղծելու աշխատանքը կը տանիս,- կ'ըսէ ընկերութեան ներկայացուցիչ Տէյվիտ Պըրնզ:- Եթէ մէկը միջին տարողութեամբ որոշ տաղանդ մը ունի, ապա արտաքին տեսքը մեծ կարեւորութիւն կը ներկայացնէ: Եթէ մէկը տաղանդի հեղեղ մը ունի, ապա արտաքին տեսքը այնքան ալ կարեւոր չէ: Այո, այսօր ամէն ինչ ցուցադրական առեւտուր է: Սակայն, միւս կողմէ, Ճէյտ Կուտիէն (պատկերասփիւռի իրական յայտագիրներու աստղը, որ 27 տարեկանին մեռաւ քաղցկեղի պատճառով եւ հիւանդութիւնը դիմագրաւելու իր ամբողջ ընթացքը դարձուց հանրութեան սեփականութիւնը: «Ա.») սորվեցանք. թէ մարդիկ այժմ կը փափաքին տեսնել անձ մը. որուն հետ կրնան առնչուիլ եւ կապ մը զգալ.

Սիւզըն Պոյլ թէեւ յայտարարած է, թէ «գոհ է իր արտաքին գիրուկ տեսքով» եւ չի մտածեր զայն փոխելու մասին, սակայն ան յայտնապէս շեղում մը կատարեց, երբ կաշի բաճկոն կրեց. ապա ներկեց իր մազերը, փետտեց յօնքերը եւ կարմիր շրթնաներկով ու բարձրակրունկ կօշիկներով շրջեցաւ իր ապրած գիւղաւանին մէջ: «Պրիթըն'զ կաթ թելընթ» մրցանքի դատական կազմի անդամ Ամանտա Հոլտըն կը պաշտպաներ այն տեսակէտը, թէ Պոյլ առայժմ պէտք չէ կերպարանափոխուի:

Շար.՝ էջ 9

ՄԻ՛ ԿՈՐՄՆՑՆԵՐ ՉԱՓԸ...

ԱՆՈՐ ՁԱՐՄԱՆԱՀՐԱՇ ՏԱՂԱՆԴԸ ՎՏԱՆԳՈՒԱԾ Է՝ ԵՐԿՐՊԱԳՈՒՆԵՐՈՒ ՇՌԱՅԼԱԾ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՃԱՌՈՎ: ՖՐԵՏ Օ'ՆԻԼ, ՈՐ ՄԱՐՁԱԾ Է ՍԻՒԶԸՆ ՊՈՅԼԻ ՁԱՅՆԸ, ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ ԿԸ ՆԿԱՏԷ, ՈՐ ԺԱՄԱՆԱԿ ԵՒ ՄԻՋՈՑ ԸՆԾԱՅՈՒԻ ԻՐ ԱՇԱԿԵՐՏԻՆ, ՈՐՊԷՍԶԻ ԱՆ ԿԱՐԵՆԱՅ ԻՆՔԶԻՆՔ ՁԱՐԳԱՑՆԵԼ: «ՏԻ ԻՆՏԻՓԵՆՏԸՆԹ» ԿԸ ՄԱՆՐԱՄԱՍՆԷ.

Իր յայտնապէս անկեղծ տաղանդով եւ արտասովոր ձայնով ան նուաճած է սրտերը բոլոր անոնց, որոնց համար կ'երգէ: Սակայն այն անձը, որ Սիւզըն Պոյլի երգել սորվեցուցած է, իր մտավախութիւնը կը յայտնէ, թէ աշխարհի ամէնէն անհաւանական օփերայի աստղը կը դիմագրաւէ իր շնորհը մսխելու վտանգը՝ «Պրիթըն'զ կաթ թելընթ» մրցանքին մասնակցութեան յաջորդած քարոզչական աղմուկին մէջ:

Պոյլի նախկին ձայնամարզիչ Ֆրետ Օ'Նիլի համաձայն, շատ կարեւոր է, որ 47 տարեկան ամուրի երգչուհիին տրուի ինքզինք զարգացնելու ժամանակը եւ միջոցը: Օ'Նիլ շուրջ 6 տարի նուիրած է սնուցելու համար այն անտաշ տաղանդը, զոր յայտնաբերած է կամաւոր կերպով եկեղեցիին ծառայող այս կնոջ մէջ: Ան անհամար ժամեր յատկացուցած է ձայնաստիճաններու եւ ձայնամարզութեան փորձերու՝ Ուեսթ Լոթիընի Լիվինկսթոն շրջանի իր տան մէջ եւ կը յայտարարէ, թէ հրճուած է՝ ի տես Պոյլի յաջողութեան:

«Շատ ուրախ եմ, պարզապէս կը զգամ, թէ պարտաւոր եմ պաշտպանել զայն: Կը փափաքիմ տեսնել, որ ան առիթ պիտի ունենայ քիչ մը շնչելու միջոց ունենալու եւ աճելու», կ'ըսէ Օ'Նիլ:

Պոյլի անհրապոյր հանդերձանքը, խճճուած մազերը եւ հրեշտականման ձայնը անմիջապէս անոր շնորհեցին երկրպագուներու բանակ մը: Այսուհանդերձ, Օ'Նիլի հետզհետէ աւելի խոր յուսախաբութիւն կը պատճառէ լրատուամիջոցներու կողմէ իր փայփայած աշակերտին պատկերումը՝ իբրեւ «մազոտ հրեշտակի». որակում մը, որ կը միտի լուսարձակի տակ առնել անոր բարձրաթռիչ ձայնին տաղանդը եւ անպաճոյճ արտաքին տեսքին հակասութիւնը:

Ձայնամարզութեան ուսուցիչի աշխատանքէն դուրս, 41 տարեկան Օ'Նիլ կերտած է երգիչի եւ կատարողի ասպարէզ մը: Սակայն ան մտավախութիւն կը յայտնէ, որ իր նախկին աշակերտին Էլեն Փեյճ ի նման երգչուհի մը դառնալու երազը կրնայ ճգմուիլ պատկերասփիւռի տաղանդներ յայտնաբերող յայտագիրին քարոզչական մեքենային անիւներուն տակ:

«Իբրեւ երգչուհի. ան միշտ ալ ունեցած է սիրուն. հանդարտ. գեղեցիկ եւ ամբողջական ձայն մը. շատ լաւ երաժշտական գործիք մը: Սակայն ինծի մտահոգութիւն կը պատճառէ հանրային կապեր զարգացնող մարդոց ներկայութիւնը անոր շուրջ, որովհետեւ անոնք

Սկովտիոյ մէջ իր կատուին հետ բնակող այս կինը մեծ յաջողութեամբ կատարեց «Լէ միզերապլ» երաժշտական թատերախաղէն «Այ տրիմտ է տրիմ» երգը: Ան արդէն տեսակցութիւն մը ունեցած է Սոնի ընկերութեան հետ, սակայն կը մերժէ առայժմ որեւէ բան ըսել այս մասին:

«Իմ ձգտումս է երգել թագուհիին դիմաց»,- կ'ըսէ Պոյլ,- «սակայն այս բոլորը կը կատարեմ ի յարգանք մօրս: Եթէ ան կարենար տեսնել գիս այսօր. շատ հպարտ պիտի զգար»:

պիտի խլեն այն ժամանակը, զոր Պոյլ այլապէս պիտի յատկացներ երգելու»:

«Ան մարզիկի պէս պարտաւոր է գործածել իր ձայնը եւ պահպանել զայն: Եթէ կը փափաքի շարունակել երգել ստուար հանդիսատեսներու դիմաց, ապա պարտաւոր է շարունակել իր փորձերը: Ասիկա չի նմանիր քանի մը վայրկեան երգելու՝ «Պրիթըն'զ կաթ թելընթ» յայտագիրին համար»:

Պոյլ ձայնամարզութեան չի հետեւիր 2002-էն ի վեր, եւ գրեթէ դադրած էր երգելէ իր մօր մահէն ետք: Ան որոշած է իր երազը իրականացնելու վերջին փորձ մը կատարել: Պատկերասփիւռի «Պրիթըն'զ կաթ թելընթ» յայտագիրին մէջ անոր ելոյթը ցարդ 100 միլիոն ակնդիր ներգրաւած է ԵուԹիուպի վրայ, երկրպագուի վերածած է Տեմի Մուրը եւ առիթ տուած է Միացեալ Նահանգներու պատկերասփիւռի գրոյց-յայտագիրներու մասնակցութեան հրաւէրներու հոսքի մը: Պլուզ երգացանկի բնորոշ «Քրայ մի է ռիվըր» երգին անոր «կորսուած» մէկ ձայնագրութիւնը, որ արձանագրուած է, երբ Պոյլ կ'աշակերտէր Օ'Նիլի, կը վերահաստատէ այն կարծիքը, թէ ան հազուադէպ հրաշալիք մըն է:

Պոյլի նախկին ուսուցիչը կ'ընդունի, թէ անոր ձայնը ունի իր սահմանափակումները, սակայն յաջողելու պողպատեայ կամքը պիտի շարունակէ օգնել, որ ան հանդիսատեսներ ներգրաւէ, մինչ անոր իւրայատուկ անհատականութիւնը կրնայ նպաստել, որ ան նաեւ յաջող դերասանուհի մը դառնայ:

Սակայն Օ'Նիլ իր վերապահութիւնները ունի տաղանդներ յայտնաբերող պատկերասփիւռի յայտագիրներու միջոցով հռչակի տիրանալու ուղիին նկատմամբ: «Երբեմն կը զգամ, թէ շատ զգայացունց են անոնք: Երբեմն կը զգամ, թէ առիթ չեն տար, որ ի յայտ գայ խելացի Սիւզընը: Երբ կը լսեմ, թէ մարդիկ ի՛նչ որակումներ կը կատարեն անոր մասին, կը մտածեմ, թէ անոնք շատ աւելի գէշ են, քան ինչ որ ան կը ձգէ իր ետին: Ասիկա անձ մը յարգելու ձեւ չէ, երբ կ'ըսուի, թէ ան հրեշտակային ձայն ունի, ապա մակդիրներ կը կցուին անոր»:

«Սիւզըն այնպիսի կին մըն է, որուն հետ կարելի է նստիլ եւ շատ իմաստալից զրոյց մը ունենալ: Ան անձ մըն է, որուն կարծիքին կրնամ դիմել ասպարէզիս մասին եւ հարցնել. «Արդեօք կը կարծե՞ս, թէ այս երգը պէտք չէ երգեմ» կամ՝ «Այս երգը յաջո՞ղ է»: Ան այն անձն է, որուն դատողութեան իրապէ՛ս կրնաս վստահիլ»:

Օ'Նիլ կ'ըսէ, թէ ուղեղի այն վնասուածքը, զոր Պոյլ դիմագրաւած է ծնունդի ժամանակ, եւ որուն կ'ակնարկեն լրատուամիջոցները, գրեթէ ժխտական ազդեցութիւն չի գործեր անոր առօրեայ կեանքին վրայ:

«Ան կը պատկերուի իբրեւ բախտաւոր անձ մը, սակայն պարզապէս տաղանդաւոր կին մը չէ, այն նաեւ օժտուած է իրական խելացութեամբ: Թերեւս հարց մը ունեցած է ծնունդի ժամանակ. սակայն անիկա չի խանգարեր 99 առ հարիւր համեմատութեամբ»:

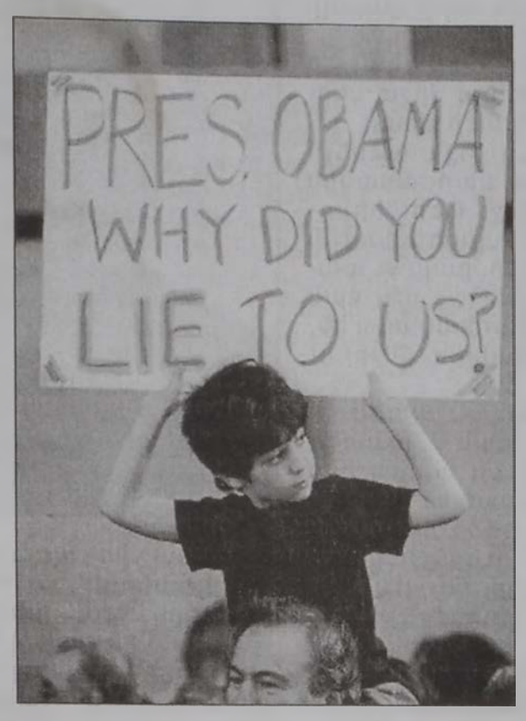
«Այս մասին ակնարկութիւն մը յայտագիրի մը մէջ թերեւս կարելի է 5 վայրկեանի համար, սակայն՝ ոչ երկար ժամանակի վրայ»:

Օ'Նիլ եւ Պոյլ հեռաձայնով իրարու հետ խօսած են պատկերասփիւռի ելոյթէն ետք, եւ Օ'Նիլ երգեցողութեան վարժութիւններու ձայնագրութիւն մը ձգած է Պլեքպըրնի մէջ Պոյլի բնակարանին առջեւ:

«Ան շրջապատուած է հանրային կապեր հաստատող անձերով, ինչ որ առիթ չի տար տեսնելու բուն անձը: Ան զգայուն կին մըն է: Գիտէ. թէ ի՛նչ կ'ընէ, երբ երգ մը կը կատարէ: Մղուած եմ վանելու իր այս պատկերումը՝ իբրեւ անօգնական, սակայն՝ բախտաւոր անձ մը. որ ծնած է նման արտասովոր ձայնով»:

Պատրաստեց՝ Լ. ԿԻՒԼՈՅԵԱՆ - ՍՐԱՊԵԱՆ

ԴՈ՞ՒՆ ԱԼ, ՕՊԱՄԱ ՆԱՄԱԿ ՄԸ ՆԱԽԿԻՆ ՀԱՄԱԿԻՐԷ ՄԸ

Պրն. նախագա՛հ, ինչպէ՞ս կրցաք այդ մեկը ընել:

Ձեր թեկնածութիւնը մաքուր օդ էր: Դուք փոփոխութիւններու ջատագով էիք: Դուք հիանալի խոստումներ տուիք, եւ ամերիկահայերը վստահեցան ձեզի:

Մենք այժմ սոսկալիօրէն յուսախաբ եղած ենք, որովհետեւ դուք ձեր նախորդներէն աւելի տարբեր ձեւով չվարուեցաք Հայոց ցեղասպանութեան հարցին մէջ: 24 ապրիլի ձեր պատգամը Ցեղասպանութիւնը ճանչնալու ձեր հանդիսաւոր խոստումէն շատ աւելի թերարժէք էր:

Իբրեւ ծերակուտական եւ նախագահական թեկնածու՝ դուք ոչ մէկ կասկած ձգեցիք այդ հարցին գծով ձեր մտադրութիւններուն շուրջ: Դուք այդ մասին խօսեցաք ամենայն պերճախօսութեամբ եւ եռանդով:

Սակայն, երբ ժամանակը հասաւ հրապարակելու ձեր 24 ապրիլի պատգամը, մենք զարմանքով լսեցինք, որ «ցեղասպանութիւնը» փոխարինուած էր «Մեծ եղեռն»ով (հայերէն հնչիւնով արտասանուած՝ նախագահին կողմէ). խելացի խաղ մը՝ անկասկած ձեր հնարամիտ օգնականներէն մէկուն կողմէ առաջարկուած:

Դուք հաւանաբար պիտի ուզէիք գիտնալ, թէ «Մեծ եղեռն» չի նշանակեր ցեղասպանութիւն. անիկա կը նշանակէ՝ «Մեծ աղէտ»: Հայերը այդ եզրը գործածեցին նախքան «ցեղասպանութիւն» եզրին հնարումը Ռաֆայէլ Լեմքինի կողմէ, 1940-ականներուն: (Անգլերէն) «**ճենոսայտ**» բառին թարգմանութիւնը «ցեղասպանութիւն» է հայերէնով, ինչ որ շատ աւելի ճշգրիտ եզր մըն է, քան «Մեծ եղեռն»ը, եթէ որոշէք գործածել զայն ապագային:

Ոչ միայն ձեր օգնականները հայերէն սխալ բառը հայթայթեցին, այլեւ անոնք անոր անգլերէն թարգմանութիւնն ալ չյայտնեցին, որպէսզի ոչ հայերը հասկնային անոր իմաստը: Վերջ ի վերջոյ, ի՞նչ էր անգլերէն բնագիրին մէջ հայերէն բառ մը գործածելուն իմաստը: Արդեօք ձեր անձնակազմին մօտ սպառա՞ծ են աւելի մեղմ ոճով ցեղասպանութեան հոմանիշները:

Եթէ յանկարծ ձեր հնարագէտ խորհրդականները կը կարծեն, թէ իրենք առաջինն էին «ցեղասպանութիւն»ը «Մեծ եղեռն»ով փոխարինելու խելացի խաղը խաղալուն մէջ, արտօնեցէք տեղեկացնեմ ձեզի, թէ շարք մը նախկին ղեկավարներ եւս նոյն ճարպիկութիւնը փորձած են ընել: Յովհաննէս Պօղոս Բ. պապը այդ եզրը գործածեց 2001-ին, Հայաստան այցելութեան ժամանակ: «Պի.Պի.Սի.»ի օրին դիտել տուաւ, թէ ան «Մեծ եղեռն» ըսած էր Թուրքիան չնեղացնելու համար: Ձեր նախորդը՝ նախագահ Ճորճ Պուշ Որդին եւս նոյն այդ խաբող եզրին անգլերէն թարգմանութիւնը գործածեց 24 ապրիլ 2005-ի իր պատգամին մէջ, երբ ըսաւ. «Այդ սոսկալի դէպքը, որ շատ մը հայեր «Մեծ աղէտ»ը կը կոչեն...»:

Պրն. նախագա՛հ, անցեալ տարի, երբ դուք ամերիկահայերուն քուէներուն եւ նիւթական յատկացումներուն կարօտ էիք, դուք անոնց չխոստացաք ճանչնալ «Մեծ եղեռն»ը... Դուք իրողապէս անոնց ըսիք. «Իբրեւ նախագահ, ես պիտի ճանչնամ Հայոց ցեղասպանութիւնը»: Առաւել, դուք չնշեցիք, թէ ձեր կողմէ Ցեղասպանութեան ճանաչումը կապուած էր հայ-թրքական բանակցութիւններուն, Հայաստանի սահմանին բացումին, Իրաքի պատերազմին կամ որեւէ ուրիշ բանի հետ: Դուք յստակ խոստում մը տուիք՝ առանց «եթէ»ներու կամ «բայց»երու:

Նաեւ երկու շատ յստակ հակասութիւններ կան նախագահի պաշտօնին ընտրուելէն առաջ եւ ետք ձեր գործածած բառերուն մէջ: Ձեր 24 ապրիլ 2009-ի պատգամին մէջ դուք ըսիք. «Ես հաստատօրէն նշած եմ 1915-ին պատահածներուն շուրջ իմ սեփական տեսակէտս, եւ այդ պատմութեան շուրջ իմ տեսակէտս չէ փոխուած»:

Այդուհանդերձ, 19 յունուար 2008-ին, իբրեւ նախագահական թեկնածու, դուք ըսիք. «Հայոց ցեղասպանութիւնը տարածայնութիւն մը, անձնական կարծիք մը կամ տեսակէտ մը չէ»: Առաւել, 24 ապրիլ 2009-ին դուք ըսիք. «Իմ հետաքրքրութիւնս տակաւին հաստատ կը մնայ իրականութիւններուն ամբողջական, անկեղծ եւ արդար ճանաչման վրայ»: Մինչ, իբրեւ թեկնածու, դուք նշած էիք, թէ Հայոց ցեղասպանութիւնը «լայնօրէն փաստագրուած իրականութիւն մըն է՝ պատմական մեծածաւալ փաստեր ունենալով իբրեւ նեցուկ: Իրականութիւնները անուրանալի են»:

Պրն. նախագա՛հ, մէկ ամսուան մէջ երկու անգամ՝ թէ՛ Անգարայի եւ թէ՛ Ուաշինկթընի մէջ դուք վերագրումներ կատարեցիք Ցեղասպանութեան մասին ձեր նախկին յայտարարութիւններուն շուրջ՝ իբրեւ նախագահ բառին գործածութենէն խուսափելու համար: Ասիկա հին խաղ մըն է, որուն նաեւ դիմած էր նախագահ Ճորճ Պուշ Հայրը: 20 ապրիլ 1990-ին արտասանած իր նախագահական պատգամին մէջ Պուշ ըսաւ. «1988 յունիսին իմ կատարած յայտարարութիւնս կը ներկայացնէ իմ խորունկ զգացումներս հայ ժողովուրդին եւ անոնց կրած տառապանքին նկատմամբ»: Ցեղասպանութիւն եզրին գործածութենէն խուսափելու համար նախագահ Պուշ անուղղակի վերագրում մը ըրաւ այդ բառին, իբրեւ փոխ նախագահ եւ նախագահական թեկնածու իր ունեցած արտայայտութիւնները մէջբերելով. «Միացեալ Նահանգները պէտք է ճանչնան Օսմանեան կայսրութեան վերջին տարիներուն հայ Ժողովուրդին դէմ գործուած ցեղասպանութեան փորձը՝ հիմնուելով վերապրողներու, ուսումնասիրողներու եւ իրողապէս օրին այնտեղ գտնուած մեր ներկայացուցիչներուն վկայութիւններուն վրայ, եթէ կ'ուզենք երաշխաւորել այդ ձեւի սարսափելի դէպքերու անկրկնելիութիւնը»:

Սիրելի՛ պրն. նախագահ, անձնակազմդ պէտք չունէր իրենց արժէքաւոր ժամանակը խաղեր եւ բառային ճկունութիւններ հնարելու համար վատնելու: Եթէ չէիր ուզեր ցեղասպանութիւն եզրը գործածել, պէտք չունէիր ընդհանրապէս որեւէ բան ըսելու: Հայոց ցեղասպանութիւնը արդէն իսկ ճանչցուած է ուրիշ նախագահի մը կողմէ՝ Ռոնալտ Ռիկընին, որ 22 ապրիլ 1981-ին ստորագրեց նախագահական հռչակագիր մը, որուն մէջ անդրադարձաւ «հայերու ցեղասպանութեան»:

Հայերը իրականութեան մէջ ոչինչ կը շահին, եթէ ուրիշ նախագահ մը եւս կրկնէ նախապէս ըսուածը: Ինչպէս գիտէք, նախագահական յայտարարութիւնները, քոնկրեսական օրինագիծներուն նման, չունին որեւէ օրինական հետեւանքներ: Նախագահ Ռիկընին հռչակումը եւ Ներկայացուցիչներու տան մէջ Հայոց ցեղասպանութեան վերաբերող երկու օրինագիծներուն վաւերացումը՝ 1975-ին եւ 1984-ին, ոչ մէկ շօշափելի օգուտ բերած են հայերուն, ինչ կը վերաբերի կեանքի եւ կալուածի առումով անոնց կրած հսկայական վնասներուն հատուցում տալուն:

Սակայն 24 ապրիլին ձեր տուած խոստումը չյարգելով՝ դուք միայն ականահարեցիք ձեր վստահելիութիւնը հայ ժողովուրդին եւ համաշխարհային հանրային կարծիքին առջեւ: Արդէն իսկ «Օպամիթըր»ի կայքէջը («**փուլիթիֆաքթ տոթ քոմ**»ը) ձեր 24 ապրիլի յայտարարութիւնը կոչած է՝ «դժուած խոստում մը»: Այս պահուն, մինչ դուք կ'աւարտէք ձեր պաշտօնավարութեան առաջին հարիւր օրերը, հեռատեսիլային սփռումի մեծ ցանցեր եւ մամուլը լայնօրէն կ'անդրադառնան Հայոց ցեղասպանութեան վերաբերեալ ձեր դրժած խոստումին՝ այդպիսով ականահարելով ձեր կատարած միւս խոստումներուն վերաբերեալ ամերիկացիներուն վստահութիւնը:

Վերջապէս, պրն. նախագա՛հ, անպատշաճ էր ձեր կողմէ Հայաստանի հետ Թուրքիոյ երեւակայական բանակցութիւններուն շահագործումը՝ զանոնք օգտագործելով իբրեւ պատըրուակ ձեր 24 ապրիլի պատգամին մէջ «ցեղասպանութիւն» եզրին օգտագործումէն խուսափելու համար: Ձեր բարձր կարգը նկատի առնելով՝ դուք պէտք է գիտնայիք, որ սկիզբէն Թուրքիոյ նպատակը ստեղծելն էր այն սխալ տպաւորութիւնը, թէ Հայաստանի հետ քննարկումները սահուն կերպով կ'ընթանան՝ բոլորին հաւատացնելով, թէ սահմանները շուտով պիտի բացուին: Թուրք ղեկավարները երկար տարիներէ ի վեր այդ մասին սուտ խոստումներ կու տան Հայաստանի: Իրականութիւնը այն է, որ երբ նախագահ ընտրուեցաք, թուրք պաշտօնատարները լուրջի առին Հայոց ցեղասպանութիւնը ճանչնալու ձեր քարոզարշաւի խոստումը, եւ ձեր մօտիկ օգնականները անոնց յայտնեցին, որ եթէ Անգարա Հայաստանի հանդէպ բարեկամական քայլի մը չդիմէր, դուք պիտի կատարէիք ամերիկահայերուն ձեր խոստացածը:

Մինչ թուրք պաշտօնատարները իրենց սուտ նախաձեռնութիւններով յաջողեցան խաբել մնացեալ աշխարհը, ներառեալ՝ Հայաստանի յարաբերաբար անփորձ ղեկավարները, ձեզմէ, պրն. նախագահ, աւելին կ'ակնկալուէր: Դուք Թուրքիոյ կեղծ քայլերուն հաւատալ ձեւացուցիք՝ այդպիսով չյարգելով Հայոց ցեղասպանութեան նկատմամբ ձեր սկզբունքային կեցուածքը, որպէսզի ապահովէք աֆղանական պատերազմին Թուրքիոյ մասնակցութիւնը, ինչպէս նաեւ՝ Իրաքի, Իրանի եւ Իսրայէլի նկատմամբ Միացեալ Նահանգներուն կողմէ նշանակուած իր դերակատարութեան իրագործումը:

Ձեզի նաեւ պէտք էր ծանօթ ըլլար, որ Թուրքիա Հայաստանի հետ իր սահմանը պիտի չբանար մօտիկ ապագային, բացի եթէ Ղարաբաղի տագնապը լուծուէր Ազրպէյճանի ի նպաստ: Շարք մը պայմաններ եւ շահեր օգտագործելով, Ռուսիոյ աչքխփուքին դիմաց, որ տնտեսական եւ քաղաքական իր սեփական շահերը կը հետապնդէ Թուրքիոյ եւ Ազրպէյճանի հետ, ամերիկացի պաշտօնատարներ յաջողեցան ճնշում բանեցնել Հայաստանի վրայ, որպէսզի համաձայնի Թուրքիոյ հետ՝ Զուիցերիոյ միջնորդութեամբ, միացեալ յայտարարագիր մը հրապարակել 24 ապրիլի նախօրեակին: Այդ յայտարարագիրը յարմար այն ծածկն էր, որուն տակ կրնայիք պահել Ցեղասպանութեան հարցը՝ Թուրքիոյ հաճելի ըլլալու համար:

Պրն. նախագա՛հ, այդպիսի յայտարարագիրի մը ստորագրութիւնը պարտադրելով Հայաստանին՝ դուք յաջողեցաք Սփիւռքի, ինչպէս նաեւ Հայաստանի հայերը լարել Երեւանի կառավարութեան դէմ: Իբրեւ ուղղակի հետեւանք այդ քայլին, Հայ յեղափոխական դաշնակցութիւնը՝ Հայաստանի հեղինակաւոր քաղաքական կուսակցութիւններէն մէկը, հրաժարեցաւ իշխող համախմբական կառավարութենէն այս շաբաթ: Հայ յեղափոխական դաշնակցութիւնը չուզեց ինքզինք կապել անցեալ տարուան վիճելի ընտրութիւններէն ի վեր տակաւին անհաստատ վիճակի մէջ եղող կառավարութեան մը, որ կը լծուի Թուրքիոյ հետ համաձայնութեան մը շուրջ բանակցութիւններու, որոնք կրնան ականահարել երկրին ազգային շահերը եւ պատմական իրաւունքները: Հայ յեղափոխական դաշնակցութիւնը նաեւ խստօրէն դէմ է Թուրքիոյ հետ երկկողմանի պատմական յանձնախումբ մը կազմելու Հայաստանի հրապարակուած մտադրութեան. բան մը, որ Թուրքիան կրնայ գործածել հարցականի տակ առնելու համար Հայոց ցեղասպանութեան իրականութիւնները:

Պրն. նախագա՛հ, յառաջիկայ օրերուն, մինչ ձեր վարչամեքենան Ուաշինկթընի կը հրաւիրէ Հայաստանի ղեկավարները, որպէսզի յաւելեալ զիջումներ քամէ անոնցմէ, հաճիք յիշեցէք, որ զանոնք միայն որոշ չափով կարելի է ճնշել, որովհետեւ կրնան իրենց իշխանութիւնը կորսնցնել, ինչպէս պատահեցաւ Հայաստանի առաջին նախագահին պարագային. Ցեղասպանութեան եւ դարաբաղեան հարցերուն կարմիր գիծերը անցնիլը կրնայ վտանգել իշխող համախմբական մնացեալ ուժերուն նուրբ հաւասարակշռութիւնը, անկախ անկէ, թէ քանի՞ խոստումներ կը տրուին կամ շարժառիթներ կը ներկայացուին Ուաշինկթընի կողմէ:

ՅԱՐՈՒԹ ՍԱՍՈՒՆԵԱՆ
«Քալիֆորնիա Քուրիըր»ի խմբագիր

ԴԻՏԱՆԿԻՒՆ

27 ԱՊՐԻԼ 2009-04-27

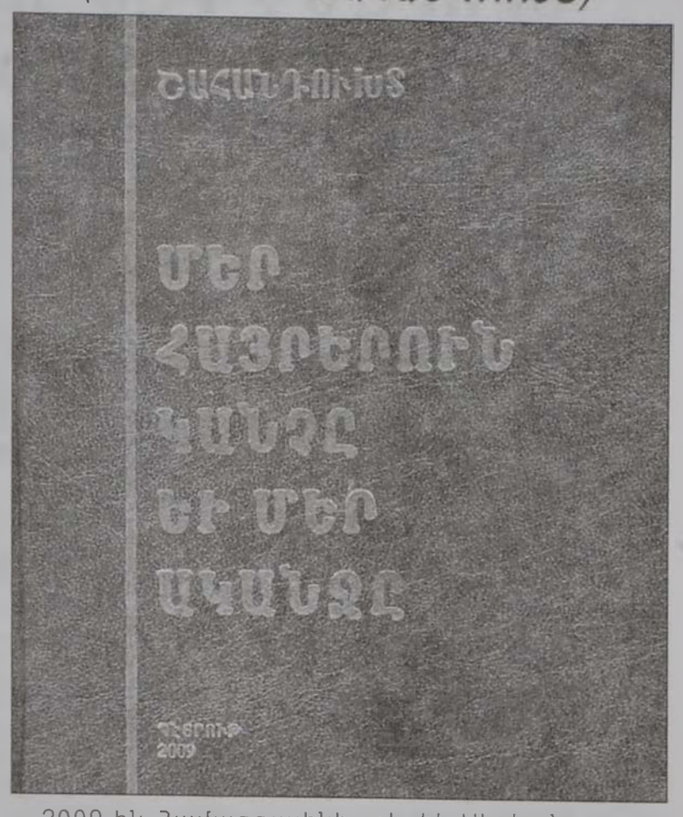
Արին Պուլուզեան-Գալուստեանը կ'ուզեմ շնորհաւորել իր ըրած դիտողութեան ու քննադատութեան համար՝ Յովհաննէս Թումանեանի գործերուն արեւմտահայերէնի «վերագրութեան» մասին: Օրին, երբ կարդացի այս նիւթին մասին Գրական Էջին մէջ, տխրութիւն մը ունեցայ, թէ ինչո՞ւ, ինչո՞ւ պէտք էր Թումանեանի գործերը արեւմտահայերէնի փոխել, ու տրուած պատճառաբանութիւնները որեւէ ձեւով արդարացուցիչ չէին: Չէին, որովհետեւ կը մտածէի, թէ մենք ինչպէ՞ս սորվեցանք մեր օրերուն Պէյրութի հայկական վարժարաններուն մէջ, Ս. Նշանի մանկապարտէզներէն մինչեւ Դարուհիները: Արդարացուցիչ չէին, որովհետեւ գրութիւնը կը դադրի Թումանեան ըլլալէ. երբ Գիգոր իր գիւղի լեզուն փոխած է ու կը խօսի արեւմտահայերէն (Պէյրո՞ւթ ծնած է, թէ Հալէպ ծնած է Գիգոր...): Կը խորհիմ, թէ Թումանեան, Իսահակեան, Տէրեան կարդալով՝ աշակերտը բնական ձեւով կը կարդայ արեւելահայերէն, կը սորվի ու տեղեակ ալ կ'ըլլայ թէ՛ լեզուի, թէ՛ կենցաղի տարբերութիւններուն մասին: Աշակերտը շատ բան պիտի կորսնցնէ, եթէ արեւելահայ գրողներու գործերը կարդայ արեւմտահայերէն:

Նորվեկիացիներն ալ ունին երկու գրական լեզու՝ Nynorsk - Riksmal: Բնաւ չեմ տեսած որ Knut Hamsun-ի, Henrik Ibsen-ի կամ Fritjof Nansen-ի գործերը, որոնք գրուած են Riksmal, փոխուին Nynorsk-ի, հակառակ անոր որ այս երկուքին տարբերութիւնը շատ աւելի մեծ է, քան՝ մեր արեւելահայերէնի եւ արեւմտահայերէնի տարբերութիւնը:

Շատ աւելի լաւ պիտի ըլլար որ մենք, շատ պզտիկ ազգ, այլեւս մտածենք մեր բոլոր ունեցած «երկուութիւնները» կամաց-կամաց փոխելու «մէկութիւններու», որպէսզի օր մը իսկապէս ըլլանք «մէկ ազգ, մէկ մշակոյթ»:

ՇԱՔԷ ՅԱԿՈԲԵԱՆ-ԳԼԱՈՒՍՆ
Նիս-Ֆրանսա

«ՄԵՐ ՀԱՅՐԵՐՈՒՆ ԿԱՆՉԸ ԵՒ ՄԵՐ ԱԿԱՆՋԸ»
(ՀԵՂԻՆԱԿ՝ ՇԱՀԱՆԴՈՒԽՏ)

2009-ին Համազգայինի «Վահէ Սէթեան» տպարանէն լոյս տեսաւ Շահանդուխտի «**Մեր հայրերուն կանչը եւ մեր ականջը**» խորագրեալ հրապարակագրական գործը՝ մեկենասութեամբ տէր եւ տիկին Ատոմ եւ Սելլա Թնճուկեաններու եւ խմբագրութեամբ Կարօ Յովհաննէսեանի:

Սոյն մեծադիր հատորը կը բաղկանայ 440 էջերէ եւ կ'ընդգրկէ հետեւեալ հինգ բաժինները. «**Ապրիլ 24, Վարդանանք», «Ազդակ», «Երիտասարդական հարցեր, լիբանանահայ կեանք, լիբանանեան առօրեայ», «Աղօթքի լեզուն, պատմուածքներ, գրական հարցեր» եւ «Տարեվերջի խոհեր, դարավերջի մտածումներ, 21-րդ դարը եւ գիտութիւնը, չափանիշներու անկում, մարդու փնտռտուք**»:

Պէտք է ըսել, որ գնահատելի աշխատանք տարած է Շահանդուխտ հրատարակելով սոյն հատորը, որուն յօդուածները գրուած են վերջին երեսուն տարիներու ընթացքին: Շնորհիւ սոյն հրատարակութեան, ընթերցողը անգամ մը եւս առիթը կ'ունենայ կարդալու յիշեալ յօդուածները, որոնք ցրուած են մամուլի էջերուն:

Հատորին առաջին բաժինը կը բաղկանայ 27 յօդուածներէ, ուր հեղինակը կը պաշտպանէ Հայ դատը. Եղեռնէն վերապրողներու հետ կը նստի զրոյցի, Տէր Զօրի ամայքներուն մէջ կ'իմանայ բիւրաւոր հայ նահատակներու անդր-շիրիմեան փսփսուքները եւ Հայոց ցեղասպանութեան նկատմամբ թուրքին ժխտական վերաբերումը կը դատապարտէ: Ապա. կը փառաբանէ յիշատակր Աւարայրի հերոսներուն, «**Մայր յեղափոխութիւն**» կոչելով Վարդանանց պատերազմը եւ «**Ազգային սուրբ**» նկատելով Վարդանը: Կը յորդորէ հայ պատանիին, որ Վարդանի եւ իր անձնուէր զինակիցներուն նման հաւատարիմ մնայ հայ հողին, հայ մշակոյթին եւ հայրենի դարաւոր աւանդներուն:

Հատորին երկրորդ բաժինը կը բովանդակէ 35 յօդուածներ, ուր Շահանդուխտ կ'ողջունէ «Ազդակ»ի հիմնադրութեան ութսուներորդ տարեդարձը եւ կ'անդրադառնայ Հայաստանի շէները հարուածող երկրաշարժի աղէտին, կը կատարէ Մուսա Լերան հերոսամարտի յիշատակումը, կը գովաբանէ երիտասարդութիւնը իբրեւ կեանքի գարունը խորհրդանշող տարիք եւ կը պարզէ լիբանանահայութեան առօրեային հետ առնչուած հարցեր:

Հատորին երրորդ բաժինը կ'ընդգրկէ 14 յօդուածներ, ուր հեղինակը կը գովէ ազգանուէր գործունէութիւնը հայ բարերարներու: Այսպէս, ան կը յայտնէ սրտառուչ մաղթանքներ Գալուստ Կիւլպէնկեան հիմնարկութեան յիսնամեայ տարեդարձին առիթով, կը գնահատէ բարեսիրական արարքը ԼՕՒ-ի Արաքսի Պուլղուրճեան ընկերա-բժշկական կեդրոնի բարերարներ՝ Մելքոն եւ Յարութիւն Պուլղուրճեան եղբայրներու, «**Օրհնաբեր յայտնութիւն մը**» կը նկատէ ազգային բարերար Գաբրիէլ Չեմպերճեանը, որ գիտէ հասնիլ հայ ժողովուրդի կարիքներուն, կը թուէ անունները այլ բարերարներու, ինչպէս Ատոմ եւ Սելլա Թնճուկեաններ, Ռաֆֆի Մանուկեան, Լեւոն Կ. Նազարեան, Երուանդ Տեմիրճեան, բժշկուհի Ատրինէ Գարագաշեան, որոնք նիւթապէս օժանդակած են մեր ազգային եւ կրթական կառոյցներուն:

Հատորին չորրորդ բաժինը կը բաղկանայ 36 յօդուածներէ, ուր Շահանդուխտ կը նկարագրէ Քրիստոսի ծնունդը, կը դրուատէ Նարեկացիի անձին բարեմասնութիւնները, կը յիշէ Անթիլիասի մէջ կատարուած 7-րդ միւռոնօրհնէքի արարողութիւնը թուելով բուժիչ յատկութիւնները հայ եկեղեցւոյ սրբալոյս միւռոնին: Այս բաժինով, հեղինակը կը ներկայացնէ նաեւ համեստ մարդոց կեանքէն քաղուած կարգ մը պատմուածքներ եւ իր տեսակցութիւնը՝ Ուիլիըմ Սարոյեանի հետ, Պէյրութի Հայկազեան քոլեճին մէջ, իբրեւ «Այգ» օրաթերթի ներկայացուցիչ:

Հատորին հինգերորդ եւ վերջին բաժինը կ'ընդգրկէ 38 յօդուածներ, ուր Շահանդուխտ Ամանորի մաղթանքներ կը յղէ համայն հայութեան եւ ողջունելով 21-րդ դարը՝ կ'ըսէ, թէ ժամանակներն ու պայմանները կը փոխուին, բայց մարդ էակը իր ողջ էութեամբ կը մնայ անփոփոխ: Կ'ըսէ նաեւ թէ գիտութիւնը որքան յառաջդիմէ, մարդկութիւնը նոյնքան կ'ընթանայ դէպի բարոյական անկում եւ կ'արծարծէ համաշխարհայնացման հարցը, որ իբրեւ վտանգաւոր շարժում՝ կը սպառնայ մեր ազգային գոյութեան:

Արդարեւ, «**Մեր հայրերուն կանչը եւ մեր ականջը**» խորագրեալ հատորը շահեկան հրատարակութիւն մըն է, ուր ընթերցողը կը կարդայ Շահանդուխտի թղթակցութիւնները, որոնք կը վերաբերին այլազան ձեռնարկներու կամ ազգային տօնախմբութեանց: Այս կապակցութեամբ, յիշեալ գրութիւնները իրենց բազմերանգ բնոյթով կը հանդիսանան վկայութիւնը վերջին երեսնամեակին հայ ժողովուրդի ձեռք բերած մշակութային իրագործումներուն, եւ, այս հանգամանքով, անոնք կը դառնան օգտագործելի աղբիւր ապագայ բանասէրին եւ պատմաբանին...

ՅԱԿՈԲ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

ՎԱՐԴԱՆ ՕՍԿԱՆԵԱՆԻ «ԱՆԱՒԱՐՏ ՏԱՍՆԱՄԵԱԿ» ԳԻՐՔԻՆ ՇՆՈՐՀԱՒԱՆԴԷՍԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

ԵՐՈՒԱՆԴ ՓԱՄՊՈՒՔԵԱՆԻ ԱՐՏԱՍԱՆԱԾ ԽՕՍՔԸ

Յարգարժան պր. Օսկանեան,

Ապրիլեան համազգային ոգեկոչումի այս օրերուն ձեր ներկայութիւնը Լիբանան, թէ՛ ուրբաթ օրուան ժողովրդական բազմամարդ հաւաքին, եւ թէ այսօր՝ ձեր հեղինակած «Անաւարտ տասնամեակ» գրքի շնորհահանդէսին, յատկանշական է եւ ըստ ամենայնի ողջունելի:

Օրը-օրին հետեւած ըլլալով ձեր գործունէութեան՝ իբրեւ Հայաստանի Հանրապետութեան արտաքին գործոց նախարարի, ինչպէս նաեւ միջազգային բեմերէն ձեր ունեցած ելոյթներուն եւ կատարած յայտարարութիւններուն,- ըստ էութեան ծանօթ են մեզի՝ ձեր յստակ գաղափարներն ու տեսակէտները՝ հայկական պահանջատիրութեան, Արցախի հիմնահարցին, Հայոց ցեղասպանութեան միջազգային ճանաչման, ինչպէս նաեւ հայ-թուրք յարաբերութիւնները առանց նախապայմաններու կարգաւորելու մասին:

Հայկական տեսակէտները այդ հարցերու մասին դուք բանաձեւած ու պաշտպանած էք ձեռնհասութեամբ, համոզումով ու քաջութեամբ: «Անաւարտ տասնամեակ» խորագիրը կրող ձեր նոր գիրքը վստահաբար կը հանդիսանայ վաւերական մէկ վկայութիւնը ձեր կողմէ անխոնջ կերպով տարուած երաշխաշատ այդ աշխատանքին:

Ծանօթ են մեզի նոյնպէս ձեր հետեւողական եւ գովելի ճիգերը՝ Հայաստանի դիւանագիտական աշխատանքներուն մէջ հաշուի առնելու արտերկրի կազմակերպութեանց ձեռք բերած քաղաքական փորձառութիւնը եւ Հայ դատի ու Ցեղասպանութեան միջազգային ճանաչման ուղղութեամբ անոնց կտրած երկար ու դժուարին ուղին:

Հայ իրականութեան ամբողջութեան իրազեկ, համազգային տեսլականով գործող մարդու ձեր գիտակցութեան կը պարտինք ազգային այդ ներուժին լիարժէք օգտագործումը, անոր իմաստուն համակարգումը հայրենի պետութեան պաշտօնական քայլերուն հետ, եւ ասիկա՝ վասն հետապնդուած հասարակաց նպատակի առաւելագոյն արդիւնաւորման:

Այս բոլորի լոյսին տակ հասկնալի է, հետեւաբար, որ ձեր ղեկավարած գերատեսչութիւնը ներշնչէր հաւատք, մտքի ու հոգիի հանգստութեան զգացում՝ արդարութեան կարօտով տոչորող բոլոր հայերուն, Հայաստան գտնուէին անոնք, թէ ի սփիւռս աշխարհի:

Բայց այսօր, յատկապէս ֆութպոլային ծանօթ դիւանագիտական արձակումէն ասդին, երբ հայ-թուրք յարաբերութիւններու նոր փուլ է սկսած կարծես, մտքերն ու հոգիները խարխափումի մէջ են. անհանգստութեան մթնոլորտ կը տիրէ. աւելի՛ն. անդոհանք՝ որ համազգային կենսական շահեր, կապուած Հայաստանի ու հայութեան ապագային, կրնան զոհուիլ՝ ժամանակաւոր ու թեական նկատումներու հաշուին:

Թող թիւրիմացութիւն չստեղծուի, դէմ չենք հայ-թուրք յարաբերութիւններու բնականոնացման, մանաւանդ որ հարցը կը վերաբերի աշխարհագրական հարեւանութեան մէջ գտնուող երկիրներու: Պէտք չէ մոռնալ սակայն որ Թուրքիան է փակած իր սահմանները, եւ ո՛չ՝ Հայաստանը: Թուրքիան է որ շարունակաբար կը խօսի նախապայմաններով եւ ժխտումներով:

Երկու ժողովուրդներուն միջեւ առկայ թշնամական յարաբերութիւնները երկխօսութեան ճամբով հարթելու հայկական առաջարկները անցեալին եւս հանդիպած են թրքական կողմի բացասական կեցուածքին:

Թոյլ տրուի թող յիշել այստեղ նախընթաց օրինակ մը,- հանդիպում՝ որ տեղի ունեցաւ 32 տարիներ առաջ, 1977-ին, նոյնպէս Չուիցերիոյ մէջ, մէկ կողմէ Թուրքիոյ երբեմնի արտաքին գործոց նախարար Չաղլայանկիլի. միւս կողմէ ազգային երեք կուսակցութեանց պատուիրակներուն միջեւ: Գովեստի խօսքերէ ետք հայերու հասցէին, զորս ճանչցած էր մանկութեան օրերուն. Չաղլայանկիլ ջերմ բաղձանք յայտնած էր վերջ տալու փոխադարձ թշնամական յարաբերութեանց, պատրաստակամութիւն յայտնելով Թուրքիոյ կողմէ, բացի դեսպանութիւն եզրի գործածութենէն. ընդունիլ որեւէ բանաձեւ՝ որակելու համար «1915 թուականի ցաւալի դէպքերը»: Այս վերջիններու ուսումնասիրութեան համար առաջարկ էր ներկայացուած, դեռ այդ օրերուն, հայ, թուրք եւ օտարազգի պատմաբաններէ բաղկացած յանձնախումբ կազմել, հաստատել համալսարանական ֆոնտեր՝ հայ եւ թուրք ուսանողներու համար եւ այլն, եւ այլն: Իսկ հայ պատուիրակներու կողմէ արծարծուած հողային պահանջի հարցին ի պատասխան՝ Չաղլայանկիլ կտրականապէս յայտարարած էր, որ Թուրքիա մէկ թիզ հող անգամ զիջելու պատրաստ չէ:

Մազաչափ փոփոխութիւն կը տեսնէ՞ք 32 տարի առաջուան եւ այսօրուան թրքական կեցուածքներուն մէջ:

Եւրոպական Միութիւն մուտք գործելու յաւակնող այսօրուան Թուրքիան չէ՞, որ իր իսկ փակած սահմանները բանալու համար կը պահանջէ Հայաստանէն՝ հրաժարիլ Ցեղասպանութեան ճանաչման հետապնդումէն, հայկական զօրքերը քաշել Արցախէն, պայման կը դնէ ճանչնալ Թուրքիոյ հողային ամբողջականութիւնը, վերանորոգել 1921-ի Կարսի դաշնագիրը եւ վերաճանչնալ այդ դաշնագրով գծուած Հայաստանի հետ իր սահմանները:

Այս բոլոր նախապայմանները բնականաբար տառացի չեն կրնար յիշատակուած ըլլալ ապրիլ 22-ին յայտարարուած համաձայնութեան մէջ, որուն մասին, ի դէպ, հայկական կողմը ըստ իր սովորութեան գրեթէ ոչինչ կը բացայայտէր, մինչ թրքական մամուլը եւ տեղեկատուութեան միւս միջոցները. անշուշտ պետական թելադրանքով, կը շարունակեն հին յանկերգը, այսպէս կոչուած իբր թէ երկու կողմերուն համար գոհացուցիչ համարուող համաձայնութիւնը ըստ կամս մեկնաբանելով:

Մեծարանքի հաւաքոյթի մը առիթով տեղին չէ թէեւ խօսիլ նման դառն բաներու մասին եւ ատոր համար ձեր բոլորին ներողամտութիւնը կը հայցեմ, բայց նաեւ ինչպէ՞ս լռել, երբ չարաբաստիկ այս խաղին բեմադրութեան համար կ'ընտրուի հայասպանութեան զոհերու ոգեկոչումի այս նուիրական օրերու անմիջական նախօրինակը, ապրիլի 22-ը կարծես իբրեւ ազդարարութիւն թրքական դիւանագիտութեան նոր յաղթանակի մը, որուն անմիջական արդիւնքը, ոչ այնքան ալ զարմանալի կերպով, պիտի ըլլար Միացեալ Նահանգներու նախագահէն այնքան սպասուած յայտարարութեան մէջ «Ցեղասպանութիւն» եզրին բացակայութիւնը, առանց խօսելու ուրիշ բազում անախորժ հետեւանքներու մասին, որոնց մէջ ակնյայտօրէն կարեւոր տեղ պիտի գրաւէ դարձեալ հայկական պահանջատիրութեան մէջ ճեղք առաջացնելու դիտաւորութիւնը, նպատակ ունենալով, ի հակադրութիւն պաշտօնական Հայաստանին, արտերկրի հայութիւնը ներկայացնել ծայրայեղական, ահաբեկչական եւ մասամբ նորին...

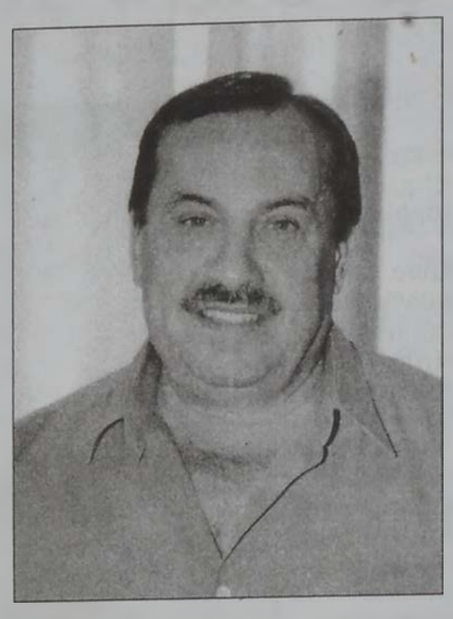
Այնուամենայնիւ, այս բոլորով մէկտեղ հայ ժողովուրդը իր բազմադարեան պատմութեան ընթացքին ապրած ու տեսած է շատ աւելի դառն փորձութիւններ: Աղէտները չէ որ վիատեցուցած են զինք. ընդհակառակն անոնք կռած-կոփած են իր կամքն ու դիմադրականութիւնը: Փորձութիւններու ժամանակ է նաեւ որ լաւագոյնս բացուած է հայ ժողովուրդի ինքնապաշտպանութեան բնազդը:

Վստահօրէն պիտի չուշանայ նոյնպէս թրքական նենգամտութեան բացայայտումը: Կը մնայ որ ամուր մնայ հայկական ճակատը, միասնաբար թումբ կանգնելու համար մեր հայրենիքին ու ժողովուրդին դէմ ուղղուած չարամիտ քարոզչութեանց արշաւին:

Ձեր երախտիքը, յարգարժան պր. Օսկանեան, մեծ է այդ միասնականութեան ամրապնդման մէջ, եւ ձեր նոր երկին՝ «Անկատար տասնամեակին», վստահաբար մեծ դեր վիճակուած է երիտասարդութեան եւ մտաւորականութեան քաղաքական մտածողութիւնը զարգացնելու գործին մէջ, որուն համար ալ հաճեցէք ընդունիլ մեր բոլորին ջերմ շնորհաւորութիւնները:

ՏԽՈՒՐ ՏԵՐԵՒԱԹԱՓ...

ՈՂԲԱՑԵԱԼ ՓԻԵՌ ԱՐԱՊԵԱՆԻ ՄԱՀՈՒԱՆ ԱՌԻԹՈՎ

Հազմիէ, 2 ապրիլ 2009 թուականը յուզիչ օր էր...:

Արդէն անցած էին եօթը ցաւալի օրեր եւ պրն. Փիեռ ա՛լ չկար...:

Այո՛, պրն. Փիեռ բացակայ էր մարմնով, բայց հոգիով միշտ ներկայ էր մեր մէջ եւ պիտի մնայ:

Վերի թուականը յիշատակելի օրն է Մխիթարեան վարժարանին տարեգրութեան մէջ: Թէեւ հինգշաբթի օրուան Ս. պատարագին սովորական պահն էր, բայց եւ այնպէս այս թուականին՝ ո՛չ մէկ բան սովորական էր...: Ընդհակառա՛կն, ամէն բան պաշտօնական, ճնշիչ ու տխրահունչ էր...:

Այո՛, անսովորական պահն էր մեր հինգշաբթի օրուան Ս. պատարագին, որուն սկիզբն արդէն հոծ բազմութիւնը լեցուցած էր Ս. Աստուածածին մատուռը մեր դպրոցին: Աշակերտութիւնը, ուսուցչական կազմը, պաշտօնէութիւնը, ծնողները, ինչպէս նաեւ մեր լուսահոգի պաշտօնակիցին ընտանիքն ու հարազատները ներկայ էին:

Այո՛, այդ բազմութիւնը աւելի եւ աւելի խոր սուգի ու մեծ տխրութեան մատնեց պրն. Փիեռի ժպտուն դէմքին լուսաւոր նկարը, որ զետեղուած էր աղօթատան կեդրոնը, դասին առջեւ:

Կարծէք, պրն. Փիեռ մեզի կ'ուզէր փոխանցել իր ներկայութիւնը կեանքին մէջ եւ իր ակնկալութիւնները կեանքէն...: Իսկապէս, ան տակաւին ունէր երազներ կեանքին համար, ինչպէս ալ ունէր սպասելիքներ իր շրջապատէն եւ միշտ յուսադրուած էր դրական տրամադրութիւններով...:

Բոլոր ներկաները մէկ առ մէկ մօտենալով՝ գլխահակ եւ աղօթամրմունջ սրտով, բայց մանաւանդ՝ դողդոջուն ձեռքով վառեցին մոմ այդ լուսանկարին առջեւ, որուն ժպտերես հերոսին դիմաց վերակենդանացուցին մեր «պրն. Փիեռ»ը...:

Սակայն ամէնէն խորհրդաւորը եւ տպաւորիչն էր պատարագիչ Մեսրոպ վրդ. Թոփալեանի սրտառուչ հայերէն քարոզը, զոր րոպէին մեր տնօրէնը՝ Յովսէփ վրդ. Թոփալեան կը թարգմաներ արաբերէնի: Մօտ երեսուն տարիներու բարեկամութեան խօսքն էր սրտաբուխ...:

Ճիշդ է, որ պրն. Փիեռ անվերադարձ մեկնեցաւ ընտանեկան եւ դպրոցական իր շատ տաքուկ բոյնէն եւ լքեց զինքը յոյժ սիրող հոգեհատորներն ու յարգող հարազատները, բայց ի՛ր անունով, ի՛ր գործով եւ ի՛ր յիշատակով վառ ու թարմ պիտի մնայ անոնց սրտերուն, բայց մանաւանդ իր աշակերտ-աշակերտուհիներուն յիշողութեան մէջ՝ իբրեւ տիպարը բարութեան, համեստութեան ու նուիրուածութեան...:

Հոգեհանգստեան պաշտօնին յաջորդեց ցաւակցութեան ընդունումը մեր դպրոցին սրահին մէջ, եւ բոլոր ներկաները իրենց խորին ցաւակցութիւնը յայտնեցին պրն. Փիեռի համեստափայլ կնոջ, զաւակներուն, տնօրէն-վարդապետին, երկու բարեկամներուն՝ Հ. Մեսրոպին եւ Կարապետ քհնյ. Թադէոսեանին:

Աւարտին, տնօրէն-վարդապետը, արաբերէն ու հայերէն, իր շնորհակալութիւնը յայտնեց ներկաներուն եւ յատկապէս այն զինուորներուն, որոնք ժամանակին մարգիկ-աշակերտներն եղած էին հանրածանօթ, փորձառու եւ վաստակաշատ «Պրն. Փիեռ» մարգիչին...:

- Հողը թեթեւ գա՛յ վրադ, պրն. Փիեռ, ո՛վ մեր պաշտօնակիցը եւ ո՛վ մեր մարգիչն անզուգական...:

ՌԻԹԱ ԱՊԱՋԵԱՆ

ՓԻԵՌ ԱՐԱՊԵԱՆԻ ՔԱՌԱՍՈՒՆՔԻՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՄԱՐԶԻՉԸ...

«Մի՛ շտապէք, ո՛վ նոր սերունդներ,
մի՛ շտապէք...»:
Մշտահունչ ձայնն էր մեր Ազգային Մարգիչին,
Հայ վարժարաններուն մէջ:
Թէեւ Դո՛ւն, ո՛վ Ազգային Մարգիչ, թողուցիր
անծանօթ, բերբուկ եւ քարքարուտ
հանգրուաններու...:
Այո՛, Քեզ, Քե՛զ պիտի՛ երգեմ,
ո՛վ արշալոյսն իմ պատանի ու պարմանի
ծաղիկներուս
եւ ո՛վ ժպիտը մեր բողբոջներուն,
որոնց կը ջամբէիր յոյս ու քաջալերանք,
եղբայրակցութիւն, միասնականութիւն եւ
զուարթութիւն...:
Լոյսին ամէն առաւօտ՝
ինքնուրոյն կերպարով, բաց սրտով
եւ գեղեցիկ սովորութեամբ՝
Դուն կը սպասէիր մեր սան-սանուհիներուն՝
Ազգիս այսօրուան փոքր եւ անչափահաս,
բայց վաղուան մեծ ու գիտակից աշխարհներուն,
անոնց ներշնչելու համար կայծը սիրակեզ սրտէդ
եւ զանոնք պատուաստուելու՝ ցօղով հայարիւն
երակէդ...:
Լոյսին ամէն օր՝
խաղաղութիւն, ուրախութիւն ու թեթեւութիւն
կը ճառագայթէիր մեր դպրոցականներուն՝
ոչ միայն անոնց մարմինները մարզելով,
այլ նաեւ անոնց կամքերը կռանելով
դէպի նպատակը մասիսափառ,
եւ անոնց միտքերը հրահրելով
դէպի ապագան պատուաբեր...:
Այսպէս, ազնիւ հպարտանք եւ կորով
կը խնկէիր մեր վաղուան Յոյսին՝
Քու պարզ խօսքովդ, որ հնօրեայ չէր,
այլ՝ միշտ թարմ ու վաղօրեայ,
միշտ ջահակիր եւ լուսակերտ...:
Այո՛, ո՛վ Ազգային Մարգիչ,
տարաժամ մեկնումովդ՝
Դուն մեզ մատնեցիր հիասթափութեան
ու տրտմութեան սրտառուչ...:
Դուն կը մարզէիր ոչ միայն մարմինը,
այլ նաեւ հոգին:
Դուն կը յորդորէիր ոչ միայն մսան,
այլ նաեւ նկարագիր ունենալ:
Դուն կը սորվեցնէիր ոչ միայն երազել եւ ապրիլ,
այլ նաեւ տոկալ, համբերել ու պայքարիլ:
Այսպէս, Քու սրտապնդող խօսքդ
մղումն էր ստոյգ յաղթանակին...:
Ո՛վ Ազգային Մարգիչ,
Քու նպատակդ էր,
ինչպէս անգամ մը փսփսացիր ինծի,
կերտել եւ ունենալ հայ երիտասարդութիւնը՝
մշակուած ուժեղ կամքով
եւ հարստացած փափուկ խղճով,
ինչպէս ալ զօրեղ մկանով
ու անկաշառ նկարագիրով...:
Դուն կ'ուզէիր տեսնել եւ ունենալ հայ
սերունդները՝
անվեհեր ու վսեմ,
ձգտող բարիին եւ ներող ազնուութեամբ,
արիասիրտ ու մարդկայնական,
հայրենանուէր եւ աստուածասէր...:
Դուն չէիր սիրեր լաց ու կոծ,
որով կ'ուզէիր տեսնել եւ ունենալ հայ
սերունդները՝
մի՛շտ ոտքի եւ կանգուն,
յա՛ր անխոնջ ու նպատակահաս...:
Ո՛վ Ազգային Մարգիչ,
ինքզինքդ կ'երազէիր վաղը՝
ալեզա՛րդ եւ բոլորուա՛ծ անցեալի
մարգիկներէդ...:
Սակայն, անժամանակ մեկնումդ
աւարտեց երազդ արգաւանդ...:
Այսօր, Մխիթարեան աշակերտներդ,
վերջիննե՛րը ներկայէն եւ անցեալէն,
շալկած դրօշը նուիրական՝
կ'ուղղուին դէպի վեհ ապագան
մասիսափառ բարձունքներուն...:
Դուն, անո՛նց հետ,
զորոնք շատ սիրեցիր
եւ որոնց սրտերուն մէջ կը տրոփես,
պիտի թօթափես փոշին ու մոխիրը՝
մնալով անթառամելի յիշատակը
աշակերտ-աշակերտուհիներուդ...:
Եւ ա՛յս պիտի ըլլայ Քու վարձքդ դափնեգարդ,
ո՛վ Ազգային Մարգիչ:

Հ. ՅՈՎՍԷՓ ՎՐԴ. ԹՈՓԱԼԵԱՆ

Տնօրէն
Հազմիէ

ՅԱԿՈԲ ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆԻ ՔԱՌԱՍՈՒՆՔԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

Քառասուն օրեր առաջ մեզմէ առյաւէտ բաժնուեցաւ եւ անդենական կեանքին միացաւ ազնըւահոգի եւ բարեխիղճ անձ մը՝ Յակոբ Գալուստեան: Ան համեստ պայմաններու մէջ ապրող ընտանիքի մը զաւակն էր, որ իր կարգին կազմեց ընտանիք մը եւ եղաւ տիպար ամուսին եւ հայր՝ հինգ զաւակներու: Ամենայն նուիրուածութեամբ մօտեցաւ իր ընտանիքին եւ ոչինչ խնայեց իր զաւակներուն բարօրութեան եւ զարգացման համար: Յ. Գալուստեան եղաւ աշխատասէր, ծառայասէր եւ անշահախնդիր, այն աստիճան, որ կարծէք բարիք կատարելն ու ծառայելը իր արեան մաս կազմէին ու երակներէն հոսէին:

Հանգուցեալը նաեւ եկեղեցասէր էր. փաստը երկար տարիներ Ս. Վարդանանց եւ Ս. Աստուածածին եկեղեցիներու թաղական խորհուրդներուն մէջ իր գործելն ու ծառայելն է՝ ի բարօրութիւն հայաստանեայց եկեղեցւոյ: Ոչինչ մերժած էր, այլ ընդառաջած էր իրմէ խնդրուած բոլոր աշխատանքներուն:

Այսօր չկայ Յակոբ Գալուստեան, սակայն կայ անոր յուշն ու ծգած վաստակը: Եթէ պահ մը մտածենք կեանքին ու անոր աւարտին մասին պիտի զգանք, որ ոչ ոք իրեն հետ բան մը կը տանի, այլ մարդ միայն իր ետին կը ձգէ յիշատակն ու անունը: Յակոբ Գալուստեան իր ետին ձգեց արժէքաւոր գանձ մը՝ բարիքի ու ծառայութեան վրայ հիմնուած: Այս սկզբունքներով ապրեցաւ ու գործեց ան, իսկ այսօր կը նստի ցուրտ ու խոնաւ հողին տակ: Թող հողը թեթեւ գայ քու վրայ, յիշատակդ անթարամ մնայ:

ՍԳԱԿԻՐ ՄԸ

ՅՅԴ ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ ՀԱՅ ԴԱՏԻ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿԻ . . .

Շարունակուած 5րդ էջէն

Կարսոնը: Նա այն դատաւորն է, ով 1998 թուականին քրէական գործ յարուցեց չիլիական բռնատէր Փինոշէի դէմ եւ հետեւողականօրէն պայքարում էր նրան սպանական արդարադատութեանը յանձնելու համար: Կարսոնի կարծիքով, Հայերի ցեղասպանութեան մասին պատմավէպի լոյս տեսնելը ոչ միայն ճիշդ գաղափար է, այլ նաեւ խիստ անհրաժեշտութիւն: Դրանով արժանին է մատուցւում մէկուկէս միլիոն զոհերի յիշատակին: Մեկնաբանելով Կուարչի գիրքը, սպանացի նշանաւոր իրաւաբանը արծարծում է բոլոր քաղաքական ու հասարակական ուժերի, այդ թւում եւ Թուրքիայի կողմից հայերի նպատակադրուած ցեղասպանութեան փաստի ճանաչման անհրաժեշտութիւնը: Ցեղասպանութեան վճռական դատապարտումը կարեւոր նախադրեալներ կը ստեղծի, որ նման երեւոյթները այլեւս չկրկնուեն:

Բարեկամներ,

Թուրքիայում հայերի ոչնչացումը սկիզբ դրեց ցեղասպանութիւնների եւ «ցեղային մաքրումների» շարքի, որոնցով, ցաւօք հարուստ էր նախորդ դարը: Հայերի ցեղասպանութեան եւ նմանատիպ այլ ողբերգութիւնների միջեւ մի շարք զուգահեռներ կան: Սակայն Հայերի ցեղասպանութեանը բնորոշ են նաեւ առանձնայատուկ յատկանիշներ:

Նախ, Հայերի ցեղասպանութիւնը տեղի է ունեցել հետապնդուող ժողովրդի բնօրրանում՝ Արեւմտեան Հայաստանում, ուր հայերը ապրել են աւելի քան երեք հազար տարի: Բնակչութեան ոչնչացումից բացի, ցեղասպանութեան հետեւանքներից մէկն էլ Հայաստանի տարածքի մեծ մասի կորուստն է, ինչպես նաեւ հրաշքով փրկուածների սփռումը աշխարհով մէկ: Փաստօրէն, դրանով հայ ժողովրդի մի մասը դատապարտուել է հայրենիքից դուրս ապրելու: Ցեղասպանութեան կործանարար հետեւանքները շարունակւում են մինչեւ օրս, ստանալով նաեւ այնպիսի դրսեւորումներ, ինչպիսիք են Հայաստանի Հանրապետութեան շրջափակումը, մեր օրերում հայկական քաղաքակրթական ժառանգութեան ոչընչացումը հայ ժողովրդի բնօրրանում:

Կասկածից վեր է, որ ցեղասպանութեան յանցագործութեան կրկնման պատճառներից մէկն էլ այն է, որ Հայերի ցեղասպանութիւնը ժամանակին մինչեւ վերջ չի գնահատուել եւ դատապարտուել:

Արդիւնքում, այսօրուայ Թուրքիան ժխտում է ցեղասպանութեան փաստն անգամ: Թուրքիայի նման պահուածքը չափազանց բարդացնում է հայ եւ թուրք ժողովուրդների յարաբերութիւնները, չի նպաստում մեր երկրների միջեւ լարուածութեան թուլացմանը, խոչընդոտում է վստահութեան մթնոլորտի եւ որակապես նոր յարաբերութիւնների հաստատմանը:

Չափազանց կարեւոր է, որ ցեղասպանութիւնը ճանաչուի հէնց Թուրքիայի կողմից: Չի կարող երկիրը, որն իրեն քաղաքակիրթ է համարում, թաքցնել իր պատմութեան էջերը, որքան էլ որ դրանք ամօթալի լինեն: Այսօր Թուրքիան ձգտում է դէպի միացեալ Եւրոպա: Բնականաբար, դա ցանկացած ժողովրդի եւ երկրի իրաւունքն է: Բայց Եւրոպան յենւած է յստակ արժէքների վրայ, այն կառուցուած է ճշմարտութեան վրայ: Եւրոպական Միութեան երկրները պաշտօնապէս ճանաչել են անցեալի իրենց քաղաքական սխալները եւ դրանց հետեւանքները. Գերմանիան դատապարտել է նացիականութիւնը, Իտալիան՝ ֆաշականութիւնը:

Տեղեակ էք, որ Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսեանը նախորդ տարի դիմեց խիզախ քայլի եւ Երեւան հրաւիրեց իր թուրք գործընկերոջը, որով հայ-թուրքական պաշտօնական երկխօսութեան սկիզբ դրուեց: Սակայն երկխօսութեան ընթացքում արդէն Թուրքիայից պաշտօնական ձայներ են հնչում Հայաստանի հետ յարաբերութիւններ հաստատելու եւ սահմանը բացելու դիմաց հայկական ուժերը Ղարաբաղի անվտանգութեան գօտուց ետ քաշելու, Ազրպէյճանին միակողմանի զիջումներ կատարելու վերաբերեալ: Յարաբերութիւններ հաստատելու համար նախապայման լինելուց բացի, կողմերից մէկի վրայ ճնշման այս քայլը անվստահութեան դրսեւորում է նաեւ եւրոպական այն կառոյցների նկատմամբ, որոնց շրջանակներում տեղի է ունենում ղարաբաղեան կարգաւորման փոխզիջումի որոնումը: Եւ դա այն դէպքում, երբ այսպիսի քաղաքական պահանջներ հնչեցնող երկիրը նման քայլի գոնէ բարոյական իրաւունքը չունի: 1974 թուականից Թուրքիան գաւթած է պահում Կիպրոսի հիւսիսային մասը, չի կատարում Եւրոպական Միութեան անդամ Կիպրոսի հետ յարաբերութիւնների բարելաւման վերաբերեալ Եւրոպական Միութեան պաշտօնական որոշումները:

Բարեկամներ,

Հայերի ցեղասպանութեան փաստը ճանաչուած է մի շարք երկրների կողմից, դրա միջազգային ճանաչման գործընթացը շարունակւում է: Վստահ եմ, որ կը գայ նաեւ ցեղասպանութեան հետեւանքների փոխհատուցման արդար ժամը:

Մի քանի օրից, ապրիլի 24-ին, նշելու ենք ցեղասպանութեան զոհերի յիշատակի օրը: Կուարչի գրքի ռուսերէն հրատարակութիւնը միլիոնաւոր անմեղ զոհերի յիշատակի նկատմամբ եւս մէկ յարգանքի տուրք դարձաւ:

Թոյլ տուէք շնորհակալութիւն յայտնել բոլոր նրանց, ովքեր մասնակցութիւն են ունեցել գրքի ռուսերէն տարբերակի պատրաստման եւ հրատարակութեան գործում:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ
ՓԱԼԱՆՃԵԱՆ-ԱՐՍԼԱՆԵԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆԻ
ՇՐՋԱՆԱՒԱՐՏՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԴԱՄԱԿԱՆ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎԻ ՀՐԱՒԷՐ

Համազգայինի Փալանճեան-Արսլանեան ճեմարանի շրջանաւարտներու միութեան Անդամական ընդհանուր ժողովը տեղի պիտի ունենայ ուրբաթ, 8 մայիս 2009-ին, երեկոյեան ժամը 7:30-ին, Համազգայինի Մ. եւ Հ. Արսլանեան ճեմարանի վարժարանին մէջ:

ԾԱՆՕԹ.- Ներկաներուն թիւը մեծամասնութիւն պիտի նկատուի երեկոյեան ժամը 8:00-ին:

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՔԱԽՏԸ ԿԸ ՋԱՐՆԷ . . .

Շարունակուած 6րդ էջէն

Ամէն ինչ ցուցադրական առեւտուր է. ներառեալ՝ քաղաքականութիւնը, գրականութիւնը: Քաղաքներու մէջ տեղադրուած երեւակայական պատմութիւններու հեղինակ Քրիսթաֆըր Ֆաուլըր դիմած է «Քլաութ քոմիունիքէյշընզ» ընկերութեան, երբ հրատարակած է իր վերջին գիրքը՝ «Փէյփըրպոյ», որ յուշագրութիւնն է Լոնտոնի արուարձանային թաղամասերուն մէջ հասակ նետած իր տարիներուն: «Մտածեցի, թէ պէտք էր էջեն դուրս գայի եւ դիւրացընէի, որ ընթերցողները կարենային պատկերացնել,- կ'ըսէ ան:- Գիւղերու մէջ պահուըտած եւ իրենց ձեռագիրները նամակատան միջոցով Լոնտոն ուղարկող գրագէտներուն ժամանակները վերջ գտած են, մեծ մասամբ՝ համացանցի պատճառով: Ընթերցողներ կը փափաքին քիչ մը աւելին գիտնալ հեղինակին մասին»: Անոր գրագէտի լուսանկարները, որոնք առնուած են նախքան արտաքին տեսքի փոփոխութիւնը եւ անկէ ետք, ցոյց կու տան գոյնի եւ ժպիտի առկայութիւն մը, քան թէ՝ ներկուած մազերու եւ համաչափ ակռաներու համար կատարուած թաքուն աշխատանք մը: Սակայն ամէն պարագայի անոնք կ'ապացուցեն կերպարանափոխութիւն մը:

Այսուհանդերձ, այս ամբողջ ուշադրութիւնը կրնայ աննախատեսելի հետեւանքներ ունենալ: «Պրիթըն'զ կաթ թելընթ» մրցանքին դատական կազմի անդամ Փիրս Մորկըն հակազդեց Պոյլի նախապէս կատարած այն յայտարարութեան, թէ ոչ ոք զինք համբուրած է կամ դուրս հրաւիրած է, եւ թէ՝ ինք քիչ մը աւելի կը համակրի իրեն, քան՝ Սայմըն Քաուըլի, առաջարկելով զայն հրաւիրել վիպերգական ճաշարան մը, վարդեր գնել իրեն համար եւ համբուրել զինք: Մորկընի ընկերուհին շատ տաղանդաւոր գրագիտուհի Սելիա Ուոլտընն է, որ անցեալ տարի հրատարակեց իր առաջին վէպը՝ «Հարմ'զ ուէյ»: Մորկըն այնքա՛ն հմայուած է Ուոլտընի ակնյայտ խելացութեամբ, որ հաւանաբար չէ նկատած, թէ ան նաեւ գեղեցիկ է:

Արդեօք արտաքին գեղեցիկ տեսքը պայմա՞ն է, արդեօք Սիւզըն Պոյլ իրապէ՞ս պիտի շահի Ամերիկայի թիւ 1 ալպոմի դիրքը, արդեօք կին մը, որ կը զանազանուի Կուինեթ Փալթրոյէն, երբեւիցէ կրնա՞յ ստանձնել գլխաւոր դեր մը: Միայն ժամանակը կրնայ որոշել: Սակայն մէկ բան յստակ է պատկերասփիւռի իրական յայտագիրներու աշխարհին մէջ. ինչպէս փոփ երգի աստղ դառնալու ցանկութեամբ ոեւէ անձ, որ կը ներկայանայ «Պրիթըն'զ կաթ թելընթ» մրցանքին ունկնդրութեան, Պոյլ պէտք է շատ զգուշ ըլլայ եւ գիտնայ, թէ ճիշդ ի՛նչ բանի կը ձգտի:

www.lokh-arcl.org

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ ՇԱՀՈՂ ԹԻՒԵՐՆ ԵՆ

30-04-2009

7	5,000 լ.ո.
02	10,000 լ.ո.
741	20,000 լ.ո.
1692	40,000 լ.ո.
4161	40,000 լ.ո.
7231	100,000 լ.ո.
8012	100,000 լ.ո.
9218	200,000 լ.ո.
1833	300,000 լ.ո.
37788	1,000,000 լ.ո.
15754	1,000,000 լ.ո.
58245	1,000,000 լ.ո.
21162	2,000,000 լ.ո.
43724	2,000,000 լ.ո.
28423	4,000,000 լ.ո.
29836	4,000,000 լ.ո.
23576	8,000,000 լ.ո.
07510-B	120,000,000 լ.ո.
07510-A	12,000,000 լ.ո.
42069-A	60,000,000 լ.ո.
42069-B	6,000,000 լ.ո.

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԼՈԹՕ

Թիւ 670 վիճակածգութեան շահող թիւերն են՝
25 26 29 33 35 40 լրացուցիչ թիւ՝ 27

ZEED 30 ԱՊՐԻԼ 2009

64154	25,000,000
4154	450,000
154	45,000
54	4,000

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՄՐՑՈՒՆԱԿՈՒԹԵԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԸ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԸ ՀՐԱՒԻՐԷ

Հայաստանի ազգային մրցունակութեան հիմնադրամը հետեւեալ թափուր պաշտօնները վարելու համար Երեւան (Հայաստան) լրիւ դրոյքով (լիաժամ) աշխատանքի կը հրաւիրէ ծրագիրներու ղեկավարներ, հանրային ծանուցման մէկ ղեկավար եւ վարչական աշխատանքներու մէկ օգնական: Իւրաքանչիւր պաշտօնի նկարագրութեան կարելի է ծանօթանալ www.jobs.competeamenia.org կայքէջին միջոցով:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՄՐՑՈՒՆԱԿՈՒԹԵԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻՆ ՄԱՍԻՆ

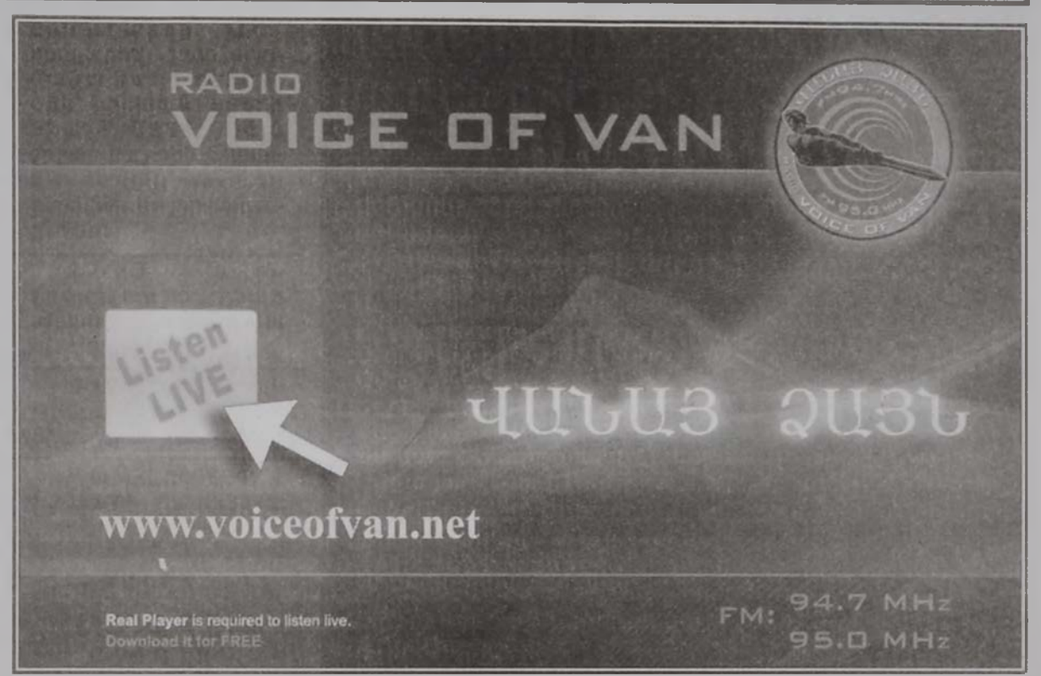
ՀԱՄՀ-ը նորաստեղծ հասարակական կազմակերպութիւն մըն է, որուն նպատակը թռիչքային զարգացում ապահովելն է ի խնդիր աւելի մրցունակ Հայաստանի: Մեր յանձնառութիւնը զբօսաշրջութեան, կրթութեան, գիտութեան, առողջապահութեան եւ նոյնատիպ այլ մարզերու մէջ նորարար ծրագիրներ իրականացնելն է: Մեր հոգաբարձուներու խորհուրդի նախագահը Հայաստանի Հանրապետութեան վարչապետն է. խորհուրդին մաս կը կազմեն նաեւ պետական բարձրաստիճան ներկայացուցիչներ եւ միջազգային առումով երեւելի գործարար մարդիկ:

ԻՆՉՊԷ՞Ս ԴԻՄԵԼ

Մինչեւ 4 մայիս 2009 Ձեր ինքնակենսագրութիւնը (CV) եւ անոր ուղեկցող հակիրճ նամակ մը ղրկեցէք hr@competearmenia.org հասցէին: Ձեր էլ. նամակի «Առարկայ» (subject) տողին մէջ նշեցէք այն պաշտօնը, որուն կը դիմէք:

ՎԱՐՁԱՏՐՈՒԹԻՒՆ, ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՍԿԻԶԲ

Ամսական վարձատրութիւնը մրցունակ է Հայաստանի մէջ գործող միջազգային կազմակերպութիւններուն առաջարկած ամսականներուն հետ: Հայաստանի մէջ աշխատիլ փափաքող սփիւռքահայերուն համար ամսականը ըստ պարագայի առանձին քննարկման առարկայ կ'ըլլայ: Այս պաշտօնին կարելի է անցնիլ անմիջապէս, սակայն սկիզբի օրը նաեւ առածգական է նայած թէ թեկնածուները ամէնէն շուտ ե՞րբ կրնան գործի սկսիլ:

The following job opening is available in a company located in Bourj Hamoud

Design Assistant
(female)

Qualifications
- Lebanese Bacc. II
- Adobe Illustrator
- Microsoft Outlook
- Typesetting in Armenian is a plus

please send your CV to:
hrcp08@gmail.com

ASHJIAN TOURS

Անհաւատալի գինով եւ բացառիկ յայտագիրով շրջապտոյտ դէպի Երեւան, 27 յունիսէն մինչեւ 5 յուլիս: Թռիչքը Հալէպէն, 4 աստղանի շքեղ պանդոկ, ամէն օր նոր պտոյտներ, նախաճաշ եւ ընթրիք, ճաշկերոյթ-պարահանդէս. Հալէպ երթուդարձը՝ շքեղ օթոքարով, շատ սահմանափակ տեղեր, գինը՝ փոխան 995$ի միայն 895$: Սոյն շրջապտոյտին կրնան մասնակցիլ սուրիահպակներ եւ յորդանանցիներ:

17-25 յուլիս շրջապտոյտ դէպի Թեհրան, Նոր Ջուղա եւ Սպահան:

9-12 մայիս՝ դէպի Կիպրոս եւ Քեհրիճիա, գինը՝ 285$:

Հեռ. 01-240654 - 1 - 261177 - 03- 233978:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ՎԵՐՋԻՆ ԱՌԻԹ ՄԸ ԵՒՍ

9-12 մայիս դէպի Կիպրոս եւ Մակարավանք շրջապտոյտուխտագնացութեան համար մնացած է միայն երկու տեղ. օր մը Այանափա, օր մը Նիկոսիա, օր մը ամբողջ Քեհրիճիա, գիշեր մը պուզուքի՝ ընթրիքով, փոխան 385 տոլարի միայն 250 տոլար:

Հեռ. 01-261177 - 01- 240654 - 03- 233978:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ԳՐԱՏԱՐԱՆ

«Լեւոն Շանթի երկերը»

8 հատոր

Բաժանորդագրութեան համար դիմել Համազգայինի գրախանութ Հեռ. 01/241263-4

Ամբողջական շարքը (8 հատոր՝ 100,000 լ.ո.)

ԿԸ ՆՈՒԻՐԵՆ

Թուաբանագէտ Եսայի Տատուրեանի մահուան տխուր առիթով ՔԱՀԼ-ի Հայ ծերանոցին կատարուած են հետեւեալ նուիրատուութիւնները.

- Անարատ Յղութեան Սրբոց Հռիփսիմեանց վարժարանի առաքինազարդ քոյրեր 100.000 լ. ո.
- Օրդ. Վանի Պանտիկեան 100.000 լ. ո.

www.hamazkayin.com

ՍԱԿԱՐԱՆ

Սուրիական թղթոսկի	31.35	31.60
Քուէյթեան տինար	5125	5150
Յորդանանեան տինար	2100	2125
Պահրէյնեան տինար	3955	3980
Ա. Մ. Էմիրութեանց տիրհամ	407	409
Քաթարեան ռիալ	410	412
Սէուտական ռիալ	398	400
Օմանեան ռիալ	3865	3890
Եգիպտական կինէ	270	280
Անգլիական սթերլին	2210	2220
Զուիցերիական ֆրանք	1307	1317
Թրքական լիրա	925	935
Ճափոնական եէն	15,00	15,25
Ամերիկեան տոլար	1501	1514
Քանատական տոլար	1248	1258
Աւստրալիական տոլար	1088	1098
Եւրօ	1975	1985

●ՈՍԿԻ

Անգլիական մէկ ոսկի	316000	336000
Իրանեան մէկ ոսկի	306000	326000
Օսմանեան մէկ ոսկի	282500	302500
Մեքսիքական փեսոս	1,605,000	1,625,000
Մէկ քիլոկրամ ձոյլ ոսկի	42,375,000	42,575,000
Մէկ օնս ոսկի ($)	885,00	886,00
Մէկ օնս արծաթ ($)	12.38	12.44

●Ամերիկեան տոլարի փոխանակման սակերը.

Եւրօ	1.3230	1.3235
Քանատական տոլար	1.1940	1.1945
Զուիցերիական ֆրանք	1.1405	1.1410
Ճափոնական Եէն	98.75	98.80
Մէկ սթերլին	1.4790	1.4795

●Մէկ տոլար 371 դրամ

ԼՈՒՄԱՅԱՓՈՒՌ ԱԼԵՔՍԱՆԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ
ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ: ՀԵՌ. 01/252852

American Lebanese Language Center
A member of International House World Organization

Speak To The World

- **English Programs**: General English, Spoken English, English for Medicine, Law, Business
- **Business Program**
- **Languages**-English, Italian, German, Russian, Chinese, Japanese, Spanish, French, Arabic
- **Computer Programs** - Windows Vista , MS Office 2007 Graphic Design, Programing, CIW, A+Comptia, MCSE

New >Jewel CAD >Revit

New Session **May 4**

American Lebanese Language Center - DBAYEH
Tel: 04-40 47 65 04-41 82 99 03-73 88 53
http://www.allcdbayeh.com

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ՏՈՔԹ. ԱԼԻՆ ԲՐՈՇԵԱՆ-ՍԱՀԱԿԵԱՆԻ մահուան քառասունքին առիթով հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի կիրակի, 3 մայիս 2009-ին, Ս. Նշան մայր եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՅԱՆՕԹ.- Յետ հոգեհանգստեան արարողութեան ցաւակցութիւնները կ՚ընդունուին Ս. Նշան Մայր եկեղեցւոյ «Կարպիս եւ Արեգ Նազարեան» սրահին մէջ:

ԴԱՄԱՍԿՈՍ ԴԱՄԱՍԿՈՍ

ՓԵՐՈՒՋ ԵԱԳՈՒՊԵԱՆի (ծնեալ՝ ՉԱԹԱԼՊԱՇԵԱՆ) մահուան քառասունքին առիթով հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի ուրբաթ, 1 մայիս 2009-ին, Դամասկոսի Ս. Սարգիս եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ԽԱՉԻԿ ՓԱՆՈՅԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի կիրակի, 3 մայիս 2009-ին, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ԿԱՐԱՊԵՏ ՍԱՐԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի կիրակի, 3 մայիս 2009-ին, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՎԱՀԷ ՌՈՒԲԵՆ ԵԱԳՈՒՊԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի կիրակի, 3 մայիս 2009-ին, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ, յաւարտ. Ս. պատարագի:

ՄԱՏԼԵՆ ՀԱՅԿԱՐԱՄ ԵԱՂՄՈՒՐԵԱՆի մահուան քառասունքին առիթով հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի կիրակի, 3 մայիս 2009-ին, Նոր Սիսի Ս. Սարգիս եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի:

ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿ ԱՍՏՂԵՐԸ

ԽՈՅ *(21 Մարտէն 20 Ապրիլ)*

Օգտուեցէք օրուան ընծեռած առիթէն նոր վայրեր այցելելու, նոր տեղեկութիւններ քաղելու եւ մաքուր օդ շնչելու: Օրը նպաստաւոր է եւ ոգեւորիչ:

ՅՈՒԼ *(21 Ապրիլէն 21 Մայիս)*

Ձեր ընտանիքին հանդէպ ձեր ունեցած սէրը պիտի արտայայտէք սրտբաց եւ պիտի հաստատէք, թէ միշտ կը մնաք ձեր հարազատներուն կողքին:

ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ *(22 Մայիսէն 21 Յունիս)*

Ձեր ընկերային յարաբերութեան մէջ պիտի գործադրէք ճկուն կեցուածք, որպէսզի կարենաք վստահութիւն ներշնչել ձեր խօսակիցներուն: Օրը յաջող է:

ԽԵՑԳԵՏԻՆ *(22 Յունիսէն 23 Յուլիս)*

Ձեր աշխատանքը պիտի գնահատուի ձեր մեծաւորներէն: Պիտի արժանանաք թոշակի յանելումի: Շարունակեցէք ձեր ջանքերը նոյն կշռոյթով:

ԱՌԻԻԾ *(24 Յուլիսէն 23 Օգոստոս)*

Անուշ բոյր մը, գեղեցիկ վերաբերում մը պիտի փոխեն ձեր տրամադրութիւնը լաւատեսութեամբ մօտենալու ներկայացուած հարցերու քննարկման:

ԿՈՅՄ *(24 Օգոստոսէն 23 Սեպտեմբեր)*

Պիտի օգտուիք օրուան բերած բարիքներէն նոր տեղեկութիւններ քաղելու խաղաղ շրջանակի մը մէջ: Մնացէք սիրալիր ձեր շուրջիններուն հետ:

ԿՇԻՌ *(24 Սեպտեմբերէն 23 Հոկտեմբեր)*

Փափաքը ունիք տօն մը կազմակերպելու խնճոյքի սեղանով: Ձեր մասնագիտութիւնն է այդ, ուրեմն ձեռնարկեցէք եւ հրաւիրեցէք բարեկամներ:

ԿԱՐԻՃ *(24 Հոկտեմբերէն 23 Նոյեմբեր)*

Այսօր աշխատաւորներու տօնն է, պիտի չունենաք որեւէ մտածում, բացի պտոյտ մը կատարելէ: Ձեր իրաւունքն է այդ: Ուրեմն պտոյտ մը կազմակերպեցէք:

ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ *(24 Նոյեմբերէն 21 Դեկտեմբեր)*

Ճամբորդութիւնը կը հարստացնէ մարդը նորութիւններ քաղելու տեսակէտով: Ամէն բան աւելի լաւ է ճամբորդելը: Ուրեմն այժմէն պատրաստուեցէք:

ԱՅԾԵՂՋԻՒՐ *(22 Դեկտեմբերէն 20 Յունուար)*

Լաւ լուրեր պիտի ստանաք ձեր ապագային վերաբերեալ: Չեզի կը մնայ պատրաստել նոր աշխատանքներ, որպէսզի կենսունակ ըլլայ ձեր օրը:

ԾՈՎԱՆՈՅՇ *(21 Յունուարէն 19 Փետրուար)*

Բարձրաձայն պիտի խօսիք այն հարցերու մասին, որոնք վերապահութեամբ եւ կամ ինքնազսպումով կ՚արտայայտուիք ցած ձայնով: Ըրէք ձեր ուզածը:

ՁՈՒԿ *(20 Փետրուարէն 20 Մարտ)*

Օգտուեցէք օրուան բերած արձակուրդի բարիքէն. Ընտանիք, բարեկամ, սէր... Այս ամէնը երջանկութիւն պիտի պարգեւեն ձեզի: Ջանացէք ըլլալ բարեացակամ:

ԱՐԴԻ

1959 -2009 — **50 ՏԱՐԻ ԱՌԱՋ** — 1 Մայիս

ԱՊՐԻԼ 24-Ը ԹՐԻՓՈԼԻԻ ԵՒ ԱՅՆՃԱՐԻ ՄԷՋ

Մեզի ղրկուած զոյգ թղթակցութիւններէ կը տեղեկանանք, թէ ապրիլ 24-ի նահատակներու ոգեկոչման հանդէսը տպաւորիչ շուքով տեղի ունեցած է Թրիփոլիի եւ Այնճարի մէջ:

Թրիփոլիի մէջ ոգեկոչական հանդէսը տեղի ունեցած է 25 ապրիլի շաբաթ օր, գիշերուան ժամը 8:00-ին, Ամերիկեան քոլեճի աղջկանց բաժինի սրահին մէջ, հոծ բազմութեան ներկայութեան: Բացման խօսքը ըրած է թաղականութեան ատենապետ Շահպազ Մելիքեան, բանախօսած են վեր. Յ. Կէօզիւպէօյիւքեան եւ Վազգէն Այգունի:

Սգատօնին իրենց մասնակցութիւնը բերած են Կանաչեանի ութեակը եւ Յ. Կիւլոյեան, Պէյրութէն, ինչպէս նաեւ՝ տեղական ուժեր:

Երկու բանախօսներն ալ յուզումով եւ ոգեշնչիչ խորհրդածութիւններով վերլուծած են ապրիլ 24-ի քաղաքական, ազգային եւ գաղափարական իմաստը եւ հրաւիրած են հայ երիտասարդութիւնը՝ ապահովելու իրենց միլիոնաւոր նահատակներու յաւերժութիւնը, անոնց երազին, գաղափարին եւ իրաւունքներուն իրագործումով:

Այնճարի մէջ եւս պատշաճ յայտագիրով տեղի ունեցած է ոգեկոչումի հանդէսը, ուր խօսած է Երուանդ Փամպուքեան՝ շեշտելով մասնաւորաբար.

«Ստրկութենէ ազատագրութեան գաղափարները տարածուեցան Եւրոպայէն Փոքր Ասիա, ո՛չ միայն քրիստոնեայ ժողովուրդներու մէջ, այլեւ նոյնիսկ խաւարային ցեղերու մէջ, որոնք այնքա՛ն հեռու են մտածելու եւ գործելու ուժականութենէն: Կազմուեցաւ Երիտասարդ թուրքերու կուսակցութիւնը: Այդ խմբակը կ՚ուզէր սուլթանը գահընկէց ընել, բայց Օսմանեան կայսրութիւնը պահել:

«Արաբ ազգայնականութիւնը արթնցած էր, անապատները բռնկած էին: Բոլոր մասնիկները այդ անուանական պետութեան՝ բաժան-բաժան ըլլալու վտանգի մէջ: Երիտասարդ թուրքերը, անկարող ըլլալով մահմետական կրօնակիցները իրենց հաւատարիմ պահել, կայսրութեան նոր հիմ մը որոնեցին՝ թուրանական ցեղը. հետապնդել սկսան համաթուրանականութիւնը՝ փոխանակ ապաւէն գտնելու մահմետական հարաւին մէջ, զօրավիգ փնտռեցին ցեղակից արեւելքի մէջ: Միացեալ Թուրքիան՝ Ազըրպէյճանի եւ անկէ Թաշկենտի եւ Սամարղանտի: 1060-ին, արեւելքէն եկած էին դէպի արեւմուտք, կը վերադառնային կրկին դէպի արեւելք, բայց այս անգամ՝ Հայաստանի վրայէն: Հայ ցեղը արգելք էր իրենց ծրագրի գործադրութեան: Մահուան դատապարտեցին զայն: 1914-ին, Կարնոյ Ընդհ. ժողովին, իթթիհատը երկու պատգամաւորներով աշխատեցաւ հայ ժողովուրդը ապստամբութեան մղել ռուսերուն դէմ. երբ տեսաւ, որ չիրականացաւ այդ ծրագիրը, որովհետեւ Դաշնակցութիւնը օրինապահ մնալ ուզեց, ցեղաջնջումը գործադրութեան դրուեցաւ:

«Դիւային խորամանկութեամբ պատրաստուեցաւ ծրագիրը եւ բարբարոսաբար գործադրուեցաւ: Նախ, զինուորագրութեան պատրուակով, բոլոր այր մարդիկ հեռացուեցան իրենց բնակավայրերէն, յետոյ՝ ձերբակալուեցաւ մտաւորականութիւնը: Միայն Պոլսէն, երեք հարիւր հոգի, հայ ազգին ընտրանին, տարուեցաւ դէպի սպանդ: Յետոյ՝ մնացեալը, բոլորը: Այսօր Հայաստան կոչուած հողամասին վրայ հայ չկայ թրքական լուծին տակ: Անդարմանելի քաղաքական հարուած մը եղաւ ասիկա:

«Այս մռայլ պատկերին զուգահեռ եղան եւ փայլուն երեւոյթներ, Վան, Մուսա լեռ, Ուրֆա, Շապին Գարահիսար, Սասուն եւ այլն: Չուշացաւ հայ հակազդեցութիւնը, կամաւորական գունդեր կազմուեցան, որոնք թուրքին կետած ձեռնոցը վերցուցին եւ ճակատեցան պատերազմի դաշտին վրայ: Ստեղծուեցաւ մայիս 28-ի անկախութիւնը:

«Հայագէտ փրոֆեսէօրի մը կը հարցնեն օտար ուսանողներ, թէ հայ ժողովուրդը այսքան հարուածներէն ետք ինչո՞ւ չէ փճացած, ո՞ւր է անոր կենսունակութեան գաղտնիքը:

- Հողը կը կորսնցնեն, սակայն իրենց համար հոգեկան հայրենիք կը ստեղծեն,- կը պատասխանէ:

«Ահա՛ մեր պարտականութիւնը. ազգասիրութեամբ եւ լեզուով՝ պիտի կազմենք այդ հայրենիքը, հոն բնակինք, զարգանանք, մինչեւ որ հողերէն հայրենիքի դռները բացուին մեզի համար»:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԱՑ ՕՐ - ԿԱՆԱՉ ԿԻՐԱԿԻ - 3 ՄԱՅԻՍ 1959

Սիրելի՛ հայրենակիցներ,

Ծանօթ ըլլալու է ձեզի, որ Լիբանանի թեմիս մէջ Կանաչ կիրակին Վարժարանաց օր հռչակուած է Ազգային առաջնորդարանին կողմէ:

Ինչպէս նախորդ տարիներ, այս տարի եւս Ազգ. վարժարանաց օրուան առիթով, կիրակի, 3 մայիս 1959, ժողովրդային ընդհանուր հանգանակութիւն տեղի պիտի ունենայ լիբանանեան թեմին կրթասէր հայ ժողովուրդին մէջ՝ ի նպաստ Ազգ. վարժարաններու բարգաւաճումին եւ կրթական գործի վերելքին:

Մեր վարժարաններուն նիւթական անձուկ վիճակը յայտնի է ձեզի, որուն պատճառով բազմաթիւ մանուկներ կը մնան առանց դպրոցի եւ առանց ուսումի: Մեր իւրաքանչիւրին ազգային աւագ պարտականութիւններէն մէկն ալ է մեր ազգի չքաւոր ու աղքատիկ մանուկներու ուսման ու դաստիարակութեան սատարել՝ նիւթապէս օգնութեան փութալով եւ անոնց կրթաթոշակներու հաշուոյն լիառատ մասնակցելով Կանաչ կիրակիի հանգանակութեան:

Անպաստ այս պայմանները յաճախ պատճառ կը դառնան, որ որակաւոր ու գիտակից կրթական մշակներ հեռանան ուսուցչական ասպարէզէն եւ նոր սերունդին տոհմային դաստիարակութիւնն ալ տուժէ:

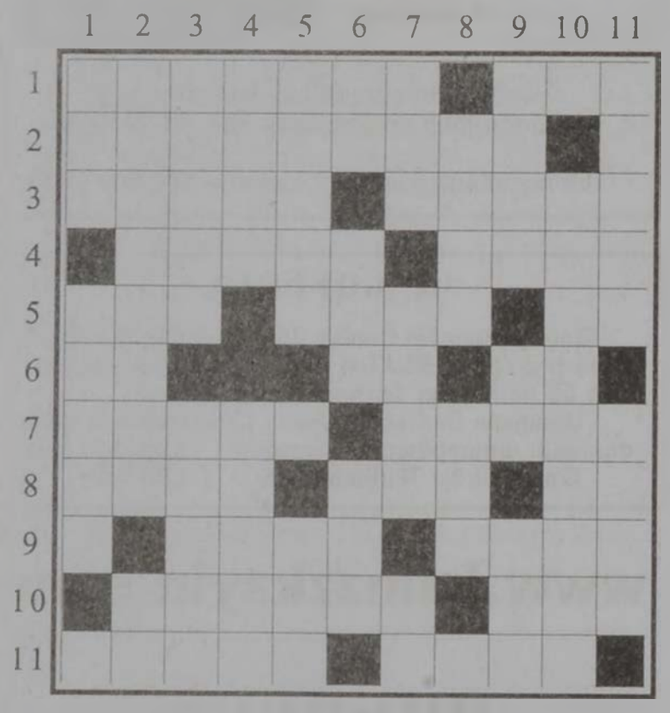
Նախորդ տարիներու պէս, լիայոյս ենք, որ այս տարի եւս ձեր լիաբուռն նուիրաբերութեամբ եւ սրտո՛վ տալու հայու ծանօթ գոհողութեամբ ձեր լման ձգէք հայ մանուկներու մտքի լուսաւորման գանձանակին մէջ:

Կանխայայտ շնորհակալութեամբ՝

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ
ՀԱՅՈՑ ԼԻԲԱՆԱՆԻ

ԺԱՄԱՆՑ

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 7176

ՍՈՒՏՈՔՈՒ

			4		5			
3								9
2		8				7		3
	9		3		8		6	
	6		5		2		7	
1		7				6		8
6								1
			6		4			

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. Շփացած տղայ - Ճոկան:
2. Գժտութիւն սերմանող:
3. Արճիճ - Ֆրանսայի նախագահական պալատին գտնուած վայրը:
4. Միայնակեաց կրօնաւոր - Ոջիլի հաւկիթ:
5. Հայ թագաւոր - Թաղիք - Ոտք:
6. Հոլովակերտ մասնիկ , Տարիք - Ո՞ւր:
7. Խայտուց - Ագուռ:
8. Նիհար - Իգական օտար անուն - Լեցուն:
9. Թաղանթ - Արաբական մայրաքաղաք:
10. Համեմուած կերակուր - Կախարդութիւն:
11. Ամչնալ - Հատրութի գիւրեղէն:

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. Երգեհոնի փող - Ընկոյզի կանաչ կեղեւ:
2. Հայ նահապետ - Կրկնուած բաղաձայններ:
3. Գլխուն վրայ սանտրաձեւ փետուրներով թռչուն - Լիպպոնի նահատակներէն:
4. Ամբողջ - Վախկոտ, թուլասիրտ:
5. Ուսոսկր - Կանացի ուսնոց:
6. Յուցական ածական - Ուրոյն - Սիամանթոյի ծննդավայրը:
7. Միացո՛ւր - Արաբական ոստան - Արական օտար անուն:
8. Մեր հին դրացիներէն - Այբուբենէն:
9. Բագրատ Այվազեանցի երկերէն «...ծախուեցաւ» - Այբուբենէն - Գամ:
10. Օդանաւի արկածի կոհ գացած Փաքիստանի նախագահը:
11. Նկովք - Թայլանտի նախկին անունը:

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱԶԱՐԵԱՆ

Հորիզոնական եւ ուղղահայեաց 9 շարքերով եւ սիւնակներով (9x9) կազմուած գծացանցը բաղկացած է իւրաքանչիւրը 9 քառակուսի հաշուող 9 բաժիններէ (3x3): Բացառումի սկզբունքին կիրառումով իւրաքանչիւր քառակուսիի մէջ թուանշան մը գետեղել՝ այնպէս մը, որ հորիզոնական իւրաքանչիւր շարք, ուղղահայեաց իւրաքանչիւր սիւնակ եւ 9 քառակուսիններուն իւրաքանչիւր բաժին ունենայ 1էն 9 թուանշանները՝ իւրաքանչիւր թուանշան *միայն մէկ անգամ* գործածուելու պայմանով: Այլ խօսքով՝ *ոչ մէկ պարագայի* արտօնուած է թուանշան մը կրկնել միեւնոյն շարքին, սիւնակին եւ բաժինին մէջ: Սկսելու համար կարգ մը թուանշաններ իրենց ճշգրիտ քառակուսիներուն մէջ զետեղուած են:

ՆԱԽՈՐԴ ԺԱՄԱՆՑԻ ԽԱՂԵՐՈՒՆ ԼՈՒԾՈՒՄՆԵՐԸ

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 7175

ՍՈՒՏՈՔՈՒ

8	4	2	1	5	9	3	6	7
9	7	6	2	4	3	5	1	8
1	3	5	7	6	8	2	4	9
7	1	3	5	2	4	8	9	6
2	8	4	9	7	6	1	3	5
6	5	9	3	8	1	7	2	4
4	2	8	6	3	7	9	5	1
5	9	7	4	1	2	6	8	3
3	6	1	8	9	5	4	7	2

ՕԴԵՐԵՒՈՅԹ — ՈՒՐԲԱԹ, 1 ՄԱՅԻՍ 2009 - *ՊԷՅՐՈՒԹ*

կ.ա. 6:00	կ.ա. 9:00	կ.ե. 12:00	կ.ե. 3:00	կ.ե. 6:00	կ.ե. 9:00
18°C	21°C	24C	26°C	24°C	21°C

ՄԱՍԱՄԲ ԱՄՊՈՏ
ՑԵՐԵԿ՝
ԽՈՆԱՒՈՒԹԻՒՆ՝

ՋԵՐՄԱՍՏԻՃԱՆ
26°C
46%

ԳԻՇԵՐ՝ 17°C 61%

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՊԱՍՔԵԹՊՈԼԻ ԱՂՋԿԱՆՑ Ա. ԴԱՍԱԿԱՐԳԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՎԱՂԸ՝ ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՊԷՅՐՈՒԹ - ՀՄԸՄ ԱՆԹԻԼԻԱՍ ԱՒԱՐՏԱԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ ՃԱԿԱՏՈՒՄԸ

ՀՄԸՄ Անթիլիասի ներկայացուցչական կազմին մարզիկները՝ իրենց արձանագրած վերջին յաղթանակէն ետք

Լիբանանի պասքեթպոլի աղջկանց Ա. դասակարգի ախոյեանութեան աւարտական հանգրուանի առաջին ճակատումը տեղի պիտի ունենայ վաղը շաբաթ, Անդրանիկ Պէյրութի եւ ՀՄԸՄ Անթիլիասի ներկայացուցչական խումբերուն միջեւ: Մրցումը, որ տեղի պիտի ունենայ «Տեմիրճեան» կեդրոնին մէջ (Նաքքաշ) պիտի սկսի ժամը 18:00-ին:

Երկու կազմերը իրարու դէմ յանդիման պիտի գան հինգ անգամ, անշուշտ եթէ ատոր կարիքը զգացուի նկատի ունենալով, որ հինգ մրցումէ երեք յաղթանակ արձանագրող խումբը պիտի հանդիսանայ Լիբանանի ախոյեան:

Նշենք, որ ՀՄԸՄ-ի աղջիկները աւարտականի իրենց տոմսը ապահովեցին պարտութեան մատնելով Ռիատի Պէյրութը, իսկ Անդրանիկ Պըրժ Այնթուրան:

ՀՄԸՄ-ԼԵՎԱՄ

ՇԱԲԱԹԱՎԵՐՋԻ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒՆ ՅԱՅՏԱԳԻՐԸ

Կազմակերպութեամբ ՀՄԸՄ-ի ԼԵՎԱՄ-ի յանձնախումբին եւ հովանաւորութեամբ Հայկազեան համալսարանին, այս շաբաթավերջին Ազգային Լեւոն եւ Սոֆիա Յակոբեան քոլեճի դաշտին մէջ տեղի պիտի ունենան ֆութպոլի եւ պասքեթպոլի մրցումներ:

Շաբաթ օրուան յայտագիրին վրայ են հինգ մրցումներ (մէկ ֆութպոլ եւ չորս պասքեթպոլ), իսկ կիրակի օրուան յայտագիրին վրայ հինգ այլ մրցումներ (երեք պասքեթպոլ եւ երկու ֆութպոլ):

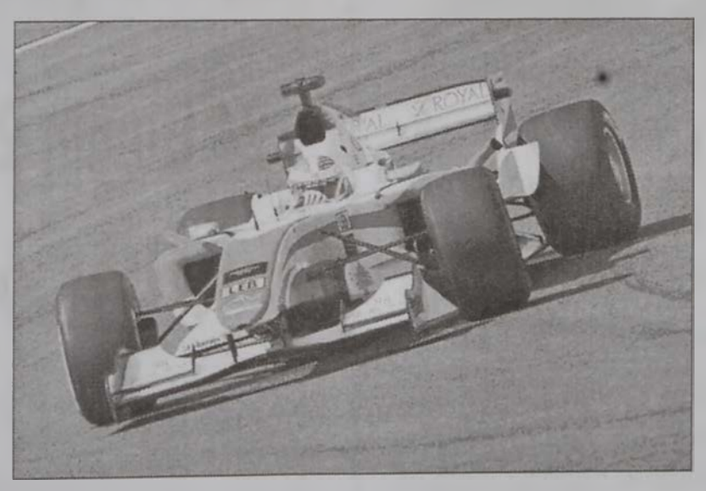
Ստորեւ կու տանք այս շաբաթավերջին տեղի ունենալիք մրցումներուն յայտագիրը.

- ՇԱԲԱԹ, 2 ՄԱՅԻՍ

	ԺԱՄ
●ՖՈՒԹՊՈԼ	
Ազգ. Յառաջ վարժարան (Այնճար) - Կերթմենեան (փոքրեր)	1:30
Ազգ. Յառաջ վարժարան (Այնճար) - Եղիշէ Մանուկեան (մեծ աղջիկներ)	2:10
Մեսրոպեան - Եղիշէ Մանուկեան (միջակ աղջիկներ)	3:10
Մեսրոպեան - Շամլեան-Թաթիկեան (մեծ տղաք)	4:10
Մեսրոպեան - Ճեմարան (միջակ տղաք)	5:10
- ԿԻՐԱԿԻ, 3 ՄԱՅԻՍ	
●ՊԱՍՔԵԹՊՈԼ	
Ս. Հռիփսիմեանց - Թորոսեան (միջակ տղաք)	1:30
Շամլեան-Թաթիկեան - Ս. Հռիփսիմեանց (մեծ աղջիկներ)	2:30
Ս. Հռիփսիմեանց - Ճեմարան (մեծ տղաք)	3:30
●ՖՈՒԹՊՈԼ	
Մեսրոպեան - Ճեմարան (միջակ)	4:30
Ս. Հռիփսիմեանց - Շամլեան-Թաթիկեան (մեծեր)	5:20

Է3-1- ԿՐԱՆ ՓՐԻ

ԿԻՐԱԿԻ, 3 ՄԱՅԻՍԻՆ ՏԱՐԵՇՐՋԱՆԻ 7-ՐԴ ՀԱՆԳՐՈՒԱՆԻ ՄՐՑՈՒՄԸ՝ ԱՆԳԼԻՈՅ ՄԷՋ

Է3. 1 - ԿՐԱՆ ՓՐԻԻ աշխարհի ախոյեանութեան 2008-2009 տարեշրջանի 7-րդ հանգրուանի մրցումը տեղի պիտի ունենայ կիրակի, 3 մայիսին, Անգլիոյ մէջ գտնուող «Պրեն-տըրզ Հաչ» վազքուղիին վրայ:

Լիբանանեան խումբը քեւեւ նախորդ հանգրուանին փոլ-փոզիշընի մրցումներուն բաւական լաւ արդիւնք արձանագրեց, սակայն անիկա իր այդ լաւ ընթացքը չկրցաւ շարունակել 6-րդ հանգըրուանին իր ինքնաշարժին պատճառով անբախտ գտնուելով:

Կ՛ակնկալուի, որ լիբանանեան խումբի վարորդ Տենի Մրատ ոչ մէկ ճիգ խնայէ իր խումբին համար առաւելագոյն կէտը ապահովելու համար Անգլիոյ մէջ:

ԷՆ. ՊԻ. Է3. - ՓԼԷ3-ՕՖԻ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐ

ՆԱԿԵԹՑ ԱՊԱՀՈՎԵՑ Բ. ՀԱՆԳՐՈՒԱՆԻ ԻՐ ՏՈՄՍԸ

ԷՆ. ՊԻ. Է3.ի պասքեթպոլի ախոյեանութեան փլէյ-օֆի Ա. հանգրուանի մրցումներուն ծիրին մէջ, երէկ տեղի ունեցան երկու ճակատումներ:

Տենվըր Նակեթց, որ իր դաշտին մէջ հիւրընկալեց Նիւ Օրլինզը, 107-86 արդիւնքով յաղթանակ մը արձանագրելով եւ 4-1 արդիւնքով գերազանցելով զայն ապահովեց Բ. հանգրուանի իր տոմսը 1994-էն ետք առաջին անգամ ըլլալով:

Յաղթական կազմին մարզիկներէն Քարմելօ Անթոնի նշանակեց 34 կէտ:

Բ. հանգրուանին Նակեթցի մրցակիցը պիտի ըլլայ Տալաս Մավըրիքս:

Երէկուան երկրորդ մրցումին, Աթլանթա Հոքս, 106-91 արդիւնքով պարտութեան մատնելէ ետք Մայեմի Հիթը, 3-2 արդիւնքով գերազանցեց զայն:

Շար.ը՝ էջ 12

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՖՈՒԹՊՈԼ. ՇԱԲԱԹԱՎԵՐՋԻ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒՆ ՅԱՅՏԱԳԻՐԸ

ՎԱՂԸ՝ ՌԷԱԼ ՄԱՏՐԻՏ - ՊԱՐՍԵԼՈՆԱ «ՀՍԿԱՆԵՐՈՒ» ՃԱԿԱՏՈՒՄԸ

Այս շաբաթավերջին տեղի ունենալիք եւրոպական ֆութպոլի ախոյեանութեան մրցումներուն ծիրին մէջ ամենէն ուշագրաւ, տաք եւ հետաքրքրական ճակատումը կը խոստանայ ըլլալ վաղուան Ռէալ Մատրիտ - Պարսելոնա «հսկաներու» ճակատումը: Մրցումը տեղի պիտի ունենայ վաղը շաբաթ, մայրաքաղաքի կազմին «Սանթիակօ Պեռնապէօ»ի, դաշտին մէջ եւ պիտի սկսի ժամը 21:00-ին Պէյրութի ժամանակացոյցով:

Վերջին շաբաթներուն իր արձանագրած տպաւորիչ արդիւնքներուն շնորհիւ, Ռէալ Մատրիտ իր եւ պարագլուխի դիրքը գրաւող Պարսելոնայի միջեւ գտնուող աւելի քան 12 կէտի տարբերութիւնը յաջողեցաւ նուազեցնել չորսի:

Այլ հետաքրքրական մրցում մը պիտի ըլլայ Ինթեր Միլան - Լացիօ Ռոմա ճակատումը:

Ստորեւ կու տանք այս շաբաթավերջին տեղի ունենալիք մրցումներուն յայտագիրը (ժամերը Պէյրութի ժամանակացոյցով. փակագիծերուն մէջ նշուած են խումբերուն գրաւած դիրքեր).

	ԺԱՄ
●ԱՆԳԼԻԱ. 35-ՐԴ ՀԱՆԳՐՈՒԱՆ	
- ՇԱԲԱԹ	
Միտըլզպորօ (19) - Մանչեսթըր Եունայթըտ (1)	14:45
Չելսի (3) - Ֆուլհեմ (7)	17:00
Մանչեսթըր Սիթի (9) - Պլեքպըրն (15)	17:00
Փորթցմաութ (14) - Արսենալ (4)	17:00
Սթոք (12) - Ուեսթ Համ (8)	17:00
Թոթենհամ (10) - Ուեսթ Պրոմուիչ (20)	17:00
Ուիկըն (11) - Պոլթըն (13)	17:00
- ԿԻՐԱԿԻ	
Լիվըրփուլ (2) - Նիւքեսըլ (18)	15:30
Սանտըրլենտ (16) - Էվըրթըն (6)	18:00
- ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ	
Ասթոն Վիլա (5) - Հալ Սիթի (17)	22:00
●ՔԱԼՉԻՕ. 34-ՐԴ ՀԱՆԳՐՈՒԱՆ	
- ՇԱԲԱԹ	
Պոլոնիա (18) - Ռեճինա (20)	19:00
Ինթեր Միլան (1) - Լացիօ Ռոմա (9)	21:30
- ԿԻՐԱԿԻ	
Ա. Էս. Ռոմա (6) - Քիեւօ (16)	16:00
Քաթանիա (14) - Ա. Սէ. Միլան (2)	16:00
Ֆիորենթինա (4) - Թորինօ (17)	16:00
Եուվենթուս (3) - Լեչէ (19)	16:00
Փալերմօ (8) - Քալիարի (7)	16:00
Սիենա (15) - Նափոլի (12)	16:00
Ուտինեզէ (10) - Աթալանթա (11)	16:00
Ճենովա (5) - Սամտորիա (13)	21:30
●ՍՊԱՆԻԱ. 34-ՐԴ ՀԱՆԳՐՈՒԱՆ	
- ՇԱԲԱԹ	
Ռէալ Մատրիտ (2) - Պարսելոնա (1)	21:00
Նումանսիա (20) - Մալակա (7)	23:00
Վիարէալ (5) - Սեւիլլա (3)	23:00
- ԿԻՐԱԿԻ	
Տեփորթիւօ Քորունա (8) - Ռէալ Վայատոլիտ (10)	18:00
Օսասունա (15) - Ռեքրէաթիւօ Հուելվա (19)	18:00
Ռասինկ Սանթանտեր (13) - Ալմերիա (12)	18:00
Մայորքա (9) - Կեթաֆէ (17)	18:00
Սփորթինկ Խիխոն (18) - Աթլեթիքօ Պիլպաօ (11)	18:00
Էսփանիոլ (16) - Վալենսիա (4)	20:00
Ռէալ Պեթիս (14) - Աթլեթիքօ Մատրիտ (6)	22:00
●ՖՐԱՆՍԱ. 34-ՐԴ ՀԱՆԳՐՈՒԱՆ	
- ՇԱԲԱԹ	
Մոնաքօ (9) - Օքսեռ (10)	20:00
Քան (19) - Լը Մանս (14)	20:00
Լորիան (12) - Լիլ (6)	20:00
Կրենոպլը (11) - Նիս (8)	20:00
Սենթ էթիեն (18) - Նանսի (13)	20:00
Վալանսիեն (15) - Լիոն (3)	20:00
Մարսէյ (1) - Թուլուզ (5)	22:00
- ԿԻՐԱԿԻ	
Նանթ (17) - Լը Հաւրը (20)	18:00
Փարիզ Սեն Ժերմեն (4) - Ռեննն (7)	18:00
Պորտօ (2) - Սոշօ (16)	22:00
●ՊՈՒՆՏԷՍԼԻԿԱ. 30-ՐԴ ՀԱՆԳՐՈՒԱՆ	
- ԱՅՍՕՐ	
Պոխում (14) - Հանովըր-96 (13)	21:30
- ՇԱԲԱԹ	
Արմինիա Պիլըֆելտ (16) - Շթութկարթ (4)	16:30
Պայէրն Միւնիխ (3) - Պորուսիա Մէօնշընկլատպախ (17)	16:30
Այնթրախթ Ֆրանքֆորթ (11) - Պորուսիա Տորթմունտ (7)	16:30
Քարլսրուհէ (18) - Քոթպիւս (15)	16:30
Շալքէ (6) - Պայէր Լեւերքուզըն (9)	16:30
Վոլֆսպուրկ (1) - Հոֆընհայմ (8)	16:30
- ԿԻՐԱԿԻ	
Քէօլն (12) - Վերտըր Պրեմըն (10)	18:00
Համպուրկ (5) - Հերթա Պերլին (2)	18:00

Lebanon Imports

mercedes	SLK 230 Kompressor		Silver	Full 2001	20000 $
mercedes	C 240		Black	Full 2002	24500 $
mercedes	C 230	Kompressor	Black	Full 2003	22000 $
mercedes	C 230	Kompressor	Black	Full 2004	23000 $
mercedes	C 280		Black	Full 2006	24500 $
honda	CRV-EX	4 x 4	Burgundy	Full 2003	18000 $
Audi	4 x 4 ALL ROAD QUATRO		Black	Full 2004	22500 $

www.LebanonImports.com - LebanonImports@hotmail.com
70073174 - 03458885
سيارات خارجة من أميركا بدون استعمال

ՃԱՏՐԱԿ

ՄԻՋԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՄՐՑԱՇԱՐՔ՝ Մ. ԵՒ Հ. ԱՐՍԼԱՆԵԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

Կազմակերպութեամբ Լիբանանի ճատրակի ֆետերասիոնին, կիրակի, 3 մայիսին, Համազգայինի Մ. եւ Հ. Արսլանեան ճեմարանին մէջ (Մըգհեր) տեղի պիտի ունենայ արագ ճատրակի մրցաշարք: Նշենք, որ այս մրցաշարքը կը հովանաւորէ Լիբանանի կրթութեան նախարարութիւնը:

Տեղի պիտի ունենան տարիքային եօթը դասակարգի մրցումներ հետեւեալ ձեւով.

8 տարեկանէն վար (2000-ի ծնունդ)
10 տարեկանէն վար (1999-ի ծնունդ)
12 տարեկանէն վար (97-98-ի ծնունդ)
14 տարեկանէն վար (95-96-ի ծնունդ)
16 տարեկանէն վար (93-94-ի ծնունդ)
18 տարեկանէն վար (91-92-ի ծնունդ)
18 տարեկանէն վեր

Նշենք, որ այս մրցաշարքը պիտի սկսի առաւօտեան ժամը 9:00-ին եւ պիտի աւարտի յետմիջօրէի ժամը 17:00-ին: Մրցաշարքի աւարտին տեղի պիտի ունենայ բաժակներու եւ մետալներու տուչութիւն առաջին երեք դիրքերը գրաւողներուն:

Իւրաքանչիւր վարժարան այս մրցաշարքին կրնայ մասնակցիլ միայն քսան խաղացողով (երկսեռ):

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՇԱԲԱԹԱՎԵՐՋԻՆ՝ 6-ՐԴ ՀԱՆԳՐՈՒԱՆԻ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐԸ

Հայաստանի ֆութպոլի ախոյեանութեան 6-րդ հանգրուանի մրցումներուն ծիրին մէջ, պարագլուխի դիրքը գրաւող Փիւնիկ, որ ցարդ անպարտելի միակ խումբն է եւ առաւելագոյն 15 կէտը ապահովողը, վաղը պիտի հիւրընկալէ Շիրակը (6-րդ): Նշենք, որ Փիւնիկ ցարդ կոլ չէ ստացած իր բերդին մէջ:

Ցարդ յաղթանակ չեն յաջողած արձանագրել (կրելով հինգ պարտութիւն) Արարատ եւ Գանձասար: Արարատ ցարդ չէ յաջողած նաեւ կոլ նշանակել:

Ստորեւ կու տանք 6-րդ հանգրուանի մրցումներուն յայտագիրը.

●ՇԱԲԱԹ	
Կիլիկիա (5) - Միքա (3)	
Փիւնիկ (1) - Շիրակ (6)	
●ԿԻՐԱԿԻ	
Արարատ (7) - Գանձասար (8)	
Ուլիս (4) - Բանանց (2)	

ՄԱՐՔԵՋ ՎԱՂԸ ՊԻՏԻ ԵՆԹԱՐԿՈՒԻ ՎԻՐԱԲՈՒԺՈՒԹԵԱՆ

Պարսելոնայի յետսապահ Ռաֆայէլ Մարքեզ, որ երեք օր առաջ Չելսիի դէմ տեղի ունեցած «Չեմփիընզ Լիկ»ի ֆութպոլի մրցաշարքի կիսաւարտականի երթի մրցումին վիրաւորուեցաւ, վաղը պիտի ենթարկուի վիրաբուժութեան:

Անոր ակումբին պատասխանատուները յայտնեցին, որ ան ութէն տասը շաբաթ պիտի բացակայի դաշտերէն, ինչ որ կը նշանակէ, թէ անոր համար այս տարեշրջանը աւարտեցաւ:

ԹԵՆԻՍ

ԿԻՅԵՐՄՕ ՔՈՐԻԱ ԼՔԵՑ ԻՐ ԱՐՀԵՍՏԱՎԱՐԺ ԱՍՊԱՐԷԶԸ

Նախապէս տղոց թենիսի աշխարհի ընդհանուր դասաւորման երրորդ դիրքը գրաւած արժանթինցի Կիյերմօ Քորիա նախանցեալ օր պաշտօնապէս յայտարարեց, որ կը լքէ իր արհեստավարժ ասպարէզը, որովհետեւ կը զգայ, որ իրեն համար այլեւս թենիսը տարբեր աշխարհ մըն է:

Շար.ը՝ էջ 12

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Հովանաւորութեամբ՝
Լիբանանի մէջ Արժանթինի դեսպանատան
Ասթոր Փիացցոլայի ստեղծագործութիւններու
ԴԱՇՆԱԿԻ ՁՈՒԳԱՆՈՒԱԳ
Կատարողութեամբ՝
ԱՐՄԷՆ ԵՒ ՍԻՒԶԱՆ ՔԵՉԵԿԻԱՆ

Տեղի կ՛ունենայ ուրբաթ, 8 մայիս 2009-ին, երեկոյեան ժամը 8:30-ին, «Էսեմպլի Հոլ»ին մէջ:
Տոմսերը կրնաք ստանալ «Լ. Շանթ» կեդրոնէն:
Հեռ. 01/265899, 01/249375 կամ 03/614934

ՄԻԱՍԻՆ ԱԻԵԼԻ ՁՕՐԱԻՈՐ ԵՆՔ TOGETHER WE ARE STRONGER
AFHIL ԱՖՀԻԼ
Home Medical Equipment Services
AFIL HEALTH CLUB
P.T.S. AMBULANCE
AFIL CAR - LIFE - TRAVEL - X-PAT
UNIVERSITY FUND
AFHIL Mednet Network Clinics

ԹՐՔԱԿԱՆ ԸՆԴԴԻՄՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՔՆՆԱԴԱՏԷ ՕՊԱՄԱՅԻ ՈՒՂԵՐՁԻՆ ԷՐՏՈՂԱՆԻ ՀԱԿԱԶԴԵՑՈՒԹԻՒՆԸ

Թրքական ընդդիմադիր կուսակցութիւններու ղեկավարները քննադատեցին Միացեալ Նահանգներու նախագահ Պարաք Օպամայի 24 ապրիլի ուղերձին Թուրքիոյ վարչապետ Ռեճեփ Թայիփ Էրտողանի հակազդեցութիւնը:

Հանրապետական ժողովուրդի կուսակցութեան ղեկավար Տենիզ Պայքալ իր կուսակցութեան խորհրդարանական խմբակցութեան ժողովին ընթացքին արտասանուած ճառի մը մէջ յայտնեց, որ Էրտողան ծեւով մը ընդունեց Օպամայի «անընդունելի» խօսքերը: Ան այն կարծիքը յայտնեց, որ Օպամայի օգտագործած բառերուն Էրտողանի հակազդեցութիւնը «բաւական խիստ չէր»:

Ան ըսաւ, թէ «(Օպամայի խօսքերուն մէջ) Իսլամներու մտահոգութիւնները անտեսուած են: Նոյնիսկ թիւ մը 1.5 միլիոնը նշուեցաւ: Ասիկա հայ **փրոփականթիստ**ներու կողմէ օգտագործուած եզրաբանութիւն մըն է»:

Պայքալ ըսաւ, թէ «ան (Օպամա) Թուրքիոյ եւ Միացեալ Նահանգներու միջեւ յարաբերութեանց վնաս հասցնելու վերաբերեալ մտահոգութիւն չուներ»: Իր ճառին մէջ ան յանուն էրտողանի ներում հայցեց ազարպէյճանցիներէն: «Արդարութիւն եւ բարգաւաճում կուսակցութիւնը այսօր հոս է, վաղը կրնայ հոս չըլլալ: Բայց եւ այնպէս, Թուրքիա միշտ ազարպէյճանցիներուն կողքին է», ըսաւ ան:

Ազգայնական շարժում կուսակցութեան ղեկավար Տեւլեթ Պահչելի իր կարգին իր կուսակցութեան խորհրդարանական խմբակցութեան առջեւ յայտնեց, որ Օպամայի ուղղուած էրտողանի պատգամը տկար էր նկատի ունենալով, որ Միացեալ Նահանգներու նախագահին կողմէ օգտագործուած եզրը Ցեղասպանութիւնը նկարագրող էր: Ան նաեւ ըսաւ, թէ թրքական կառավարութիւնը Հայաստանի հետ համաձայնութիւն կնքած է առանց նախապէս Լեռնային Ղարաբաղի հարցով Հայաստանի եւ Ազրպէյճանի միջեւ համաձայնութիւն մը ապահովելու:

Պահչելի նշեց, որ «(Հայաստանի նախագահ Սերժ) Սարգսեան միշտ իսկ համարձակեցաւ ըսելու, թէ Ղարաբաղ միշտ Հայաստանի մէկ բաժինը պիտի մնայ: Ասոր վերաբերեալ վարչապետին լուռ կենալը անընդունելի է»:

Պահչելի նաեւ հարցականի տակ առաւ Թուրքիոյ նախագահ Ապտիւլլա Կիւլի կեցուածքները. վերջինս շաբաթավերջին յայտնած էր, թէ խռովարար հայերու կողմէ սպանուած թուրքերն ալ պէտք է յիշուին: Ան Կիւլը ամբաստանեց «ստուերի արտաքին գործոց նախարար» ըլլալու յանցանքով:

ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ Կ'ԸՆԴՈՒՆԻ, ՈՐ . . .

Շարունակուած Ա. էջէն

Վ. Յովհաննիսեան յայտնած է, որ Թուրքիոյ սպայակոյտի ընդհանուր հրամանատար զօր. Իլքեր Պաշպուղ նախանցեալ օր շատ կարծր կերպով վերահաստատած էր Թուրքիոյ բոլոր նախապայմանները:

«Ես ատիկա ըրաւ ոչ թէ իր անունով, այլ ըսաւ մենք, այսինքն բանակը: Իսկ մենք գիտենք, թէ ի՛նչ կը նշանակէ բանակը Թուրքիոյ պարագային, եւ ով է քաղաքական միջավայրին իսկական տէրը: Ան հաստատեց, թէ իրենք վարչապետ էրտողանի կողքին են: Ասիկա կը նշանակէ, որ Թուրքիա մտադիր չէ որեւէ նախապայման հրաժարիլ», ըսած է քաղաքական գործիչը:

Ըստ անոր, թրքական քաղաքական համակարգը այնպիսին է, որ վարչապետ էրտողանի տեսակէտը շատ աւելի կարեւոր է, քան Ապտիւլլա Կիւլինը կամ Ալի Պապաճանինը: «Ես կը կարծեմ, որ անով թուրքերը նորէն հաստատեցին, որ մեր վարդագոյն լաւատեսութիւնը, որ իբրեւ թէ նախապայմանները հանուած են, այնքան ալ հիմնաւորուած չեն», ըսած է Վ. Յովհաննիսեան նկատելով, որ այդ նախապայմաններէն է նաեւ Լեռնային Ղարաբաղի հարցը:

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՈՒՍԱՆՈՂՈՒԹԵԱՆ ՀԵՏ . . .

Շարունակուած Ա. էջէն

Պչաքճեան յայտնեց, որ Դաշնակցութիւնը շարունակ փորձեր կատարած է հաւաքաբար մասնակցելու համար ընտրութիւններուն, սակայն մնացեալ կուսակցութիւնները ցուցաբերած են կապուածութիւններ Մարտ 14-ի ուժերուն հետ:

Պչաքճեան շեշտեց, որ լիբանանահայութեան միակամութիւնը այս հանգրուանին կարեւոր է, եւ այդ հաւաքական կեցուածքը երաշխաւորող հիմնական տուեալը Հայկական երեսփոխանական պլոքն է, որ համայնքի իրաւունքներուն պահպանման ու հետապնդման հիմնական կռուանը կը հանդիսանայ:

Չեկուցաբերը ընտրաշրջաններու մասին զեկուցումներ փոխանցելէ ետք յայտնեց, որ ընտրութիւններուն մէկ օրուան մէջ կայացումը կ'ենթադրէ կազմակերպական մեծ աշխատանք, որուն համար արդէն իսկ պատրաստութեան աշխատանքները ընթացքի մէջ են ապահովելու համար համապատասխան աշխատող մարդուժը: Ան հաստատեց, թէ ՀՅԴ ընտրամեքենան ամբողջական առումով պատրաստ վիճակի մէջ է եւ աշխատանքներուն մէջ չկան դժուարութիւններ, քանի որ լիբանանահայութիւնը գիտակցաբար կ'ընդառաջէ մեր կոչերուն եւ կեցուածքներուն:

Մեթնի ընտրաշրջանին ակնարկելով Բենիամին Պչաքճեան ըսաւ, թէ Յակոբ Բագրատունիի առանց մրցակիցի երեսփոխան ընտրուիլը երբեք չի խոչընդոտեր լիբանանահայութեան ընտրութիւններուն խիտ շարքերով մասնակցութիւնը: Իր խօսքը եզրափակելով զեկուցաբերը երիտասարդութեան կոչ ուղղեց մասնակցելու թէ ընտրութեան եւ թէ ընտրական աշխատանքներուն հաստատելով, թէ երիտասարդութիւնը այս ընտրութիւններուն պէտք է ունենայ իր յստակ կեցուածքն ու մասնակցութիւնը:

Հանդիպման աւարտին Պչաքճեան պատասխանեց ներկաներուն հարցումներուն անոնց տալով յաւելեալ լուսաբանութիւն:

ՄԵՇ ԵՂԵՌՆԻ 94-ԱՄԵԱԿԻՆ . . .

Շարունակուած 3րդ էջէն

(դաշնակ) նուագեցին «Կիլիկիա»ն, իսկ սրինգով Հայկ Քեշիշեան, Ժան-Փոլ Մալեան եւ Փիեռ Աւետիքեան, որոնց դաշնակով կ'ընկերակցէր Առէն Տօնէրեանը:

Օրուան պատգամը փոխանցեց Կարօ Յովհաննէսեան, որ նշեց, թէ ապրիլ ամիսը հայութեան զգայնութեան ամիսն է, որուն ընթացքին բոլոր հայերը կ'արտայայտեն իրենց պոռթկումը: Ան հաստատեց, թէ անընդունելի է Հայաստանի իշխանութեանց կողմէ Ցեղասպանութեան յիշատակի օրէն մէկ-երկու օր առաջ Թուրքիոյ հետ համաձայնութիւնը, որուն ծալքերը տակաւին չեն բացայայտուած: Այս գծով Յովհաննէսեան ըսաւ, թէ թրքական «Սապահ» օրաթերթին մէջ համաձայնութեան մասին պատմաբաններու միացեալ յանձնախումբին ու այլ հարցերու մասին մանրամասնութիւններ կան, որոնք եթէ այդպէս են, ցաւալի է իրողութիւնը:

Հայ դատի պահանջատիրութեան հանգրուանները նշելէ ու արժեւորելէ ետք Կարօ Յովհաննէսեան նշեց, թէ Ցեղասպանութեան 50-ամեակին հայութիւնը առաջին անգամ ըլլալով հաւաքաբար արտայայտեց իր տեսակէտը:

Բանախօսը յայտնեց, որ Սփիւռքի մէջ ներկայիս ինքնութեան հարց կայ, որուն համար բացատրութիւնը շատ պարզ է «մենք հայեր ենք լիբանանեան քաղաքացիութեամբ»: Իր խօսքի աւարտին Կարօ Յովհաննէսեան ըսաւ, թէ Սփիւռքը կը զօրանայ, երբ իւրաքանչիւր հայ կը դառնայ Հայ դատի քարոզչական միաւորին մէկ ներկայացուցիչը:

Ապա Ժան-Փիեռ Աստիկեան նուագեց Շոփենի 6-րդ վալսը, որմէ ետք Ալեքսանտր Պուտագեան երգեց «Սարդարապատ»ը, իսկ խումբ մը աշակերտներ ասմունքեցին Ժագ Ս. Յակոբեանի «Տէր Զօր»ը, ապա ներկայացուեցաւ ազգագրական պար մը:

Հանդիսութեան աւարտին երգչախումբին կողմէ «Փուրքուա Արմենի» երգին կատարումէն ետք, Հայ կաթողիկէ Սրբոց Հռիփսիմեանց երկրորդական վարժարանին տնօրէն քոյր Արմինէ Մակարոսեան շեշտեց, թէ Հայ դատին արդար հետապնդումը կ'ենթադրէ անդուլ կամք եւ վճռակամութիւն: Մակարոսեան կոչ ուղղեց աշակերտներուն վերանորոգելու իրենց ուխտը, ապա խօսք առաւ Հայր Վարդան եպս. Աշգարեան, որ հաստատեց, թէ թալէաթներու ծրագիրը չիրականացաւ եւ հայը կը գոյատեւէ ու պիտի շարունակէ գոյատեւել: Մեծ եղեռնի հանդիսութիւնը փակուեցաւ «Պահպանիչ»ով:

ԻՆՉ ԿԸ ԳՐԵՆ . . .

Շարունակուած 3րդ էջէն

սուր հանգրուանին այս թղթածրարը օգտագործեցին քաղաքական իմաստով, բայց եւ այնպէս այսօր անոնք նոր պատկերի եւ պայմաններու դէմ յանդիման կը կանգնին:

«Սատա Պալատ» կը նշէ, թէ քաղաքական լաւատեղեակ աղբիւրներ հաստատեցին, թէ չորս սպաներուն ազատ արձակումը եկաւ հաստատելու եւ ամրապնդելու միջազգային դատական ատեանին հաւաստիութիւնն ու անոր վստահելիութիւնը:

ԱՅԼ ԼՈՒՐԵՐ

«Սաֆիր» կը գրէ, թէ Սուրիոյ նախագահ Պաշշար Ասատ շեշտը դրաւ ամերիկեան, եւրոպական եւ արաբական երկխօսութեան կարեւորութեան վրայ աւելցնելով, որ այդպիսով կարելի է խաղաղութեան հաստատման յաջող ծրագիր մը մշակել: Անոր համաձայն, ներկայ հանգրուանին յաւելեալ գործակցութիւն կայ արաբական եւ եւրոպական ու ամերիկեան կողմերուն միջեւ, ինչ որ կրնայ տանիլ արդար եւ խաղաղ ապագայի մը:

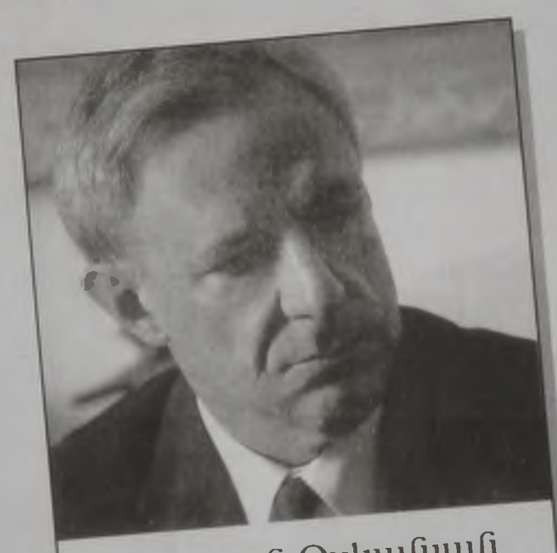
ԿԻՅԵՐՄՕ ՔՈՐԻԱ ԼՔԵՑ . . .

Շարունակուած 11րդ էջէն

27 տարեկան Քորիա, որ վերջին անգամ անցեալ մարտին Պանկքոքի մէջ իր մասնակցութիւնը բերաւ միջազգային մրցաշարքի մը, հետզհետէ աւելի նահանջելով այժմ կը գրաւէ աշխարհի ընդհանուր դասաւորման 672-րդ դիրքը:

Ան իր արհեստավարժ ասպարէզին ընթացքին տիրացաւ ինը անհատական տիտղոսներու, իսկ 2004-ին Ռոլան Կարոսի կրաւնձելեմի միջազգային մրցաշարքին հանդիսացաւ փոխախոյեան:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ԳՐԱՏԱՐԱԾ

Վարդան Օսկանեան

ԱՆԱՎԱՐՏ ՏԱՍՆԱՄՅԱԿ

ելոյթների ընտրանի

Այն ընթերցողները որոնք կը փափաքին ստանալ Հայաստանի Հանրապետութեան նախկին արտաքին գործոց նախախար **Վարդան Օսկանեան**ի նոր հրատարակուած գիրքը՝ հայերէն կամ անգլերէն, մակագրուած հեղինակին կողմէ, կրնան կապ հաստատել Համազգայինի գրախանութ եւ կատարել իրենց ապսպրանքը:

Հեռաձայն՝ 01/241263-4

Հատորի սակ՝ 25000 լ.ո.

ՆԱԿԵԹՑ ԱՊԱՀՈՎԵՑ . . .

Շարունակուած 11րդ էջէն

Ստորեւ կու տանք շաբաթավերջի մրցումներուն յայտագիրը.

- ՈՒՐԲԱԹ

Շիքակօ Պուլզ - Պոսթըն Սելթիքս (2-3)
Ֆիլատելֆիա Սիքսըրզ - Օրլանտօ Մեճիք (2-3)
Հիուսթըն Ռոքեթց - Փորթլենտ Թրէյլ Պլէյզըրզ (3-2)

- ՇԱԲԱԹ

Մայեմի Հիթ - Աթլանթա Հոքս (2-3)

- ԿԻՐԱԿԻ

Պոսթըն Սելթիքս - Շիքակօ Պուլզ (3-2)
Օրլանտօ Մեճիք - Ֆիլատելֆիա Սիքսըրզ (3-2)
Փորթլենտ Թրէյլ Պլէյզըրզ - Հիուսթըն Ռոքեթց (2-3)

ԳԷՈՐԳ ՄԵԼԻՏԻՆԵՑԻ ԳՐԱԿԱՆ ՄՐՑԱՆԱԿ

ԳՄԳՄ-ի դատակազմը կը յայտնէ, թէ բացուած է 2009-ի համար նոր գործեր ներկայացընելու շրջանը:

Մրցանակը կ'ընդունի գրական թէ ուսումնասիրական որեւէ նոր, անտիպ, կամ գիրքի ձեւին տակ ցարդ լոյս չտեսած գործեր՝ առ ի գնահատում եւ հրատարակութիւն:

Գրական, իմաստասիրական, պատմական, եկեղեցագիտական, բանասիրական եւ հայ մշակոյթի այլ կալուածներուն վերաբերող գործերը, հայերէն կամ օտար լեզուներով գրուած, պէտք է դատակազմին հասած ըլլան ամենէն ուշը մինչեւ 31 մայիս 2009:

Առաքուած գործերը պէտք է ըլլան մեքենագրուած եւ երեք օրինակով: Անոնք պէտք է ներկայացուին A4 թուղթի չափով եւ բաղկացան նուազագոյնը իննը պրակէ (144 էջ):

Դատակազմին կողմէ գնահատուած գործերը կ'արժանանան հրատարակութեան:

Վեհափառ հայրապետին նախագահութեամբ դատակազմին մաս կը կազմեն Գերշ. Տ. Արտաւազդ արք. Թրթռեան, Գերշ. Տ. Նարեկ եպս. Ալեքսէզեան, տիար Պեպօ Սիմոնեան (ատենապետ), տոքթ. Արմենակ Եղիայեան (ատենադպիր), տիար Ժիրայր Դանիէլեան եւ տիար Կարօ Յովհաննէսեան:

Դատակազմին հասցէն.-
Armenian Catholicosate of Cilicia
P. O. Box 70317
Antelias - Lebanon
E-Mail: chancellor@armenianorthodoxchurch.org
Fax: +961-4-41 00 02

ԴԻՒԱՆ ԳՄԳՄ-Ի ԴԱՏԱԿԱԶՄ

ԾԱՆՕԹ.- Դատակազմին ղրկուած գործերը հեղինակին չեն վերադարձուիր: Դիմողներէն կը խնդրուի յատուկ ուշադրութիւն ցուցաբերել բնագրի լեզուին եւ ուղղագրութեան:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

●Golden Desert ոսկերչատունը կարիքը ունի երեք փորձառու աղջիկ գործաւորներու, ոսկերչական մոմ հանողներու, նաեւ ոսկերչական քաուչուք պատրաստող փորձառու երիտասարդ վարպետի մը: Դիմել՝ հեռ. 03-434794 եւ 01-254555:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

●Համակարգչային Matrix program-ի վրայ աշխատող սկսնակ պաշտօնեայ մը: Դիմել՝ հեռ. 70-730474:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

●Շագուստի գործատեղի մը՝ Պուրճ Համուտի մէջ, կարիքը ունի մաքրութիւն կատարող եւ սուրճ եփող կնկայ մը: Աշխատանքի ժամեր՝ 7:30-էն 5:30: Դիմել՝ հեռ. 01-240166 եւ 01-240165:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

● Kodak ընկերութիւնը, կարիքը ունի electronique ուսանած երիտասարդի մը: Հեռ. 03-286678 կամ c.v.ն ղրկել՝ kanekour@dm.net.lb, e-mail-ին:

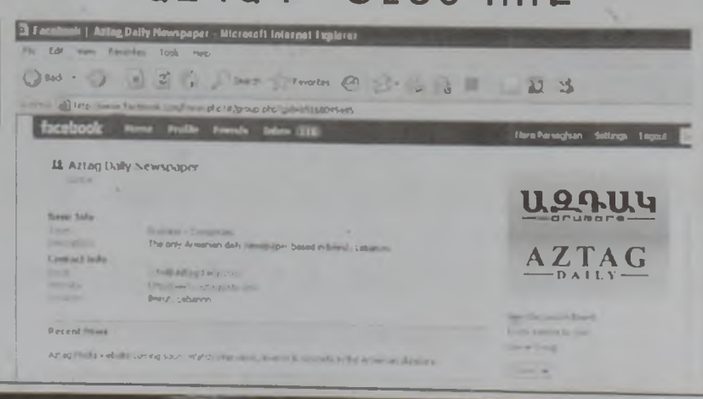
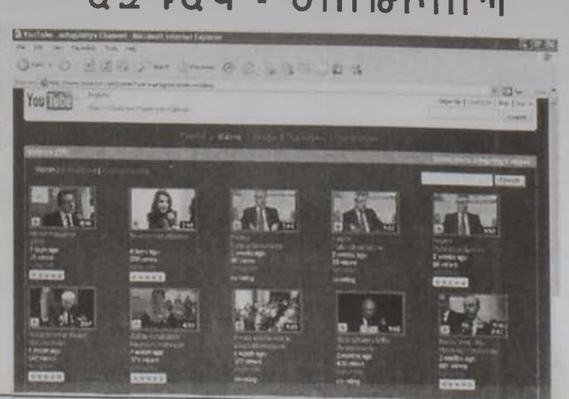
BOGHOS OPTIC
Autoroute Jdeideh
Tel.: 01-870016 03-194688

Օ.Թի.Վի.ի
Հայերէն
Լուրեր

24 Ապրիլ 2009էն սկսեալ

ամէն օր . 16:30

www.aztagdaily.com ԱԶԴԱԿ - ՖԷՅՍՊՈՒՔ ԱԶԴԱԿ - ԵՈՒԹԻՈՒՊ www.aztagmedia.com

ԱԶԴԱԿ ՀԵՌ. 258526 - 260115 -241274 ՊՈՒՐՃ ՀԱՄՈՒՏ
AZTAG TEL. 258526 - 260115 -241274 E. MAIL : aztag@inco.com.lb FAX : 258529 P.O.BOX : 80860 BOURJ HAMMOUD
أزتاك : هاتف : ٢٥٨٥٢٦ ـ ٢٦٠١١٥ ـ ٢٤١٢٧٤ فاكس : ٢٥٨٥٢٩ ص.ب : ٨٠٨٦٠ برج حمّود